การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550

ปริญญานิพนธ์

ของ

วีระยุทธ เพชรประไพ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

พฤษภาคม 2553

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550

ปริญญานิพนธ์

ของ

วีระยุทธ เพชรประไพ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550

บทคัดย่อ

ของ

วีระยุทธ เพชรประไพ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
พฤษภาคม 2553

วีระยุทธ เพชรประไพ. (2553). *การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติชังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2550.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2550 ผู้วิจัยเลือกผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL และ JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL ซึ่งเป็นรางวัลในกลุ่มระดับเหรียญทอง จากการประกวด 6 ปี ต่อเนื่องกันรวมทั้งหมด จำนวน 101 ภาพ ในประเด็น 1) เนื้อหา 2) สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี 3) กลวิธีการระบายสี และ 4) โครงสร้างของภาพ วิเคราะห์รายละเอียดผลงานภาพวาดระบายสีทีละประเด็น โดยใช้ค่าร้อยละ และบันทึกผลการวิเคราะห์เป็นความเรียงพร้อมภาพผลงานตัวอย่างประกอบ ผลการศึกษาพบว่า

1. เนื้อหาของภาพวาดระบายสี พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่มากที่สุด โดยมีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 33.67 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 20.79 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล มีจำนวนภาพวาดคิดเป็นร้อยละ 18.81 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมือง มีจำนวนภาพวาดคิดเป็นร้อยละ 14.85 ส่วนภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการละเล่นของเด็ก ๆ ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 2.97

2. สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี พบว่าใช้สื่อวัสดุสีโปสเตอร์ในการวาดภาพระบายสีมากที่สุด โดยมีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 43.56 รองลงมาได้แก่สื่อวัสดุ สีน้ำ มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 38.62 และรองลงมาใช้สื่อวัสดุ สีน้ำร่วมกับดินสอสี มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 1.98 ส่วนสื่อวัสดุ สีน้ำมัน สีอะคริลิค ดินสอสี สีน้ำร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 0.99

3. กลวิธีการวาดภาพระบายสี พบกลวิธีต่าง ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับสื่อวัสดุที่เลือกใช้ ได้แก่ สีโปสเตอร์ สีน้ำ สีชอล์คน้ำมัน ดินสอสี สีน้ำมัน สีอะคริลิค จากการศึกษาพบว่าสื่อวัสดุแต่ละประเภทมีกลวิธีการระบายสีที่หลากหลายและแตกต่างกันตามธรรมชาติของสื่อวัสดุนั้น ๆ สามารถสรุปกลวิธีการระบายสีแยกตามสื่อวัสดุ ได้ดังนี้

3.1 กลวิธีระบายสีด้วยสีโปสเตอร์ ได้แก่ระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน ระบายสีแสดงลีลาให้เห็นริ้วรอยพู่กัน ระบายสีหนาทับซ้อนสี และการดีด-สลัดสี

3.2 กลวิธีระบายสีด้วยสีน้ำ ได้แก่ระบายสีเปียกบนเปียก ระบายสีเปียกบนแห้ง และระบายสีแห้งบนแห้ง

3.3 กลวิธีระบายสีด้วยสีชอล์คน้ำมัน ได้แก่ถูเรียบเกลี่ยกลมกลืนต่อเชื่อมสี ถูเรียบเกลี่ยกลมกลืนทับซ้อนสี ขูดสี และขีด-ลากแสดงลีลาของเส้นสี

3.4 กลวิธีระบายสีด้วยดินสอสี ได้แก่ถูเรียบเกลี่ยต่อเชื่อมสี ถูเรียบเกลี่ยทับซ้อนสี และขีด-ลากแสดงลีลาเส้นสี

3.5 กลวิธีระบายสีด้วยสีอะคริลิคและสีน้ำมัน ได้แก่ระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน ระบายสีแสดงริ้วรอยพู่กัน ระบายสีหนาทับซ้อนสี ปาด-ป้ายสี และแตะ-แต้มสี

4. โครงสร้างของภาพ พบว่า 1) โครงสร้างของภาพในการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมธรรมชาติ มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.40 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตรงข้ามหรือสีตัดกันอย่างเด่นชัด คิดเป็นร้อยละ 22.77 ส่วนภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีส่วนรวมวรรณะร้อน ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 3.96 2) โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ พบว่ามีภาพวาดระบายสีที่ใช้การสร้างจุดเด่นของภาพ โดยใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวมมีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.72 รองลงมาเป็นภาพที่ใช้การสร้างจุดเด่นโดยใช้สีตัดกันหรือสีต่างวรรณะกันให้เด่นเป็นพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 22.77 การสร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยการตกแต่งรายละเอียด คิดเป็นร้อยละ 21.78 การสร้างจุดเด่นโดยการให้รูปทรงอยู่บริเวณตรงกลางภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.87 การสร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยน้ำหนักแสงเงา คิดเป็นร้อยละ 8.91 รองลงมาตามลำดับ ส่วนภาพวาดระบายสีที่สร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยเส้นขอบปรากฏน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.96 3) โครงสร้างของภาพในการสร้างความสมดุลของภาพ พบว่าภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.25 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน คิดเป็นร้อยละ 24.75 และ 4) โครงสร้างของภาพตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ พบว่าภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพ มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.43 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบระยะใกล้ คิดเป็นร้อยละ 36.63 และภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทับซ้อนต่อเชื่อมภาพมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.94

AN ANALYTICAL STUDY OF GOLD MEDAL AWARD IN THE SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S PAINTING COMPETITION IN INDIA DURING 2002-2007

AN ABSTRACT

BY

VEERAYUT PETPRAPAI

Presented in Partial Fulfllment of the Requirements for the

Master of Education Degree in Art Education

at Srinakharinwirot University

May 2010

Veerayut Petprapai (2010). *An Analytical Study of Gold Medal Award in The Shankar's International Children's Painting in India during 2002-2007.* Master thesis, M.Ed. (Arts Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Prit Supasetsiri, Assist. Prof. Sathit Timwattanabuntherng.

This research is aimed at analyzing children's painting awarded with gold medal award in the Shankar's International Children's Painting in India during 2002-2007. The Researcher selected children's painting awarded with President's Gold Medal and Jawaharlal Nehru Gold Medal, prized awarded for goal medal level group from the competition held in 6 consecutive years for totaling 101 paintings and focused on the issues of 1) content 2) painting materials 3) painting method and 4) picture structure. Details of each painting was analyzed on respective issue by using percentage and recording analytical result in the essay accompanied by sameple pictures of the such paintings.

Findings from the study indicated that:

1. The content of paintings mostly related to the way of life (by number of painting, 33.67%) followed by tradition and culture (20.79%), person (18.81%), folk performing arts (14.85%) and the least percentage found were paintings of which their content related to child play (2.97%).

2. The painting materials mostly used was poster color (by number of painting, 43.56%) followed by water color (38.62%), water color in combination with pastel (1.98%), and the least percentage found were painting material from oil color, acrylic color, pastel, water color in combination with oil pastel (0.99%).

3. Painting methods used were found in correlation to painting materials e.g. poster color, water color, oil pastel, pastel, oil color and acrylic color. From the study, each painting material could have variety of painting methods according to the nature of such material. It could be summarized as follows:

3.1 Painting method by poster color included flat washes, brush line style, impasto and shaking-off color.

3.2 Painting method for water color included wet-on-wet, wet-on-dry and dry-on-dry.

3.3 Painting method for oil pastel included smooth and harmonization, smooth and overlaying, scratching, sketching and lining.

3.4 Painting method for pastel included smooth and harmonization, smooth and overlay, scratching, sketching and lining.

3.5 Painting method for acrylic and oil color included smooth and harmonizing, brush lining, impasto, painting and spreading and tinting.

4. With respect to picture structure, it appeared that 1) *color choice and color composition;* paintings using visual natural color were mostly found (60.40%) followed by paintings using constrasting or clashing color (22.77%) while paintings using the overall warm color tone were least found (3.96%). 2) *emphasis;* paintings using larger shape than the remaining components to create emphasis were mostly found (28.72%) followed by using clashing color or different color tone (22.77%) and by focusing on details (21.78%) and making dominance by allowing the shape to be centered (12.87%) and by focusing on light and shading (8.91%), respectively while paintings with emphasis on boundary line were least found (3.96%). 3) *balancing;* paintings creating balance by distinguishing between left and right side were mostly found (75.25%) followed by by making similarity to the both sides (24.75%). 4) *Picture composition*; paintings with perspective composition were mostly found (57.43%) followed by close-up (36.63%) and overlapping and dissolving were least found (5.94%).

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2550

ของ

วีระยุทธ เพชรประไพ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่..... เดือน.....พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมศิริ อรุโณทัย)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ รองศาสตราจารย์สมศิริ อรุโณทัย กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำชี้แนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับแก้วิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ รวมถึงท่านผู้รู้ทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามที่ได้สร้างแนวคิด ทฤษฎีและองค์ความรู้ที่ได้นำมาใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณนายสมัคร ไวยขุนทด ผู้อำนวยการโรงเรียนเสิงสาง ที่ให้กำลังใจ และอนุเคราะห์แหล่งข้อมูลในการศึกษาที่หอศิลป์เสิงสาง โรงเรียนเสิงสาง

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ที่ได้อบรม เลี้ยงดู รวมทั้งครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วีระยุทธ เพชรประไพ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	11
	ความสำคัญของการวิจัย	12
	ขอบเขตของการวิจัย	12
	ข้อตกลงเบื้องต้น	23
	นิยามศัพท์เฉพาะ	23
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	25
	ความเข้าใจเกี่ยวกับการวาดภาพระบายสี	25
	ความหมายและขอบข่ายของศิลปะเด็ก	36
	พัฒนาการทางศิลปะของเด็ก	37
	แนวทางการจัดกระบวนการเรียนการสอนศิลปะเด็ก	41
	แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมศิลปะเด็ก	44
	แนวคิดเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็ก	53
	การจัดประกวด SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION	62
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	65
	ขอบเขตของการวิจัย	65
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	76
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	77
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	78
4	**ผลการศึกษาวิเคราะห์**	79
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

5 **สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**..... 123

ความมุ่งหมายของการวิจัย..... 123

ความสำคัญของการวิจัย..... 123

ขอบเขตของการวิจัย..... 124

การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 135

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล..... 135

สรุปผล..... 136

อภิปรายผล..... 139

ข้อเสนอแนะทั่วไป..... 145

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป..... 145

บรรณานุกรม..... 146

ภาคผนวก..... 152

ประวัติย่อผู้วิจัย..... 179

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 ผลการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามเนื้อหาภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ..... 80

2 ผลการศึกษาวิเคราะห์สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี โดยการหาค่าร้อยละ จำนวนภาพวาดแยกตามสื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ..... 88

3 ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของภาพการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับ รางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ..... 106

4 ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของภาพการสร้างจุดเด่นของภาพ โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามการสร้างจุดเด่นของภาพ ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ..... 112

5 ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของภาพการสร้างความสมดุลของภาพ โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามการสร้างความสมดุลของภาพ ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ..... 117

6 ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของภาพ รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ..... 119

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 ชื่อภาพ Scuba diving..... 81
2 ชื่อภาพ Good environment..... 81
3 ชื่อภาพ Wedding eremony..... 82
4 ชื่อภาพ Wedding eremony..... 82
5 ชื่อภาพ Village Life..... 83
6 ชื่อภาพ Evening time..... 83
7 ชื่อภาพ Vibrant folk dance..... 84
8 ชื่อภาพ Folk dance..... 84
9 ชื่อภาพ Easter..... 85
10 ชื่อภาพ In the yard..... 85
11 ชื่อภาพ Holiday morning..... 86
12 ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ..... 86
13 ชื่อภาพ Enjoying Life..... 87
14 ชื่อภาพ My friends..... 87
15 ชื่อภาพ Country custom..... 89
16 ชื่อภาพ Bathing..... 90
17 ชื่อภาพ Boat race..... 90
18 ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ..... 91
19 ชื่อภาพ Market..... 91
20 ชื่อภาพ Floating market..... 92
21 ชื่อภาพ Maldivian lifestyle..... 92
22 ชื่อภาพ At the windown..... 93
23 ชื่อภาพ Easter..... 93
24 ชื่อภาพ My country..... 94
25 ชื่อภาพ Girl friends talking..... 95
26 ชื่อภาพ Market..... 96

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ **หน้า**

27 ชื่อภาพ Bathing..... 97
28 ชื่อภาพ Working in the field..... 97
29 ชื่อภาพ Buigarian beautief..... 98
30 ชื่อภาพ Wau festival..... 99
31 ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ..... 99
32 ชื่อภาพ Pets..... 100
33 ชื่อภาพ Bali girls..... 101
34 ชื่อภาพ Floating market..... 101
35 ชื่อภาพ At windown..... 102
36 ชื่อภาพ Easter..... 103
37 ชื่อภาพ My country..... 104
38 ชื่อภาพ Fish market..... 107
39 ชื่อภาพ Oid beggar..... 107
40 ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ..... 108
41 ชื่อภาพ Festival night..... 108
42 ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ..... 109
43 ชื่อภาพ Thai culture..... 109
44 ชื่อภาพ National Holiday..... 110
45 ชื่อภาพ My friends..... 110
46 ชื่อภาพ Vibrant folk dance..... 111
47 ชื่อภาพ Procession..... 111
48 ชื่อภาพ Respect to buddha..... 113
49 ชื่อภาพ Festival night..... 114
50 ชื่อภาพ My Country..... 114
51 ชื่อภาพ Mongolian wedding 115
52 ชื่อภาพ Thai culture..... 115

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ **หน้า**

53 ชื่อภาพ Egyptien village..... 116
54 ชื่อภาพ Marionette theatre..... 118
55 ชื่อภาพ National Holiday..... 118
56 ชื่อภาพ Kalmyk singer 120
57 ชื่อภาพ Wau Festival..... 120
58 ชื่อภาพ Floating market..... 121
59 ชื่อภาพ Bali ladies..... 121
60 ชื่อภาพ Good environment..... 122

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันกิจกรรมการประกวดศิลปะเด็กได้รับความสนใจและมีการจัดการประกวดกันอย่างแพร่หลายทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้เด็ก ๆ ได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ผ่านผลงานศิลปะ และกิจกรรมที่นิยมจัดกันมากที่สุดในการประกวดศิลปะเด็กก็คือ “การวาดภาพระบายสี” โดยมีหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนเป็นเจ้าภาพในการจัดประกวด ซึ่งก็เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้ส่งผลงานภาพวาด หรือเข้าร่วมประกวดวาดสดด้วยตัวเอง และในปัจจุบันกิจกรรมการประกวดวาดภาพระบายสีก็ได้รับความสนใจจากเด็ก ๆ ผู้ปกครอง และสถานศึกษาต่าง ๆ ส่งผลงานและนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดในเวทีต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ทำให้เห็นรูปแบบผลงานศิลปะเด็ก โดยเฉพาะภาพวาดระบายสี ผ่านทางสื่อ เอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือสูจิบัตรทั้งในเวทีระดับชาติและเวทีในระดับนานาชาติ เห็นความหลากหลายของผลงานเด็กไทย รวมถึงผลงานภาพวาดระบายสีของเด็ก ๆ จากประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์และสะท้อนการพัฒนาศิลปะเด็กแต่ละประเทศด้วย

การจัดการประกวดศิลปะเด็กในประเทศไทยเริ่มมีการจัดประกวดชิงรางวัลอย่างจริงจังในช่วงปี พ.ศ. 2523 โดยชมรมศิลปกรรมแห่งประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่มภายใต้ชื่อ “การแสดงศิลปะเด็กแห่งชาติครั้งที่ 1 “ ซึ่งเปิดแสดงนิทรรศการผลงานเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2523 ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมศิลปะเด็กในประเทศไทยในลักษณะการจัดกิจกรรมการประกวดและแสดงนิทรรศการผลงาน ซึ่งการจัดกิจกรรมประกวดในครั้งนั้นก็ได้รับความสนใจจากเด็ก ๆ และสถานศึกษาจากทั่วประเทศ ซึ่งมีเด็กที่มีอายุระหว่าง 5-16 ปี ส่งผลงานภาพวาดเข้าร่วมประกวดถึง 4,163 ชิ้น ต่อจากนั้นชมรมศิลปกรรมแห่งประเทศไทยก็ได้จัดการประกวดศิลปะเด็กแห่งชาติครั้งที่ 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ หลังจากนั้นในช่วงปี พ.ศ. 2530 ชมรมศิลปกรรมแห่งประเทศไทยก็ได้ยุติบทบาทลง ก็ทำให้กิจกรรมการประกวดศิลปะเด็กยุติบทบาทลงเช่นเดียวกัน แต่ผลพวงจากการจัดประกวดศิลปะเด็กของชมรมศิลปกรรมแห่งประเทศไทยทำให้วงการศิลปะเด็กในประเทศไทยเกิดการตื่นตัวมากยิ่งขึ้น หลายหน่วยงาน หลายองค์กรจัดกิจกรรมการประกวดศิลปะเด็กกันอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาคเอกชนถือว่ามีบทบาทสำคัญที่เป็นเวทีให้เด็ก ๆ ได้ส่งผลงานเข้าร่วมประกวด เช่น การประกวดศิลปกรรม ปตท. ซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยศิลปากรร่วมกับบริษัท ปตท. จำกัด(มหาชน) การประกวดศิลปกรรมนำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต ซึ่งจัดโดยบริษัทโตชิบาไทยแลนด์ จำกัด การประกวดศิลปินมิรินด้า จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ร่วมกับบริษัท

เสริมสุข จำกัด(มหาชน) การประกวดศิลปกรรมเด็กและเยาวชนฟิลิปส์ จัดประกวดโดยบริษัทฟิลิปส์ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่จัดประกวดศิลปะเด็กในยุคเริ่มแรกก็ว่าได้ โดยเริ่มจัดประกวดครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2522 และนอกจากนั้นก็ยังมีอีกหลายหน่วยงาน หลายองค์กร มีการจัดประกวดศิลปะเด็กทั้งจัดในลักษณะต่อเนื่องทุก หรือจัดประกวดตามโอกาสและเทศกาลสำคัญ ๆ การประกวดศิลปะเด็กในประเทศไทยในปัจจุบันนั้น นอกจากเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกด้านศิลปะแล้ว กิจกรรมการประกวดศิลปะเด็กยังกลายไปเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ เผยแพร่ การสร้างความรู้ การสร้างความตระหนักในโอกาสและวาระสำคัญ ๆ ของประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

การประกวดภาพวาดระบายสีหรือการประกวดศิลปะเด็กในระดับนานาชาตินั้นมีหลายประเทศที่เป็นเจ้าภาพในการจัดประกวด ทั้งในกลุ่มประเทศอาเซียน กลุ่มประเทศในยุโรปไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน หรือมูลนิธิต่าง ๆ จากข้อมูลที่มีการส่งเอกสาร จดหมายเชิญชวนประกวด พบว่าประเทศเทศอินเดีย โดยสมาคมซังการ์ ได้ริเริ่มจัดการประกวดภาพวาดและวรรณกรรมเด็กในระดับนานาชาติมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2493 ตามโครงการ SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION และได้จัดต่อเนื่องกันมาทุกปีจนถึงปัจจุบัน นับว่าเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็งและให้ความสำคัญ เห็นคุณค่าในเรื่องศิลปะ มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่โครงการการไปทั่วโลก ซึ่งก็ได้รับการยอมรับและได้รับความสนใจจากเด็ก ๆ ซึ่งจะเห็นได้จากมีผลงานของเด็ก ๆ ทั่วทุกมุมโลกส่งเข้าร่วมประกวดจำนวนมากในแต่ละปี ต่อมาก็มีอีกหลายองค์กรหลายประเทศ ที่มีการจัดประกวดศิลปะเด็กในระดับนานาชาติ เช่น ประเทศญี่ปุ่น โปแลนด์ อาร์เจนตินา แคนาดา นอรเวย์ ตุรกี อียิปต์ สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ บังคลาเทศ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเคนยา ฮ่องกง เป็นต้น ช่วงระยะเวลาในการจัดประกวดนั้นก็จะมีการจัดในลักษณะต่อเนื่องทุก ๆ ปี หรือ 2 ปี จัดประกวดหนึ่งครั้ง บางประเทศหรือบางองค์กรมีการจัดประกวดภาพวาดระบายสีตามโอกาสหรือเทศกาลสำคัญ ๆ เช่นการรณรงค์สิ่งแวดล้อม การเฉลิมฉลองเทศกาลสำคัญของแต่ละเทศ

แต่ละประเทศที่มีการจัดประกวดศิลปะเด็กนานาชาตินั้นก็จะมีแนวคิด หรือจุดประสงค์ของการจัดประกวดที่แตกต่างกันออกไป เช่น

1. เพื่อแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศ
2. เพื่อส่งเสริมการแสดงออก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ
3. เพื่อส่งเสริมมิตรภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างเด็กและเยาวชนนานาชาติ
4. เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ
5. เพื่อส่งเสริมสันติภาพของโลก

6. เพื่อส่งเสริมให้เด็กตระหนักและเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม กระตุ้นให้เด็กถ่ายทอดจินตนาการแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมผ่านผลงานศิลปะ

7. สิ่งเสริมให้เด็กถ่ายทอดความงามและประเพณีวัฒนธรรมของตนเองในรูปของงานศิลปะ

ในการจัดประกวดศิลปะเด็กนานาชาตินั้นจะมีการกำหนดช่วงอายุสำหรับเด็กที่ส่งเข้าร่วมประกวด รวมทั้งมีการกำหนดหัวข้อหรือชื่อเรื่อง เทคนิควิธีการ สื่อวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานที่แตกกันออกไป ช่วงอายุที่มักนิยมกำหนดเป็นกติกาหรือเงื่อนไขให้เด็กส่งผลงานเข้าร่วมประกวดเช่น อายุระหว่าง 3-16 ปี, 3-18 ปี, 4-15 ปี, 4-18 ปี, 5-14 ปี, 5-15 ปี, 6-15 ปี, 6-18 ปี, 7-15 ปี หรือ 7-18 ปี เป็นต้น และนอกจากนั้นบางรายการยังมีการกำหนดกลุ่มอายุสำหรับการคัดเลือกหรือตัดสินผลงานเพื่อให้ได้รับรางวัลด้วย เช่น กลุ่มอายุ 4-6 ปี, 7-9 ปี, 10-12 ปี และ 13-15 ปี หรือ อายุต่ำกว่า 8 ปี, 8-11 ปี และ 12-16 ปี ในส่วนของรางวัลที่มอบให้เด็กที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่จะเป็นใบประกาศเกียรติคุณ เหรียญ โล่ หรือถ้วยรางวัล จะมีบางประเทศหรือบางองค์กรที่มีรางวัลเป็นเงินรางวัลและของที่ระลึก รวมถึงจัดรางวัลเป็นค่าใช้จ่ายให้ผู้ได้รับรางวัลเดินทางไปร่วมพิธีมอบรางวัล และเดินทางทัศนศึกษาประเทศที่เป็นเจ้าภาพการจัดประกวดด้วย การประชาสัมพันธ์หรือการเชิญชวนให้เด็ก ๆ จากทั่วโลกส่งผลงานเข้าร่วมประกวดนั้นผู้จัดการประกวดก็จะส่งหนังสือ หรือจดหมายเชิญชวนผ่านกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ประชาสัมพันธ์ต่อในประเทศ ประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็ปไซด์ หรือบางครั้งผู้จัดการประกวดก็จะส่งหนังสือเชิญชวนไปยังโรงเรียนต่าง ๆ โดยตรง

ประเทศและหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ที่มีการจัดประกวดศิลปะเด็กนานาชาติที่ผ่านมาและบางองค์กรก็ยังมีการจัดประกวดต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เช่นรายการประกวดต่อไปนี้

1. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ ณ เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา จัดโดยมูลนิธินอร์วีเจียน

2. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ ณ สำนักงานใหญ่ยูเนสโก กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส จัดโดยมูลนิธิด้านประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรมเด็กกรุงออสโล ประเทศนอรเวย์

3. การประกวดภาพเขียนของเด็กระหว่างประเทศ ณ ประเทศอาร์เจนตินา

4. การประกวดงานศิลปะเด็กและเยาวชนนานาชาติ ประเทศโปแลนด์

5. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ ณ กรุงอังการา ประเทศตุรกี

6. การประกวดภาพวาดสำหรับเด็กทั่วโลก อายุระหว่าง 4-15 ปี จัดโดยกระทรวงวัฒนธรรมประเทศอียิปต์

7. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ อายุระหว่าง 6-18 ปี จัดโดยองค์กร SANTAM ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐแอฟริกาใต้

8. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ อายุระหว่าง 5-15 ปี ตามโครงการ International Children's Exhibition of Fine Arts ณ สาธารณรัฐเช็ค

9. การประกวดภาพวาดเด็กและเยาวชนโลก ตามโครงการ Annual World Children's Picture Contest จัดโดยหน่วยงานด้านสหกรณ์การเกษตรแห่งญี่ปุ่น, องค์กรสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ และสหภาพไรฟ์ไฟเซ็นระหว่างประเทศ ณ ประเทศญี่ปุ่น

10. การประกวดศิลปะเด็กและเยาวชนนานาชาติ อายุระหว่าง 3-25 ปี จัดโดยศูนย์ UNESCO Centre Louis Francais of Troyes ประเทศฝรั่งเศส

11. การประกวดโปสเตอร์ส่งเสริมสันติภาพโลกสำหรับเด็กนานาชาติ จัดโดยสโมสรไลออนส์สากล ประเทศสหรัฐอเมริกา

12. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ อายุระหว่าง 6-15 ปี ตามโครงการ Competition of Paintings by Children on the Environment จัดโดยองค์กร FGPE และ UNEP ประเทศญี่ปุ่น

13. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ ตามโครงการ International Children's Painting Competition ณ ประเทศบังคลาเทศ

14. การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติ อายุระหว่าง 7-18 ปี ในโอกาสครบรอบ 50 ปี สำนักเลขาธิการแผนโคลัมโบ

15. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ อายุระหว่าง 5-14 ปี จัดโดยมูลนิธิ Mohamed Amin และ Juhudi Children's Club ณ กรุงไนโรบี ประเทศสาธารณรัฐเคนยา

16. การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติ อายุระหว่าง 3-18 ปี จัดโดยพิพิธภัณฑ์เด็ก ณ เมืองวุพเพอร์ทาล ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

17. การประกวดผลงานด้านวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ระดับเยาวชนระหว่างประเทศ อายุระหว่าง 4-18 ปี ตามโครงการ International Children Fine and Applied Art จัดโดยศูนย์เด็กและเยาวชน Zanka ประเทศฮังการี

18. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ จัดโดย The Nippon Television Network Cultural Society และ The Biiku Bunka Kyokai ประเทศญี่ปุ่น

19. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ ณ ประเขตการปกครองพิเศษฮ่องกง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

20. การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติตามโครงการ SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION ซึ่งจัดประกวดโดยสมาคมซังการ์ประเทศอินเดีย

มีนักการศึกษา นักกิจกรรม ครูสอนศิลปะ และผู้บริหารการศึกษาได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติ ในมุมมองที่หลากหลายและแตกต่างดังนี้

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้พูดถึงวิวัฒนาการและทัศนะเกี่ยวกับการจัดประกวดศิลปะเด็กในประเทศไทยไว้ว่า "การประกวดชิงรางวัลเด็กในสังคมไทย ได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังในช่วงรอยต่อทศวรรษนี้ เดิมทีดูเหมือนจะเป็นฝีไม้ลายมือของครูอาจารย์ในโรงเรียนสาธิตและโรงเรียนอื่น ๆ อีกไม่กี่โรงเรียน จนกระทั่งปรากฏมีรางวัลในระดับนานาชาติขึ้น และการแสดงศิลปะเด็กแห่งประเทศไทยก็ได้จัดงานใหญ่ขึ้นในช่วงปี 2522-2523 จากนั้นทุกหัวระแหงก็เต็มไปด้วยการประกวดศิลปะเด็ก" (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2547: 184)

อารี สุทธิพันธุ์ ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษาและการประกวดวาดภาพระบายสีไว้ตอนหนึ่งว่า

> เป็นที่ยอมรับกันว่า ศิลปศึกษาคือการจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ซึ่งได้แก่การวาดเขียน การระบายสี การสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติ การปั้นสลัก จักเจียน การสร้างสรรค์ด้วยสื่อวัสดุต่าง ๆ ฯลฯ ให้แก่นักเรียนทุกคนภายใต้ระบบการศึกษา ดังนั้นเมื่อทุกคนได้พัฒนาความสามารถทางตา มือ และสมองแล้วก็จะมีบางคนมีความสามารถเป็นพิเศษเข้าร่วมการแข่งขัน การวาดภาพ ระบายสี ตามกติกา และเงื่อนไขที่ตกลงกัน การแข่งขันจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งของศิลปศึกษาที่ควรให้การสนับสนุน เพราะเป็นการสอบทานดูว่าที่สอนกันไปนั้นเอาไปใช้ได้หรือไม่ ส่วนจะได้รางวัลหรือไม่ได้นั้นไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของศิลปศึกษาแต่อย่างใด (อารี สุทธิพันธุ์. 2539: 55)

ธงชัย รักปทุม ได้กล่าวถึงผลจากการที่มีเด็กไทยได้รับรางวัลจากการประกวดศิลปะเด็กนานาชาติแล้วมีผลต่อการพัฒนาและสนับสนุนศิลปะเด็กในประเทศไทยว่า "ประเทศไทยของเรานับว่าเป็นประเทศที่โชคดีหลายอย่าง ในความความโชคดีนั้นอย่างหนึ่งคือ การที่ประเทศไทยได้สร้างชื่อเสียงก้องโลกได้รับรางวัลการประกวดภาพเขียนระดับโลกมาโดยตลอด ซึ่งทุก ๆ ปีเด็กไทยจะได้รับรางวัลมากมายจากเวทีการประกวดระหว่างชาติ องค์กรเอกชนหลายแห่งที่ให้การสนับสนุนพัฒนาคุณภาพของเด็ก จึงได้มีการจัดประกวดภาพเขียนระดับชาติขึ้นหลายครั้ง ย่อมแสดงให้เห็นถึงความเสียสละในการพัฒนาเด็กผ่านสื่อทางศิลปะ" (ธงชัย รักปทุม. 2538: 7)

วิโชค มุกดามณี ได้กล่าวถึงเรื่องรางวัลจากการประกวดศิลปะเด็กไว้ตอนหนึ่งว่า "พ่อ แม่ และครูไม่ควรสร้างวัฒนธรรมการวัดคุณภาพของลูก ๆ ด้วยคะแนนและรางวัล เพราะการได้รับรางวัลเป็นสิ่งที่ให้ค่ากำลังใจต่อการทำงานสร้างสรรค์ที่จะได้มีมานะทำในสิ่งที่ดีงามต่อไป" (วิโชค มุกดามณี. 2544: 84)

อำนาจ เย็นสบาย ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กทั้งในส่วนที่เป็นข้อดีและข้อเสียไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

การประกวดศิลปะเด็กที่มีอยู่อย่างแพร่หลายทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติก็ถือว่ามีข้อดีอยู่หลายประการ ซึ่งการประกวดศิลปะเด็กสามารถสะท้อนแนวคิดและมุมมองได้หลายประเด็น ประการแรกสามารถสะท้อนให้เห็นว่าเด็กมีความสามารถไม่เฉพาะในด้านวิชาการเช่นคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เท่านั้นแต่เด็กยังมีความสามารถด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและอื่น ๆ ด้วย ประการที่สองสะท้อนให้เห็นว่าศิลปะเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เด็กได้เกิดการพัฒนาสมองทั้งสองซีก คือสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวาเป็นการพัฒนาสมองแบบมีดุลยภาพ หรือมีจินตนาการมากขึ้น ประการสุดท้ายการจัดประกวดศิลปะเด็กสามารถนำไปเป็นเครื่องมือ เป็นวิธีการในการเรียกร้องสิทธิเด็ก ให้สังคมโลกสนใจปัญหาเด็กและเยาวชนจากการสะท้อนเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านผลงานศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความยากจน เรื่องของวัฒนธรรมการด้อยโอกาสต่าง ๆ รวมถึงการต่อสู้สิทธิมนุษยชนด้วย ส่วนผลเสียจากการประกวดศิลปะเด็กที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์กันมากก็คือ ศิลปะเด็กถูกนำไปเป็นเครื่องมือของลัทธิบริโภคนิยม เป็นเครื่องมือให้บางบริษัทบางธุรกิจในเชิงโฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้าเป็นประเด็นหลัก หรือกลายเป็นเครื่องมือของครูอาจารย์ในระบบการศึกษาบางคนที่ไม่จริงใจกับเด็กอย่างแท้จริง แสวงหาชื่อเสียง ค่านิยม และความยิ่งใหญ่ให้กับตัวเอง (อำนาจ เย็นสบาย. 2550: สัมภาษณ์)

เลิศ อานันทนะ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กไว้ตอนหนึ่งว่า

กิจกรรมการประกวดใด ๆ ก็ดี ถ้าหากดำเนินไปตามธรรมชาติของกิจกรรมนั้น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการแสดงออกศิลปกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ก็นับว่าเป็นเรื่องดี ด้วยเหตุผลทางจิตวิทยาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการแสดงออกจึงมีรางวัลเป็นแรงจูงใจ เป็นการตอบสนองการอยากรู้อยากเห็นและอยากแสดงออก ถ้าหากครูศิลปะโรงเรียนไหนตั้งความหวังเอาไว้ว่าอยากได้รางวัลเพียงอย่างเดียว ย่อมถือว่าเป็นการทำลายมากกว่าการสร้างสรรค์ เพราะว่าครูศิลปะบางคนมีประสบการณ์ประกวดแข่งขันมาก ๆ มักจะมีพฤติกรรมครอบงำความคิดเด็ก คอยบงการ ออกคำสั่งให้เด็กทำงานในแบบที่คิดว่าจะได้รางวัล (เลิศ อานันทนะ. 2549: 78)

สังคม ทองมี ได้ให้มุมมองและทัศนะในการประกวดศิลปะเด็กทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติไว้ดังนี้

การประกวดหรือการแข่งขันทั้งหลายเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมและเป็นเวทีที่ให้เด็กได้แสดงออกตามความถนัดของตนเองในแต่ละวัย โดยเฉพาะการประกวดศิลปะเด็กนานาชาติถือว่าเป็นเวทีในระดับสากลที่เด็กได้แสดงออก สร้างมิตรภาพ ความเข้าใจ ได้เห็น ได้รู้วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ความรู้สึกนึกคิด

ผ่านผลงานศิลปะซึ่งถือว่าเป็นประเด็นหลักในการประกวดด้านศิลปะเด็ก การประกวดที่มีเรื่องของรางวัลมาเกี่ยวข้องจึงเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างเป็นรูปธรรมที่ให้เด็กได้มีเวทีในการแสดงออก ได้เห็นความสามารถของตนเอง มีกำลังใจ ความภาคภูมิใจ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาต่อไป โดยเฉพาะการประกวดในระดับนานาชาติยังทำให้เห็นศักยภาพของเด็กไทยด้วย นอกจากนั้นเรื่องของรางวัลและการประกวดยังช่วยในเรื่องทัศนคติและกระตุ้นให้สังคมเกิดความสนใจที่จะให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้กว้างขวางมากขึ้น (สังคม ทองมี. 2550: สัมภาษณ์)

หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสนับสนุน ส่งเสริมและจัดกิจกรรมประกวดศิลปะเด็กได้พูดถึงเจตนารมณ์และการให้ความสำคัญในการจัดประกวดศิลปะเด็กไว้หลาย ๆ มุมมองดังนี้

มูลนิธิยุววัฒน์ ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนที่จัดประกวดศิลปะเด็กมาอย่างต่อเนื่อง มีเจตนารมณ์การจัดการประกวดดังนี้ “การประกวดศิลปกรรมยุวพัฒน์จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เด็ก ๆ เห็นคุณค่าของงานศิลปะ และแสดงความคิด จินตนาการ สะท้อนสิ่งดี ๆ ที่กำลังจะเลือนหายไปจากสังคม ผ่านหัวข้อที่กำหนดขึ้น ต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2537” (มูลนิธิยุวพัฒน์. 2549: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

บริษัทฟิลิปส์อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นองค์กรที่จัดการประกวดศิลปะเด็กที่ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 จนถึงปัจจุบัน ได้กล่าวถึงความสำคัญในการจัดประกวดดังนี้

“ บริษัทฟิลิปส์อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้เล็งเห็นคุณค่าของงานศิลปะที่ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้งดงาม และความสำคัญของเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติต่อไปในอนาคต จึงริเริ่มจัดทำกิจกรรมสร้างงานศิลปะของเยาวชน โดยจัดกิจกรรมต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ซึ่งได้รับผลงานที่มีฝีมือแสดงออกถึงความคิด จินตนาการ ที่พัฒนาขึ้นมาเป็นลำดับ นับเป็นความสำเร็จส่วนหนึ่งของการให้การสนับสนุนด้านการศึกษากับเยาวชนไทย” (บริษัทฟิลิปส์อิเล็กทรอนิกส์ ประเทศไทย จำกัด. 2547: 4)

อภินันท์ โปษยานนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม ได้กล่าวไว้ในสารจากผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สูจิบัตรศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 1 ไว้ตอนหนึ่งว่า

นิทรรศการศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 1 โดยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากรซึ่งสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมีส่วนร่วมสนับสนุนในครั้งนี้ เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความสามารถทางการสร้างสรรค์ด้านศิลปกรรม กระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเกิดการพัฒนาตนเอง นับเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาและศิลปกรรมโดยรวม การจัดประกวดจึงเป็นเวทีที่สำคัญ ที่จะมี

เยาวชนมาเข้าร่วมกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการทางสุนทรีย์ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญให้เยาวชนเกิดการพัฒนาการด้านสังคมและก้าวหน้าต่อไปในอนาคต (อภินันท์ โปษยานนท์. 2549: 3)

จากทัศนะหรือแนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษา นักกิจกรรม ครูศิลปะ รวมถึงหน่วยงานที่จัดประกวดศิลปะเด็กทั้งภาครัฐและเอกชน ได้มีมุมมองต่อการประกวดศิลปะเด็กที่มีผลดีต่อการพัฒนาศิลปะเด็ก พัฒนาตัวเด็กเองและภาพรวมของสังคม แต่ก็อาจมีผลเสียอยู่บ้างถ้าหากการประกวดหรือกิจกรรมส่งเสริมต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามธรรมชาติของเด็ก หวังผลเรื่องรางวัลเป็นประเด็นหลัก หรือหวังผลทางธุรกิจเป็นสำคัญ

การประกวดศิลปะเด็กที่มีเรื่องของรางวัลมาเกี่ยวข้องนั้นถือว่าเป็นเหตุผลทางจิตวิทยาที่จะสร้างแรงจูงใจ เป็นตัวกระตุ้น เป็นเวทีให้เด็กได้แสดงออกตามความถนัดของตนเอง ส่งเสริมให้เด็กได้เกิดการพัฒนาและเห็นคุณค่าของศิลปะ การประกวดในระดับนานาชาติยังสามารถสร้างมิตรภาพความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของแต่ละเชื้อชาติผ่านผลงานศิลปะ การประกวดและรางวัลที่ได้รับจากเวทีต่าง ๆ ยังสร้างกระแสการยอมรับ ทัศนคติว่าศิลปะสามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสมองของเด็กทั้งซีกซ้ายและซีกขวาให้เกิดความสมดุล ทำให้สังคมให้ความสำคัญกับการสนับสนุน ส่งเสริมศิลปะเด็กมากขึ้น นอกจากนั้นการประกวดและผลงานศิลปะของเด็ก ๆ ยังเป็นสื่อในการเรียกร้องความเท่าเทียมทางวิชาการ เนื้อหาเรื่องราวที่สื่อผ่านผลงานศิลปะเด็กยังทำให้โลกสนใจ ให้ความสำคัญปัญหาเด็กมากขึ้น กระตุ้นให้เด็กเกิดการพัฒนาตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางสุนทรีย์ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าในอนาคต

สรุปได้ว่าการจัดประกวดศิลปะเด็กเป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนได้แสดงความสามารถทางศิลปะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เห็นคุณค่าทางศิลปะ ช่วยพัฒนาทางด้านอารมณ์ความรู้สึก และจินตนาการ เป็นเวทีให้เด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างเสริมประสบการณ์ด้านศิลปะ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าต่อไป และมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและจัดกิจกรรมการประกวดด้านศิลปะเด็กมากขึ้น

จากความสำคัญของการประกวดวาดภาพระบายสีและการให้ความสำคัญของสังคมในการส่งเสริมศิลปะเด็ก ทำให้มีนโยบายในการประกวดศิลปะเด็กขึ้น ทั้งในระดับกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะเห็นได้จากให้มีการจัดงานศิลปหัตถกรรมในแต่ละภูมิภาค มีการประกวดด้านศิลปะ และงานวิชาการอื่น ๆ มาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาเช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน ก็ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการประกวดด้านศิลปะเช่นเดียวกัน และการประเมินคุณภาพของครู คุณภาพของสถานศึกษามีเรื่องของรางวัล

การประกวดแข่งขันด้านต่าง ๆ มาเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินด้วย ผลที่เกิดจากนักเรียนและเด็ก ๆ ได้รับรางวัลจากการประกวดโดยเฉพาะในระดับนานาชาติต่อเนื่องกันมา ทำให้ โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีนักเรียนได้รับรางวัลได้รับการยอมรับ มีชื่อเสียง ทำให้ผู้บริหารการศึกษาทั้งในระดับเขตพื้นที่และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อกิจกรรมการประกวดศิลปะเด็กมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากหลายโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ได้จัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านศิลปะให้แก่เด็กนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าค่ายศิลปะ การจัดกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร นอกเวลาเรียน

อำนาจ เย็นสบาย ได้พูดถึงผลงานภาพวาดระบายสีที่ได้รับรางวัลและวิธีการเข้าร่วมประกวดศิลปะเด็กในระดับนานาชาติไว้ตอนหนึ่งว่า “ผลงานของเด็กที่ได้รับรางวัลหรือได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการตัดสินในแต่ละเวทีการจัดประกวดก็จะมีรูปแบบหรือสไตล์(style) ที่แตกต่างกันออกไป ผู้ส่งผลงานเข้าประกวดในแต่ละเวทีบางคนจึงมีการศึกษารูปแบบหรือสไตล์ของผลงานที่ได้รับรางวัล ซึ่งทำให้เขารู้ว่าเขาควรส่งผลงานในรูปแบบใด เนื้อหาเรื่องราว เทคนิควิธีการอย่างไร ถ้าเขารู้ว่าการตัดสินมีแนวทางเป็นอย่างไร คนที่รู้ คนที่ศึกษา คนที่คาดคะเนได้เก่งก็อาจได้รับชัยชนะหรือประสบความสำเร็จในเรื่องรางวัลก็เป็นไปได้” (อำนาจ เย็นสบาย. 2550: สัมภาษณ์)

สังคม ทองมี มีมุมมองกับผลงานของเด็กที่ได้รับรางวัลในการประกวดระดับนานาชาติแต่ละเวทีไว้ว่า

> การจัดการประกวดศิลปะเด็กในระดับนานาชาติแต่ละเวทีหรือแต่ละประเทศที่มีการจัดประกวดก็จะมีปรัชญาในการประกวดที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมีความแตกต่างในรูปแบบของการประเมินหรือการตัดสินผลงานให้ได้รับรางวัล โดยสังเกตได้จากผลงานเด็กที่ชนะหรือได้รับรางวัลในแต่ละเวทีโดยเฉพาะในทางยุโรปและในซีกประเทศทางเอเชีย ถ้าในทางยุโรปลักษณะของผลงานศิลปะเด็กก็จะเป็นแบบสบาย ๆ เน้นความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกทางเทคนิควิธีการที่อิสระเป็นสำคัญและเป็นไปตามวัยของเด็ก ๆ ส่วนในทางเอเชียเช่นประเทศอินเดีย หรือประเทศไทยก็จะมีเรื่องของทักษะหรือฝีมือเข้ามาเป็นส่วนสำคัญด้วย ซึ่งเห็นได้ชัดเจนมากในการประกวดศิลปะเด็กของสมาคมซังการ์ ประเทศอินเดียซึ่งจัดต่อเนื่องกันมาเกือบ 60 ปี ครูศิลปะต้องเปิดโลกทัศน์ให้กับตัวเอง เรียนรู้ ศึกษาดูงานศิลปะเด็กของประเทศอื่น ๆ จะได้เห็นว่าแนวการสอนศิลปะและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานภาพวาดของเด็ก ๆ มีความแปลกใหม่ หลากหลาย และพัฒนาไปอย่างไรบ้าง (สังคม ทองมี. 2550: สัมภาษณ์)

ปรัชญาและแนวคิดในการจัดการประกวดศิลปะเด็กในแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกันก็ส่งผลให้ผลงานภาพวาดระบายสีที่ได้รับคัดเลือกหรือได้รับรางวัลแตกต่างกันออกไปในแต่ละเวทีการจัดประกวด จึงทำให้เกิดความหลากหลาย ความแปลกใหม่ และเอกลักษณ์เฉพาะตัวของ

ผลงานภาพวาดของเด็ก ๆ แต่ละประเทศและแต่ละเวทีการประกวด บางประเทศเช่นประเทศในกลุ่มยุโรปหรือทางตะวันตกผลงานภาพวาดจะมีลักษณะสบาย ๆ อิสระทางความคิด เน้นการแสดงออกตามวุฒิภาวะหรือตามวัยของเด็ก ๆ เน้นจินตนาการ ความรู้สึกนึกคิดและความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออกทางเทคนิค ในส่วนเวทีการประกวดทางเอเชียก็จะมีลักษณะคล้าย ๆ กัน แต่จะมีเรื่องทักษะหรือฝีมือเข้ามาเป็นส่วนสำคัญด้วย การติดตาม การศึกษา การวิเคราะห์ผลงานภาพวาดของเด็ก ๆ ในแต่ละเวทีการประกวดทำให้เห็นความหลากหลาย รูปแบบที่แปลกใหม่ เอกลักษณ์ของการถ่ายทอดของเด็ก ๆ ในแต่ละประเทศ ถ้าหากผู้ส่งผลงานภาพวาดเข้าร่วมประกวดในแต่ละเวทีได้มีการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบของผลงาน ก็อาจทำให้ประสบความสำเร็จในการประกวดหรือรางวัลได้ และที่สำคัญทำให้เห็นพัฒนาการของศิลปะเด็กและแนวทางการจัดการเรียนการสอนศิลปะเด็กได้เป็นอย่างดี

การประกวดศิลปะเด็กนานาชาติตามโครงการ SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION ซึ่งจัดประกวดโดยสมาคมซังการ์ประเทศอินเดีย ซึ่งได้ริเริ่มจัดการประกวดต่อเนื่องกันมายาวนานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2493 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้รับความสนใจจากเด็กเกือบทั่วโลกส่งผลงานภาพวาดเข้าร่วมประกวด รวมถึงผลงานจากเด็กไทย ซึ่งได้รับรางวัลต่อเนื่องกันมาจนถึงปัจจุบัน ถือว่าเป็นเวทีการประกวดศิลปะเด็กที่เก่าแก่ จัดประกวดต่อเนื่องเป็นเวลาอันยาวนาน และมีผลงานภาพวาดของเด็ก ๆ ส่งเข้าร่วมประกวดจำนวนมาก และโดยเฉพาะผลงานภาพวาดระบายสีของนักเรียนโรงเรียนเสิงสาง เคยได้รับรางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL รางวัล SILWER MEDAL และรางวัล PRIZE MEDAL ต่อเนื่องกันมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2529 ถึงปี พ.ศ. 2550 ซึ่งในปี พ.ศ. 2541 ผลงานภาพวาดของนายศิริวัฒน์ ใหญ่กระโทก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเสิงสางได้รับรางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL และได้รับเชิญให้เดินทางเข้าร่วมพิธีรับมอบรางวัล และทัศนศึกษาดูงานศิลปะ แหล่งท่องเที่ยว ณ กรุงนิวเดลลี ประเทศอินเดีย ในโอกาสที่สมาคมซังการ์ ผู้จัดการประกวดฉลองครบรอบเป็นปีที่ 50 ที่มีการจัดกิจกรรมประกวดวาดภาพระบายสีตามโครงการดังกล่าวข้างต้น ผลงานภาพวาดของเด็ก ๆ ที่ได้รับรางวัลในแต่ละปีได้มีการจัดพิมพ์เป็นหนังสือเผยแพร่ไปทั่วโลก จากการดำเนินงานต่อเนื่องกันมาหลายปี มีปรัชญาการประกวดที่ชัดเจน ทำให้เวทีการประกวดศิลปะเด็กนานาชาติประเทศอินเดียได้รับการยอมรับมีผลงานเด็ก ๆ จำนวนมากจากทุกมุมโลกเข้าร่วมประกวด ผลงานมีความหลากหลายทั้งทางด้านเนื้อหา เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานที่แตกต่างกันออกไป มีความแปลกใหม่ มีความโดดเด่นเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากการจัดพิมพ์หนังสือสูจิบัตรรวบรวมผลงานภาพวาดของเด็ก ๆ ในการประกวดแต่ละปีที่ได้รับรางวัล ตั้งแต่รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL และรางวัล SILVER MEDAL เผยแพร่ให้แก่เด็กที่

ได้รับรางวัลและเผยแพร่ไปยังหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ด้วย และในการจัดประกวดแต่ละปีหรือแต่ละครั้งผู้จัดการประกวดได้จัดแบ่งรางวัลโดยเรียงจากรางวัลสูงสุด ดังนี้

1. รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 1 รางวัล
2. รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 12-20 รางวัล
3. รางวัล SILVER MEDAL จำนวน 200 รางวัล
4. รางวัล PRIZE MEDAL จำนวน 200 รางวัล

จากปรากฏการณ์ ข้อมูล ทัศนคติ แนวคิด มุมมองทั้งจากนักวิชาการ นักการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศิลปะเด็ก และเหตุผลหลาย ๆ ประการข้างต้น ทำให้ข้าพเจ้าสนใจศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีที่ได้รับรางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL และ JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL ซึ่งเป็นรางวัลในกลุ่มระดับเหรียญทองที่สะท้อนถึงความหลากหลายของผลงานและเป็นตัวแทนของรางวัลอื่น ๆ จากการประกวด ณ ประเทศอินเดีย ตามโครงการ SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 เพื่อศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาเรื่องราว สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี กลวิธีการระบายสี รวมถึงการจัดโครงสร้างของภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนศิลปะ นักเรียน และสถานศึกษา รวมทั้งผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมงานศิลปะเด็ก ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าหาแนวทาง ในการพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานการวาดภาพระบายสีให้แก่เด็ก ๆ รวมถึงเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็ก ๆ จากประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีความแปลกใหม่ หลากหลายด้วยรูปแบบ เทคนิควิธีการ และสะท้อนศิลปวัฒนธรรมของแต่ละประเทศอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ในประเด็นต่อไปนี้

1. เนื้อหา
2. สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี
3. กลวิธีการระบายสี
4. โครงสร้างของภาพ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงเนื้อหา เรื่องราว สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี กลวิธีการระบายสี และโครงสร้างของภาพ ของภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550

2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนศิลปะในการพัฒนารูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสีสำหรับเด็ก

3. เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนศิลปะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนในด้านการวาดภาพระบายสีสำหรับเด็ก

4. ทำให้ทราบแนวโน้มในการตัดสินผลงานภาพวาดระบายสีของคณะกรรมการ ในการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดียในแต่ละปีนั้น ผู้จัดการประกวดได้กำหนดรางวัล โดยเรียงจากรางวัลสูงสุดดังนี้

1. รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 1 รางวัล
2. รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 12-20 รางวัล
3. รางวัล SILVER MEDAL จำนวน 200 รางวัล
4. รางวัล PRIZE MEDAL จำนวน 200 รางวัล

ผู้วิจัยเลือกเฉพาะผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 5 ภาพ และ รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 96 ภาพ ซึ่งเป็นรางวัลในกลุ่มระดับเหรียญทองที่สะท้อนถึงความหลากหลายของผลงานและเป็นตัวแทนของรางวัลอื่น ๆ ได้จากการประกวด 6 ปี ต่อเนื่องกันรวมทั้งหมด จำนวน 101 ภาพ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นดังนี้

1. เนื้อหา
2. สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี
3. กลวิธีการระบายสี
4. โครงสร้างของภาพ
    4.1 การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี
    4.2 การสร้างจุดเด่นของภาพ
    4.3 การสร้างความสมดุลของภาพ

4.4 รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ

ผลงานภาพวาดระบายสีที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ จำนวน 101 ภาพ โดยแยกตามประเภทรางวัลดังนี้

รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 5 รางวัล ได้แก่

1. ชื่อภาพ Amemorable day in my life
   เจ้าของผลงาน Nusrat Sharmeen Nisha อายุ 15 ปี ประเทศบังคลาเทศ
   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 7)
2. ชื่อภาพ Celebration
   เจ้าของผลงาน Komal Madhukar Ullal อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย
   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 7)
3. ชื่อภาพ My country
   เจ้าของผลงาน Radek Moldrzyk อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์
   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 7)
4. ชื่อภาพ Girlfriends talking
   เจ้าของผลงาน Ludmila Novakova อายุ 14 ปี ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค
   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 7)
5. ชื่อภาพ Market
   เจ้าของผลงาน Tanuch Prommetta อายุ 15 ปี ประเทศไทย
   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 7)

รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 96 ภาพ ได้แก่

1. ชื่อภาพ Bulgarian folklore
   เจ้าของผลงาน MiChaela Lubomiro Georgiva อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย
   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 8)
2. ชื่อภาพ Wedding ceremony
   เจ้าของผลงาน Anandita Vivek Bartake อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย
   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 9)

3. ชื่อภาพ Wau Festival

เจ้าของผลงาน B.Vasugi อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 10)

4. ชื่อภาพ National holiday

เจ้าของผลงาน Yana Krivega อายุ 12 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 11)

5. ชื่อภาพ Flower show

เจ้าของผลงาน Adiba Jamal Esha อายุ 13 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 12)

6. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Mohamed Ahmed Kamal EI-Din อายุ 13 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 13)

7. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Shreya Bidasarya อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 14)

8. ชื่อภาพ Bali ladies

เจ้าของผลงาน Ellyza Triastuti อายุ 13 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 15)

9. ชื่อภาพ Embroidery

เจ้าของผลงาน Olga Denisenko อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 16)

10. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Hadil Hisham Fawzy อายุ 14 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 17)

11. ชื่อภาพ Kalmyk singer

เจ้าของผลงาน Olga Detyareva อายุ 14 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 18)

12. ชื่อภาพ Temple

เจ้าของผลงาน Mayura chathural Sannasooriya อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 19)

13. ชื่อภาพ My country

เจ้าของผลงาน Santi Neamkam อายุ 14 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53 (2002: 20)

14. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Tatiana Eugenievna Juutakova อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 21)

15. ชื่อภาพ Bulgarian folklore

เจ้าของผลงาน Vasilena Lubomirrova Vabanova อายุ 15 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 22)

16. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Mayuk Das อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 23)

17. ชื่อภาพ Old beggar

เจ้าของผลงาน Dhanushka Wikramabandara อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 24)

18. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Guncha Saryewa อายุ 15 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 25)

19. ชื่อภาพ Before the wedding

เจ้าของผลงาน komal Madhukar Ullal อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 7)

20. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Rakhmanov serdar อายุ 12 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 8)

21. ชื่อภาพ Evening at the river

เจ้าของผลงาน Ilmira Manyurova อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 9)

22. ชื่อภาพ Girls in traditional costumes

เจ้าของผลงาน Irina Pitova อายุ 15 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 10)

23. ชื่อภาพ Fish market

เจ้าของผลงาน Tajreen Akter อายุ 14 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 11)

24. ชื่อภาพ Girls in the green environment

เจ้าของผลงาน Saumya Gangadari Fernando อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 12)

25. ชื่อภาพ Festival night

เจ้าของผลงาน Win Myint Tun อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 13)

26. ชื่อภาพ In the garden

เจ้าของผลงาน Ivana Bohusova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 14)

27. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Ivelina Lokova อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 15)

28. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน John Nachaat Bichay อายุ 12 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 16)

29. ชื่อภาพ Working in the field

เจ้าของผลงาน Sisca Augustine Candra อายุ 14 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 17)

30. ชื่อภาพ Floating market

เจ้าของผลงาน Pasutee Werachai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 18)

31. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Ralitsa Encheva อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 19)

32. ชื่อภาพ Kite - maker

เจ้าของผลงาน Tulika Karmakar อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 20)

33. ชื่อภาพ Boat race

เจ้าของผลงาน Diego Jolly Jacob อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 8)

34. ชื่อภาพ At the well

เจ้าของผลงาน Nivedita Yadav อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 9)

35. ชื่อภาพ My friends

เจ้าของผลงาน Dominika Lis อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 10)

36. ชื่อภาพ Easter

เจ้าของผลงาน Anthea Neums อายุ 14 ปี ประเทศเยอรมันนี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 11)

37. ชื่อภาพ Evening time

เจ้าของผลงาน Wynn Phyo Zaw อายุ 14 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 12)

38. ชื่อภาพ Bulgarian Beauties

เจ้าของผลงาน Elena Dermatova อายุ 15 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 13)

39. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Aylara Hojimova อายุ 13 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 14)

40. ชื่อภาพ Folk dance

เจ้าของผลงาน Shama อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 15)

41. ชื่อภาพ Enjoying Life

เจ้าของผลงาน Lim Sau Wei อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 16)

42. ชื่อภาพ Good environment

เจ้าของผลงาน Jatuporn Srisoi อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 17)

43. ชื่อภาพ Pets

เจ้าของผลงาน Kittisak Tepkoa อายุ 14 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 18)

44. ชื่อภาพ Procession

เจ้าของผลงาน Saptak Mohanta อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 19)

45. ชื่อภาพ Traditonal dance

เจ้าของผลงาน Chaturanga Sandamini Ariyavansha อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 20)

46. ชื่อภาพ Plucking rose apples

เจ้าของผลงาน Madhavi leuke Bandara อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 21)

47. ชื่อภาพ Village Life

เจ้าของผลงาน Chung Yin Hui อายุ 14 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 22)

48. ชื่อภาพ Autumn in the park

เจ้าของผลงาน Franziska Traeber อายุ 15 ปี ประเทศเยอรมันนี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 8)

49. ชื่อภาพ My first poem

เจ้าของผลงาน Alina Onipchenko อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 9)

50. ชื่อภาพ Country custom

เจ้าของผลงาน May Poe Win Myint อายุ 12 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 10)

51. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Manas Roy อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 11)

52. ชื่อภาพ Thai culture

เจ้าของผลงาน Weerayuth Moongkuanklang อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 12)

53. ชื่อภาพ Holiday morning

เจ้าของผลงาน Kim Mi Hyang อายุ 13 ปี ประเทศเกาหลีเหนือ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 13)

54. ชื่อภาพ Ladies collecting lotus flowers

เจ้าของผลงาน Chathurangika Sandamini Ariyawansa Somathilaka อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 14)

55. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Dinara Embergenova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐคาซัคสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 15)

56. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Lvelina Nikolaeva Lakova อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 16)

57. ชื่อภาพ Mongolian wedding

เจ้าของผลงาน Tserndegid Bayarmonkh อายุ 12 ปี ประเทศมองโกเลีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 17)

58. ชื่อภาพ Bali girls

เจ้าของผลงาน Dinda Ameliya อายุ 14 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 18)

59. ชื่อภาพ Artist

เจ้าของผลงาน Janna But อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 19)

60. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Jayani Buddhi Prabha Dumbutuge อายุ 12 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 20)

61. ชื่อภาพ Look at yourself

เจ้าของผลงาน Kaushik Roy Chowdhury อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 21)

62. ชื่อภาพ Ambalana

เจ้าของผลงาน Anuksha Nishadi Abeysinghe อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 22)

63. ชื่อภาพ Sweet seller

เจ้าของผลงาน Wan Sin Yee อายุ 13 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 23)

64. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Reem Raafat Ibrahim Temraz อายุ 14 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 24)

65. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Victoria Ivailova Petkova อายุ 13 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 25)

66. ชื่อภาพ Vibrant folk dance

เจ้าของผลงาน Sudipta Singh อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 26)

67. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Ivailo Nikolaev Nikolov อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 27)

68. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Rahul Sarvothama อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 8)

69. ชื่อภาพ The way to peace

เจ้าของผลงาน Robel Solomon อายุ 14 ปี ประเทศเอริเทรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 9)

70. ชื่อภาพ Maldivian lifestyle

เจ้าของผลงาน Fathmath Shara Waheed อายุ 13 ปี ประเทศมัลติเวส

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 10)

71. ชื่อภาพ Dance on embers

เจ้าของผลงาน Lskren Petkov อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 11)

72. ชื่อภาพ Folk singers

เจ้าของผลงาน Hamidah Ashrafi Fateha อายุ 12 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 12)

73. ชื่อภาพ At the earth's border

เจ้าของผลงาน Bychkova Sasha อายุ 12 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 13)

74. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Mysykow Hamuhammed อายุ 14 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 14)

75. ชื่อภาพ Pole fishing

เจ้าของผลงาน Anushka Fernando อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 15)

76. ชื่อภาพ Wedding ceremony

เจ้าของผลงาน Pavithra Samurdhi Subasingha อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 16)

77. ชื่อภาพ Bathing

เจ้าของผลงาน Theerawat Chansatam อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 17)

78. ชื่อภาพ At the window

เจ้าของผลงาน Julia Kolomoets อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 18)

79. ชื่อภาพ In the yard

เจ้าของผลงาน Rita Kabelkva อายุ 15 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 19)

80. ชื่อภาพ Water marker

เจ้าของผลงาน Umpon Pachanai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 8)

81. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Zehranur Gunduz อายุ 14 ปี ประเทศตุรกี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 9)

82. ชื่อภาพ I love Thai arts

เจ้าของผลงาน Khuantip Bhapim อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 10)

83. ชื่อภาพ Walking

เจ้าของผลงาน Svetlana Lutaja อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 11)

84. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Subhadip Nandy อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 12)

85. ชื่อภาพ Scuba diving

เจ้าของผลงาน Martyna Stokalska อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 13)

86. ชื่อภาพ Railway station

เจ้าของผลงาน Dibyapriya Hazra

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 14)

87. ชื่อภาพ Achievers

เจ้าของผลงาน H.D. Buddhi Koushalya Hettiachchi อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 15)

88. ชื่อภาพ Cossacks

เจ้าของผลงาน Margarita Sotnikova อายุ 12 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58 (2007: 16)

89. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Martina Rejczak อายุ 14 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 17)

90. ชื่อภาพ Respect to Buddha

เจ้าของผลงาน Arkar Moe Myint อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 18)

91. ชื่อภาพ Market

เจ้าของผลงาน Khan Abdulla Taium อายุ 14 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 19)

92. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Swapnil Ajay Vaidya อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 20)

93. ชื่อภาพ Egyptian village

เจ้าของผลงาน Mohamed Osama Kamaluddin อายุ 13 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 21)

94. ชื่อภาพ Marionette theatre

เจ้าของผลงาน Zaneta Florykova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐเช็ค

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 22)

95. ชื่อภาพ Flowers

เจ้าของผลงาน Victoria Hrapach อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 23)

96. ชื่อภาพ Grandma telling a story

เจ้าของผลงาน Pavithra Samurdhi Subasinghe อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 24)

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลชั้นรอง (Secondary Data) จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 6 เล่ม ที่เชื่อถือได้ว่าน่าจะมีความใกล้เคียงกับผลงานจริงมากที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาพวาดระบายสี หมายถึง ผลงานศิลปะที่เกิดจากการขีด เขียน ขูด และระบายด้วยสีหรือสื่อวัสดุต่าง ๆ ลงบนพื้นระนาบหรือบริเวณว่างตามจินตนาการของผู้วาดที่ได้รับรางวัลเหรียญทองจากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย

2. รางวัลเหรียญทอง หมายถึง รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL และ JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติ ประเทศอินเดีย ตามโครงการ SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION

3. ภาพวาดเด็ก หมายถึง ผลงานภาพวาดระบายสีของเจ้าของผลงานที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี ในการประกวดภาพวาดระบายสี ตามโครงการ SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION ประเทศอินเดีย

4. ซังการ์ หมายถึง องค์กรที่จัดการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติ ประเทศอินเดีย

5. เนื้อหา หมายถึง การนำเสนอเรื่องราวของภาพวาด เช่น ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต อาชีพ คน สัตว์ สิ่งของ ทิวทัศน์ เป็นต้น

6. สื่อวัสดุ หมายถึง ประเภทของสี ที่ผู้วาดเลือกใช้ได้ตามความสนใจและเหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็ก ๆ เช่น สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีชอล์ก สีอะคริลิค ดินสอสี สีไม้ระบายน้ำ สีชอล์กน้ำมัน เป็นต้น ส่วนพื้นระนาบรองรับก็เลือกใช้ตามคุณสมบัติของสีแต่ละประเภท เช่น กระดาษ ผ้าใบ และพื้นรองรับอื่น ๆ

7. กลวิธี หมายถึง กรรมวิธี ลีลาหรือเทคนิคต่าง ๆ ให้ปรากฏบนงานศิลปะ มีลักษณะพิเศษเฉพาะตน เช่นการลาก การระบายเรียบ การระบายให้เห็นริ้วรอยพู่กัน การระบายสีทับซ้อน การสร้างพื้นผิวหยาบ ขรุขระ เรียบ ซึ่งกลวิธีต่าง ๆ สัมพันธ์กับสื่อวัสดุที่เลือกใช้ เช่นสีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีอะคริลิค สีชอล์ก เป็นต้น

8. โครงสร้างของภาพ หมายถึง การจัดวางส่วนประกอบของภาพที่บ่งบอกถึงการเลือกใช้จัดวางเรื่องของ เส้น สี แสง เงา พื้นผิว การจัดวางจุดเด่น ระยะ น้ำหนัก สัดส่วน ความสมดุล ความเป็นเอกภาพ การเน้น และรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพโดยรวม เป็นต้น

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับการวาดภาพระบายสี
2. ความหมายและขอบข่ายของศิลปะเด็ก
3. พัฒนาการทางศิลปะของเด็ก
4. แนวทางการจัดกระบวนการเรียนการสอนศิลปะเด็ก
5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมศิลปะเด็ก
6. แนวคิดเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็ก
7. การจัดประกวด SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับการวาดภาพระบายสี

1.1 การวาดภาพระบายสี

การวาดภาพระบายสี มาจากคำ 2 คำ คือ "การวาดภาพ" (Drawing) กับคำว่า "ระบายสี" (Painting) ซึ่งถือว่าเป็นงานศิลปะประเภทงานจิตรกรรมนั่นเอง

Drawing หมายถึง การลากเส้นบนพื้นระนาบของรูปร่างหรือรูปทรงต่าง ๆ ซึ่งอาจมีการระบายสีในขั้นต่อไป หรืออาจจะเป็นการแรเงาด้วยแสงและเงาด้วยวิธีแรเส้นเงา หรือด้วยการใช้สีหมึกระบาย

Painting หมายถึง การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะซึ่งให้คุณค่าทางสุนทรีย์โดยการระบายสีลงบนพื้นผิวของวัตถุอย่างชำนาญ วัสดุที่ใช้ในผลงานจิตรกรรมต้องเป็นวัสดุที่เหมาะสมกับกลวิธีการสร้างงานที่คงทนถาวร เช่น สีน้ำมัน สีฝุ่น สีน้ำ สีพาสเทล สีโปสเตอร์ สีอะคริลิก เป็นต้น

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์ ได้อธิบายเกี่ยวกับ การวาดภาพ (Drawing) หมายถึง ผลงาน 2 มิติบนพื้นระนาบที่สำเร็จลงด้วยการจำแนกค่าน้ำหนัก (Value) ของสีใดสีหนึ่ง อันได้มาจากวัสดุหลักของงานวาดภาพ คือ ดินสอดำ ผงถ่านกราไฟต์ สีชอล์ก ฯลฯ ซึ่งค่าน้ำหนักดังกล่าวอาจเกิดขึ้นมาจากวิธีการกดน้ำหนักมือในการจัดวัสดุที่ใช้เขียนด้วยความหนัก-เบา แตกต่างกัน หรือเกิดจากการใช้ความถี่ห่างของการประสานกันของเส้นปากกาก็ได้ ดังนั้นงานวาดภาพจึงเป็นงานที่ใช้วัสดุอุปกรณ์จำนวนน้อยและมีวิธีการที่ไม่ยุ่งยาก กล่าวคือ สามารถเขียนให้เสร็จได้อย่างรวดเร็ว และ การระบายสี (Painting) หมายถึง การสร้างงาน 2 มิติบนพื้นระนาบด้วยสีหลายสี ซึ่งมักจะต้องมีสื่อตัวกลางระหว่าง

วัสดุกับอุปกรณ์ที่ใช้เขียน การเรียกชื่อกลวิธีภาพเขียนจะเรียกตามสื่อวัสดุเป็นสำคัญ เช่น การเขียนภาพสีน้ำ การเขียนภาพสีน้ำมัน การเขียนภาพสีอะคริลิก เป็นต้น (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2546: 68)

ธานินทร์ ศรีภาวินทร์ ได้ให้ความหมายการวาดภาพระบายสีว่า “เป็นการแสดงออกทางศิลปะโดยการ ขีด เขียน ขูด และระบายด้วยวัสดุต่าง ๆ ลงในบริเวณว่างตามที่ต้องการ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะออกมาในรูปของจินตนาการ ความรู้สึกนึกคิดของเด็กที่แสดงออกมาเป็นรูปธรรม” (ธานินทร์ ศรีภาวินทร์. 2546: 41)

ชวลิต ดาบแก้ว และสภาวดี เหมทานนท์ กล่าวว่า “การวาดภาพระบายสีคือการขีดเขียน ขูด และระบายด้วยวัสดุต่าง ๆ ลงบนแผ่นรองรับ เช่น กระดาษ ผ้า ไม้ หรือวัสดุต่าง ๆ” (ธานินทร์ ศรีภาวินทร์. 2546: 40; อ้างอิงจาก ชวลิต ดาบแก้ว; และสภาวดี เหมทานนท์. 2525: 136)

สวนศรี ศรีแพงพงษ์ ได้ให้ความหมายการวาดภาพระบายสีว่า “เป็นการเขียนภาพหรือระบายสีภาพด้วยสีต่าง ๆ ส่วนการวาดเขียนนั้นเป็นการเขียนภาพโดยใช้สีสีเดียว ทั้งจิตรกรรมและวาดเขียนมีความสัมพันธ์กัน บางคนอาจจะเขียนและร่างภาพขึ้นมาก่อนแล้วจึงละเลงสีหลาย ๆ สีภายหลัง หรือบางคนอาจจะเขียนระบายสีโดยไม่ร่างก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ความถนัดและแนวคิดในการแสดงออกของแต่ละคน” (สวนศรี ศรีแพงพงษ์. 2534: 64)

จากความหมายข้างต้น พอสรุปได้ว่า การวาดภาพระบายสีเป็นการแสดงออกทางศิลปะโดยการ ขีด เขียน ขูด และระบายด้วยสีและสื่อวัสดุต่าง ๆ ลงบนพื้นระนาบหรือบริเวณว่างตามจินตนาการของผู้วาด โดยเลือกใช้เทคนิควิธีการตามความถนัดของแต่ละคน

1.2 เนื้อหา

เนื้อหาในที่นี้หมายถึง เรื่องราวต่าง ๆ ที่นำเสนอในผลงานภาพวาดระบายสี รวมทั้งเรื่องราวที่นำเสนอในผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลงานจิตรกรรม ภาพพิมพ์ ประติมากรรม เป็นต้น

ชะลูด นิ่มเสมอ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับเนื้อหาไว้ว่า

เนื้อหาเป็นองค์ประกอบศิลปะที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา แต่อาศัยการรับรู้และความรู้สึกทางจิตของผู้สร้างและผู้ชมผลงานศิลปะ มีองค์ประกอบที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาอยู่ 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง (Subject) และแนวเรื่อง (Theme) หรือหัวข้อเรื่องนั่นเอง เรื่อง (Subject) หมายถึงสิ่งที่ผู้สร้างผลงานศิลปะสรรหามาเพื่อใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างผลงานศิลปะแบบนามธรรมซึ่งผลงานศิลปะที่เน้นรูปทรงที่เหมือนหรือคล้ายสิ่งที่มีอยู่จริงในธรรมชาติหรือดัดแปลงไปบ้างตามความคิดของศิลปิน เช่น ภาพคน ทิวทัศน์ สัตว์ วัตถุ สิ่งของเป็นต้น การสร้างผลงานศิลปะลักษณะนี้ศิลปินจะใช้เรื่อง เป็นจุดเริ่มต้นและสร้างผลงานที่ผู้ชมผลงานสามารถบอกได้ว่า ศิลปินเขียนรูปอะไร มีสิ่งใด

ปรากฏอยู่ในภาพบ้าง และเมื่อผู้ชมผลงานสามารถรับรู้ได้ว่าภายในผลงานนั้นคืออะไร ประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง ผลที่เกิดขึ้นนี้เรียกว่า เนื้อหา (สกนธ์ ภู่งามดี. 2545: 43-45; อ้างอิงจาก ชะลูด นิ่มเสมอ. 2531)

อารี สุทธิพันธุ์ กล่าวถึงเรื่องราวในงานทัศนศิลป์ว่า

คุณค่าทางเรื่องราว (Content Value) เป็นคุณค่าที่เด่นและมีความสำคัญมากกว่ารูปทรง ตั้งแต่แรกจนถึงปัจจุบัน คนส่วนมากเมื่อพบศิลปะมักจะต้องรู้ว่า เป็นเรื่องอะไร มีความเหมาะสมกับท้องเรื่องหรือไม่ คุณค่าทางเรื่องราวนี้มีเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย เช่น

1. เรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อทางสังคม
2. เรื่องเกี่ยวกับศาสนา
3. เรื่องเกี่ยวกับบุคคลและประวัติศาสตร์
4. เรื่องเกี่ยวกับโบราณนิยาย นิทานพื้นเมือง
5. เรื่องราวเกี่ยวกับบุรุษสตรี เป็นเรื่องราวของคนโดยตรง (อารี สุทธิพันธุ์. 2535: 62-63)

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้แบ่งเนื้อหาทางศิลปะไว้ดังนี้

1. เนื้อหาส่วนตัว(Personal Functions) เป็นเนื้อหาที่เริ่มต้นจากชีวิตเลือดเนื้อส่วนตัว เช่น ความรัก ความพอใจส่วนตัว และได้แยกย่อยออกเป็นเนื้อหาย่อย ดังนี้
    1.1 การแสดงออกทางด้านจิตวิทยา
    1.2 ความรัก เพศ และชีวิตครอบครัว
    1.3 ความตาย และอารมณ์ที่น่ากลัว
    1.4 ความศรัทธาส่วนตัว
    1.5 การแสดงออกทางด้านความประณีตงดงาม
2. เนื้อหาเพื่อสังคม มนุษย์ผู้สร้างผลงานศิลปกรรมนำไปเผยแพร่ในสังคม ก็น่าจะเป็นสมบัติของสังคมด้วย แบ่งออกเป็น
    2.1 การเมือง และลัทธิความเชื่อ
    2.2 บรรยายสังคม
    2.3 ถากถางสังคม (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2537: 89-95)

จากการศึกษาแนวคิดในด้านเนื้อหาจากนักการศึกษาข้างต้น พอสรุปได้ว่า เนื้อหา คือ เรื่องราวที่ผู้วาดได้แสดงออกให้คนอื่นได้รับรู้และทราบว่าภาพที่วาดนั้นเป็นภาพอะไร ประกอบไปด้วยสิ่งใดบ้าง และเนื้อหาของภาพวาดในงานศิลปะเด็กส่วนใหญ่ที่พบในการประกวดในระดับประเทศและ

ระดับนานาชาติจากที่ผู้วิจัยได้ติดตามกิจกรรมการประกวดมาตลอดพบว่า เนื้อหาหรือเรื่องราวที่เด็ก ๆ นิยมเขียน เช่น ภาพสัตว์ ครอบครัว วิถีชีวิต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น อาชีพ การแสดง การละเล่น ทิวทัศน์ ธรรมชาติ วัตถุสิ่งของ ภาพคน เหตุการณ์ต่าง ๆ พิธีกรรม สัตว์เลี้ยง สิ่งแวดล้อม สภาพสังคม กีฬา การต่อสู้ เป็นต้น

1.3 สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี

สีเป็นสื่อวัสดุที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ โดยเฉพาะการวาดภาพระบายสี การเลือกใช้สีชนิดต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความถนัด อารมณ์ และความรู้สึกของผู้วาดจะทำให้ผลงานภาพวาดน่าสนใจ สามารถสื่อเนื้อหา เรื่องราวและความหมายของภาพได้ตามความต้องการของผู้วาด

นิคอเละ ระเด่นอาหมัด ได้ให้ความหมายของคำว่า สื่อวัสดุ ไว้ดังนี้ “คำว่าสื่อวัสดุมาจากภาษาอังกฤษ คือคำว่า มีเดียม(Medium) หมายถึงเนื้อสีชนิดต่าง ๆ รวมถึงเครื่องมือและพื้นระนาบรองรับและเทคนิคกรรมวิธีของศิลปินแต่ละคน” (นิคอเละ ระเด่นอาหมัด. 2543: 44)

ทวีเดช จิ๋วบาง ได้กล่าวถึงชนิดของสี โดยแยกประเภทไว้ดังนี้

1. สีน้ำ (Water Colour) มีคุณสมบัติโปร่งแสง ภาพจะมีลักษณะฉุ่น ใสบางสะอาด นุ่มนวล กระดาษที่ใช้เขียนสีน้ำควรมีลักษณะผิวหยาบ ขรุขระ
2. สีน้ำมัน (Oil Colour) เป็นสีประเภททึบแสง เวลาระบายมักใช้สีขาวผสมเพื่อทำให้เกิดน้ำหนักอ่อนแก่ เขียนลงบนวัตถุชนิดต่าง ๆ ได้ สามารถเขียนทับลงไปใหม่ได้ แห้งช้า เวลาเขียนภาพใช้เวลาได้นาน
3. สีฝุ่น (Tempera Colour) เป็นสีเริ่มแรกของช่างเขียนที่รู้จักการใช้สี ซึ่งได้จากธรรมชาติ พืช ดิน หิน นำมาทำให้ละเอียดเป็นผงผสมกาวและน้ำ กาวทำมาจากหนังสัตว์ กระดูกสัตว์และกาวกระถิน ช่วยทำให้สีเกาะพื้นแน่น สีฝุ่นเป็นสีทึบแสงเพราะเนื้อสีค่อนข้างหนา
4. สีโปสเตอร์ (Poster Colour) ใช้น้ำผสมเหมือนสีน้ำและใช้สีขาวผสมแบบสีน้ำมัน
5. สีเทียน (Grayon, Pastel) เป็นสีผงละเอียดผสมกับไขของสัตว์ อัดเป็นแท่ง มีหลายสี ภาพที่เขียนจึงมีเทียนผสมรวมกับสีจึงมีความเป็นมัน เวลาเขียนสามารถทับกันได้
6. สีชอล์ก (Chalk Colour, Pastel) เป็นสีผงละเอียดผสมกับยางไม้ ทำให้เป็นแท่งเล็ก ๆ กลมและเหลี่ยม มีหลายสี กระดาษที่ใช้เขียนสีชอล์กทำให้ขึ้นโดยเฉพาะ พื้นผิวกระดาษมักจะหยาบ มีหลายสี มีวิธีการเขียนเช่นเดียวกับสีเทียน
7. สีหมึก มีอยู่หลายชนิดทั้งที่เป็นขวดและเป็นแท่งใช้ฝนกับแท่นหมึก ใช้เขียนภาพได้ดี

8. สีอะคริลิค (Acrylic Colour) มีลักษณะเด่นคือคงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ สามารถเก็บได้นานโดยสีไม่เปลี่ยนแปลง ระบายได้ง่ายเพราะสีอะคริลิคเกาะแน่น แห้งเร็วกว่าสีน้ำมัน มีทั้งทึบแสงและโปร่งแสง สามารถผสมได้ด้วยน้ำหรือน้ำยามีเดียมและวานิช (ทวีเดช จิ๋วบาง. 2536: 6-8)

ศภชัย สิงห์ยะบุศย์ ได้กล่าวถึงสื่อวัสดุในงานจิตรกรรมภาพเขียนที่สำคัญ ดังนี้

1. สีน้ำ สีน้ำเป็นสีที่เกิดจากการผสมกันระหว่างสีฝุ่นกับกาวอาระบิกที่ละลายตัวได้ดีในน้ำ ดังนั้นน้ำจึงเป็นตัวกลางเพื่อทำละลายในการเขียนภาพด้วยสีน้ำ วัสดุสำคัญในการเขียนภาพด้วยสีน้ำ นอกจากสีน้ำแล้วก็คือ กระดาษวาดเขียนและสารทำละลาย เช่นเกลือ คลอรีน ฯลฯ ความงามของภาพเขียนด้วยสีน้ำจะมีลักษณะการไหลเยิ้มของน้ำบนแผ่นกระดาษ มีความเปียกชุ่ม

2. สีน้ำมัน สีน้ำมันเป็นสีที่มีส่วนผสมของน้ำมันชนิดพิเศษและขณะเขียนต้องมีน้ำมันเป็นสื่อตัวกลางทำละลายให้ได้ความเข้มข้นตามต้องการ ตัวกลางดังกล่าวเช่น น้ำมันลินสีด น้ำมันลิควิน สีน้ำมันจะเขียนลงบนพื้นระนาบรองรับ ซึ่งปัจจุบันนิยมเขียนบนผ้าใบสำเร็จรูปที่เรียกว่าผ้าแคนวาส

3. สีอะคริลิค สีอะคริลิคเป็นสีที่สามารถใช้น้ำเป็นสื่อกลางทำละลายเหมือนสีน้ำก็ได้ และสามารถใช้น้ำมันเป็นสื่อตัวกลางเพื่อทำลายเหมือนสีน้ำมันก็ได้ คุณสมบัติของสีอะคริลิคคล้ายกับสีพลาสติก สีมีความสดใสและทนทาน (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2546: 69-71)

สรุปได้ว่า"สื่อวัสดุ"ที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเภทของสีนั้นมีหลายชนิด ผู้วาดสามารถเลือกใช้ได้ตามความสนใจและเหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็ก ๆ เช่น สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีชอล์ค สีอะคริลิค และปัจจุบันมีสีที่ผลิตขึ้นมาให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้ใช้โดยเฉพาะเด็ก ๆ เช่น ดินสอสี สีไม้ สีไม้ระบายน้ำ สีชอล์คน้ำมัน เป็นต้น ส่วนพื้นระนาบรองรับก็เลือกใช้ตามคุณสมบัติของสีแต่ละประเภท เช่น กระดาษ ผ้าใบ และพื้นรองรับอื่น ๆ

1.4 **กลวิธีการระบายสี**

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้กล่าวถึงกลวิธีในทางศิลปะคือ"กรรมวิธี ลีลา หรือเทคนิคต่าง ๆ ที่ปรากฏให้เห็นบนผลงานศิลปะ เช่น ริ้วรอยพู่กัน ลักษณะผิวที่หยาบหรือละเอียด รูปทรงที่ประณีตความคมชัดหรือพร่ามัวของรูปทรง การระบายสีที่ซับซ้อน เป็นต้น" (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2544: 24)

โกสุม สายใจ กล่าวถึงเทคนิคในงานจิตรกรรมไว้ว่า

> เทคนิค หมายถึง วิธีการสร้างภาพ วิธีการเขียนตามที่ศิลปินแต่ละคนถนัดหรือต้องการจะศึกษาค้นคว้า เทคนิคในการสร้างงานจิตรกรรม ถือว่าเป็นการเสาะแสวงหา เป็นเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ ที่ทำให้ศิลปินไม่หยุดนิ่งต้องศึกษาค้นคว้าตลอดเวลาเพื่อให้ได้เทคนิควิธีการเขียนที่เหมาะสมกับเนื้อหา

และรูปแบบที่ต้องการแสดงออก แบ่งเป็นเทคนิคจากวิธีการเขียนภาพ เช่น เทคนิคสีน้ำ สีน้ำมัน สีฝุ่นและทองคำเปลว สีอะคริลิค และเทคนิคผสม เป็นต้น (โกสุม สายใจ. 2544: 95)

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์ ได้กล่าวถึงกลวิธีทางทัศนศิลป์ว่า กลวิธีทัศนศิลป์หมายถึงกระบวนการสร้างงานทัศนศิลป์ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนประกอบคือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ วิธีการ เป็นกระบวนการจัดการระหว่างวัสดุกับเครื่องมือเพื่อให้ได้ผลงานตามต้องการ ซึ่งวิธีการทัศนศิลป์ต่างก็มีลักษณะพิเศษแตกต่างกันไป เช่น การเขียนภาพสีน้ำมีวิธีการระบายแบบแปรงแห้ง ระบายแบบเปียกชุ่ม ระบายแบบแสดงพื้นผิว เป็นต้น (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2546: 67)

สมภพ จงจิตต์โพธา ได้กล่าวถึงกลวิธีการระบายสีหรือเทคนิคการระบายสี แยกตามสื่อวัสดุไว้ดังนี้

1. กลวิธีการบายสีดินสอสี ได้แก่การเกลี่ยเรียบ การเกลี่ยน้ำหนักอ่อน-เข้ม การระบายสีสร้างพื้นผิว และการระบายสีสองชั้น

2. กลวิธีการระบายสีชอล์ค ได้แก่การระบายสีด้วยการใช้นิ้วเกลี่ยให้เกิดความกลมกลืน การระบายสีด้วยการระบายทับสองชั้น การระบายเกลี่ยให้กลมกลืน และการระบายด้วยการใช้ด้านข้างถูให้เกิดพื้นผิว

3. กลวิธีการระบายสีน้ำ ได้แก่การระบายแบบเปียกบนเปียก การระบายแบบเปียกบนแห้ง การระบายแบบแห้งบนแห้ง และการระบายบนระนาบรองรับที่เตรียมไว้

4. กลวิธีการระบายสีโปสเตอร์ ได้แก่การระบายสีแสดงน้ำหนักสี การระบายสีทึบแสงบนสีแห้ง การระบายสีสองชั้นและขูดขีดด้วยปลายมีด และการระบายสีโดยวิธีดีดสีด้วยแปรงสีฟัน

5. กลวิธีการระบายสีน้ำมันและสีอะคริลิค มีกลวิธีการระบายที่คล้ายคลึงกันแต่สีอะคริลิคจะแห้งเร็วกว่าสีน้ำมัน ได้แก่การระบายสีเสร็จทันทีครั้งเดียว การระบายสีเรียบกลมกลืน การระบายสีแสดงลีลารอยพู่กัน การระบายสีแสดงขอบภาพคาชัด การระบายสีระหว่างขอบภาพกับพื้นประสานกันอย่างนุ่มนวล และการระบายสีหนาทับซ้อน (สมภพ จงจิตต์โพธา. 2552: 89-118)

สรุปได้ว่า กลวิธีเป็นกรรมวิธี ลีลาหรือเทคนิคต่าง ๆ ให้ปรากฏบนงานศิลปะ ในอันที่จะบังคับวัสดุและสื่อตัวกลางให้เป็นไปตามที่ตนต้องการได้ เป็นการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญซึ่งมีลักษณะพิเศษเฉพาะตน เช่นการลาก การระบายเรียบ การระบายให้เห็นริ้วรอยพู่กัน การระบายสีทับซ้อน การสร้างพื้นผิวหยาบ ขรุขระ เรียบ ซึ่งกลวิธีต่าง ๆ สัมพันธ์กับสื่อวัสดุที่เลือกใช้ เช่นสีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีอะคริลิค สีชอล์ค เป็นต้น

1.5 **โครงสร้างของภาพ** (Structure)

โครงสร้างของภาพ หมายถึง การจัดวางโครงสร้างของภาพที่บ่งบอกถึงการเลือกใช้ จัดวางเรื่องของ เส้น สี แสง เงา พื้นผิว การจัดวางจุดเด่น ระยะ น้ำหนัก สัดส่วน ความสมดุล ความเป็นเอกภาพ และรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพโดยรวม เป็นต้น

1.6 **เอกภาพ** (Unity)

ประเสริฐ ศีลรัตนา ได้ให้ความหมายของเอกภาพว่า “เป็นความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของแต่ละส่วนขององค์ประกอบขั้นมูลฐาน ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน จนมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (ประเสริฐ ศีลรัตนา. 2525: 64)

ชะลูด นิ่มเสมอ ให้ความหมายของเอกภาพว่า “เป็นการรวมตัวกันอย่างมีระเบียบและดุลยภาพของเรื่อง แนวเรื่อง และรูปทรง” (ชะลูด นิ่มเสมอ. 2531:101)

จากความหมายของเอกภาพดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า หมายถึง การรวมตัวของส่วนประกอบขั้นมูลฐานทางศิลปะอันได้แก่ เส้น สี แสง เงา รูปร่าง และรูปทรง เป็นต้น ซึ่งเมื่อมองดูภาพแล้วมีความเป็นหน่วยเดียวกัน

1.7 **ความสมดุล** (Balance)

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายว่า เป็นการแสดงออกให้เห็นน้ำหนักที่เท่ากันในความรู้สึกโดยการใช้สี เส้น องค์ประกอบ แสง เงา ความใกล้ไกล เพื่อให้ภาพมีน้ำหนักสมดุลกัน ไม่เอียงหนักหรือเบาไปข้างใดข้างหนึ่ง ดุลยภาพทางศิลปะใช้ความรู้สึกเป็นหลักต่างกับดุลยภาพทางวิทยาศาสตร์ซึ่งทั้ง 2 ข้างจะต้องเท่ากันจริง“ (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะราชบัณฑิตยสถาน. 2541: 37)

อารี สุทธิพันธุ์ ได้กล่าวไว้ว่า ความสมดุล หมายถึง “สถานะของรูปทรงที่สัมพันธ์กันกับสภาพส่วนรวมทั้งหมดในภาพ ทำให้รูปทรงส่วนรวมคงอยู่ในสถานะนั้นๆ ได้และกลมกลืนกับสภาพของรูปทรงส่วนรวมทั้งหมดด้วย ความสมดุลเป็นความรู้สึกที่เกิดจากประสาทตา สร้างประสบการณ์ทางการเห็น ให้ความรู้สึกไม่ขัดตา การที่เราเห็นและรู้สึกว่าสมดุลนั้นเป็นไปโดยการประมาณเท่านั้น” (อารี สุทธิพันธุ์. 2535: 83)

พีระพงษ์ กุลพิศาล ได้ให้ความหมายของความสมดุลในทางศิลปะว่า

หมายถึงความเท่ากันของซ้ายและขวาทั้งที่เป็นจริง และตามความรู้สึก ความสมดุลจะช่วยย้ำให้ผลงานมีความมั่นคง สง่า น่าสนใจ และมีเสน่ห์ โดยแบ่งความสมดุลเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน (Symmetrical or Formal Balance)

2. สมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน (Asymmetrical or Imformal Balance)

3. สมดุลแบบรัศมี (Redial Balance) (พีระพงษ์ กุลพิศาล. 2531: 63)

วัฒนา พุทธางกูรนนท์ ให้ความหมายของความสมดุล หมายถึง “ความเท่ากันหรือการถ่วงให้เกิดความเท่ากัน การเท่ากันอาจจะไม่เท่ากันจริงก็ได้ เป็นความเท่ากันในความรู้สึก” (วัฒนา พุทธางกูรนนท์. 2530: 76)

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์ ได้กล่าวถึงความสมดุลทางทัศนศิลป์ว่า หมายถึง ความรู้สึกถึงน้ำหนักซ้าย-ขวา ในผลงานทัศนศิลป์หนึ่ง ๆ ที่เท่าเทียมกัน งานทัศนศิลป์ที่ดีนั้นเมื่อมองดูแล้วควรจะมีความสมดุล ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นภาพวาด ภาพเขียน ภาพถ่ายจึงควรจัดใหมีความสมดุล ถ้าภาพที่ขาดความสมดุลจะรู้สึกถึงความไม่มั่นคง ความเอนเอียง ความไม่แน่นอน และไม่น่าดูตามไปด้วย และได้แบ่งความสมดุลทางทัศนศิลป์ไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน ด้านซ้าย-ขวาของจุดกึ่งกลางจะมีน้ำหนักทางความรู้สึกเท่าเทียมกัน และด้านซ้าย ขวามีลักษณะรูปแบบที่เหมือนกันด้วย

2. ความสมดุลแบบซ้าย-ขวาไม่เหมือนกัน เป็นลักษณะความสมดุลที่ทัศนศิลป์นั้น ๆ มีเฉพาะน้ำหนักทางความรู้สึกด้านซ้ายกับด้านขวาของจุดกึ่งกลางมีความเท่าเทียมกันเท่านั้น แต่รูปแบบของแต่งละด้านจะมีความแตกต่างกัน ทัศนศิลป์ที่มีลักษณะของความสมดุลแบบซ้าย-ขวาไม่เหมือนกัน จะให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว มีเสน่ห์ (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2546: 109-110)

สมชาย พรหมสุวรรณ กล่าวถึงความสมดุลในงานศิลปะไว้ว่า ความสมดุลในงานศิลปะเป็นความสมดุลที่ใช้ความรู้สึกเป็นหลัก แต่งต่างกับหลักทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งทั้งสองข้างจะต้องเท่ากันจริง ความสมดุลในงานศิลปะแบ่งได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสมดุลซ้าย-ขวาเท่ากันทุกประการ เป็นความสมดุลที่มีสภาพซ้าย-ขวาเหมือนกันทุกประการ เหมือนภาพสะท้อนจากกระจกเงา นอกจากจะเหมือนกันแล้วยังจะต้องอยู่ห่างจากเส้นแกนกลาง หรือห่างจากจุดหมุนเท่ากันด้วย

2. ความสมดุลซ้าย-ขวาเท่ากันโดยความรู้สึก เป็นความสมดุลที่มีองค์ประกอบที่ไม่เหมือนกัน ถ่วงน้ำหนักซึ่งกันและกันจนเกิดความรู้สึกสมดุลกันได้ ความสมดุลแบบนี้มักเป็นความสมดุลโดยการเห็นมากกว่าความเป็นจริง ฉะนั้นจึงนิยมใช้ในงาน 2 มิติ มากกว่า 3 มิติ (สมชาย พรหมสุวรรณ. 2548: 173-178)

จากความหมายของความสมดุลดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความสมดุลคือการถ่วงน้ำหนักให้เกิดความเท่ากันทางสายตาและความรู้สึก ไม่เอียงไม่หนักไม่เบาไปข้างใดข้างหนึ่ง ให้ความรู้สึกไม่

ขัดตา อาจเกิดความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน และความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน

1.8 **การเน้น**(Emphasis)

พีระพงษ์ กุลพิศาล กล่าวว่าผลงานการออกแบบที่มีความแปลกตาน่าทึ่ง จัดเป็นผลงานที่งดงามได้ประเภทหนึ่ง เกิดขึ้นได้ก็คือความขัดแย้งเพียงเล็กน้อย ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่นำมาจัดไว้ด้วยกัน กล่าวคือในจำนวนองค์ประกอบเหล่านั้น จะมีจุดหนึ่งที่น่าสนใจกว่าส่วนอื่นๆ เรียกว่าความเด่น อันเป็นจุดที่สะดุดตาก่อนที่จะเคลื่อนไปทางจุดอื่นๆ หรือที่เรียกว่า จุดสนใจ (Interesting Point) การออกแบบทางทัศนศิลป์มีการย้ำให้เกิดความความเด่นด้วยองค์ประกอบต่างๆ ซึ่งมีหลายวิธี เช่น

1. ใช้สีตัดกันหรือต่างวรรณะกัน
2. ใช้เส้นที่มีลักษณะต่างไปจากส่วนรวม
3. ใช้รูปทรงที่มีขนาดต่างไปจากรูปอื่นๆ ในส่วนรวม
4. เน้นความเข้มของสี
5. ให้มีน้ำหนักต่างไปจากบริเวณอื่น
6. ให้อยู่บริเวณตรงกลางของภาพ (พีระพงษ์ กุลพิศาล. 2531: 64)

สวนศรี ศรีแพงพงษ์ ให้ความหมายของการเน้นว่า เป็นการส่งเสริมองค์ประกอบมูลฐานของศิลปะ ให้เห็นเป็นที่สะดุดตากว่าส่วนอื่นๆ เป็นการเรียกร้องความสนใจ การสร้างจุดเด่นในการเขียนภาพหรือในการสร้างสรรค์งานศิลปะใดๆ อาจเน้นได้เพื่อให้ถูกจุดประสงค์ การทำ ทำได้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เช่น

1. การตกแต่งสีให้เด่นเป็นพิเศษ
2. เน้นด้วยเส้น
3. เน้นด้วยแสงเงา
4. เน้นด้วยการใช้ช่องว่าง (สวนศรี ศรีแพงพงษ์. 2534: 94)

สุชาติ เถาทอง ได้กล่าวไว้ว่า จุดเด่นของงานศิลปะ(Dominance) เกิดจากการเน้นหรือส่งเสริมส่วนมูลฐานของศิลปะ ให้แลเห็นเด่นเป็นที่สะดุดตากว่าส่วนประกอบมูลฐานอื่น ๆ การเน้นให้เกิดจุดเด่นในงานทัศนศิลป์เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะจะเป็นเครื่องมือเรียกร้องความสนใจและความน่าดูของภาพ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น

1. การเน้นโดยการใช้สีให้เด่นเป็นพิเศษ
2. การเน้นด้วยการใช้เส้น รูปร่าง และขนาดที่ตัดกัน
3. การเน้นโดยการตกแต่ง (สุชาติ เถาทอง. 2536: 79)

จากความหมายของการเน้นดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า หมายถึง การทำให้เด่นเป็นพิเศษเฉพาะบางแห่งที่ต้องการให้แปลกตา เพื่อให้เป็นจุดสนใจ การจัดภาพเพื่อให้ภาพน่าสนใจ โดยใช้การเน้นมีแนวทางทั้งที่เหมือน และแตกต่างเป็นแนวทางหลัก ๆ ได้ 4 แนวทาง ดังนี้

1. การเน้นโดยการใช้สีให้เด่นเป็นพิเศษ คือการใช้สีส่วนรวมของภาพให้กลมกลืนกันหรือใกล้เคียงกัน ใช้บริเวณที่ต้องการเน้นให้เด่นชัดกว่าบริเวณอื่น

2. การเน้นด้วยการใช้เส้น รูปร่าง และขนาดที่ตัดกัน เป็นการเน้นด้วยการใช้ส่วนประกอบมูลฐานของศิลปะ ส่งเสริมให้เกิดจุดเด่น เช่น ใช้เส้นส่วนใหญ่พาสายตาไปยังจุดเด่น ใช้รูปร่างลักษณะส่งเสริมไปยังจุดเด่น หรือให้ขนาดของจุดเด่นใหญ่เป็นพิเศษกว่าส่วนรอบ ๆ ตัวอย่างที่เห็นได้ง่ายๆ คือ การเขียนภาพที่ลากเส้น ให้ไปรวมกันที่บริเวณจุดเด่น การจัดอันดับพระพุทธรูปเรียงเป็นอันดับกันทั้งสองข้างไปจนถึงองค์พระประธานที่ใหญ่อยู่ตรงกลาง จะดูเด่นเป็นพิเศษ

3. การเน้นโดยการตกแต่ง คือการตกแต่งบริเวณหรือส่วนที่จะเน้นให้งดงามเป็นพิเศษ เช่น เน้นและตกแต่งเป็นพิเศษที่ใบหน้า

4. การเน้นโดยการจัดช่องว่างให้เหมาะสม คือการจัดพื้นที่ว่างรอบ ๆ สิ่งที่จะเน้นนั้นให้เรียบง่ายไม่สับสนสามารถเห็นได้ง่าย ๆ เช่น บุคคลที่ยืนอยู่หน้าพุ่มไม้ที่มีกิ่งยุ่งเหยิงจะเห็นยาก และไม่งามเท่ากับออกมายืนอยู่ในที่ ๆ มีท้องฟ้าที่ใสสะอาดเป็นพื้นอยู่ด้านหลัง

1.9 **หลักการใช้สี**

สีเป็นองค์ประกอบทัศนศิลป์ที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในงานจิตรกรรมหรือในงานภาพวาดระบายสี สีเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ แก่มนุษย์หรือผู้ชมงานศิลปะ สีเป็นองค์ประกอบสำคัญของการมองเห็นที่ช่วยให้เราแยกแยะความแตกต่างของสิ่งของ สีช่วยสื่อความหมายไม่ว่าจะเป็นเชิงจิตวิทยา หรืองสัญลักษณ์ มีผู้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการใช้สีในงานศิลปะไว้ดังนี้

สกนธ์ ภู่งามดี ได้กล่าวถึงหลักการใช้สีในงานจิตรกรรมของศิลปินไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. การใช้สีเหมือนแบบที่มองเห็นหรือเหมือนจริงตามธรรมชาติ การใช้สีในลักษณะนี้จะทำให้ผู้ชมผลงานเข้าใจผลงานได้มากที่สุด เนื่องจากผู้ชมเหล่านั้นเคยพบเห็นสิ่งที่เป็นจริงมาแล้ว และยังเป็นพื้นฐานการใช้สีในลัษณะอื่น ๆ ต่อไปอีกด้วย

2. การใช้สีตามหลักการใช้สี ได้แก่

2.1 การใช้สีกลมกลืนกัน

2.2 การใช้สีสมดุล

2.3 การใช้สีเป็นคู่

3. การใช้สีตามทรรศนะของศิลปิน ซึ่งศิลปินได้นำหลักการใช้สีมาปรุงแต่งให้เกิดการใช้สีที่แตกต่างกันออกไป ด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ

3.1 เนื้อหาที่ศิลปินต้องการแสดงออก

3.2 การพัฒนาของเทคนิควิธีการต่าง ๆ

3.3 ลักษณะเฉพาะตัวของศิลปิน (สกนธ์ ภู่งามดี. 2545: 51-55)

สมภพ จงจิตต์โพธา ได้กล่าวถึงลักษณะพิเศษของสีไว้ดังนี้

1. ความเป็นสี (Hue) หมายถึงคุณลักษณะของสีที่บ่งบอกว่าเป็นสีอะไร เช่น แดง เหลือง น้ำเงิน เขียน ฯลฯ ตามวงจรสีธรรมชาติ

2. ค่าของสี (Value) หมายถึง ความมืด หรือความสว่างของสี การแยกน้ำหนักของสี

3. ความเข้มจัด (Intensity) หมายถึงความสดหรือความมีสีสันมากที่สุด ที่ถูกผสมสีดำจนหม่นลง

4. สภาพสีส่วนรวม (Tonality) หมายถึง กลุ่มสีที่ปรากฏเด่นชัดเฉพาะสีใดสีหนึ่ง เช่นสีส่วนรวมเป็นสีแดง ในกลุ่มสีอาจประกอบด้วยสีส้ม สีส้มแดง หรือมากกว่านั้น แต่เมื่อดูสีส่วนรวมทั้งหมดจะปรากฏเป็นสีแดง

5. สีตรงข้าม (Opposite Color) สีที่ตรงข้ามกันในวงจรสี เช่นสีแดงตรงกันข้ามกับสีเขียว การใช้สีตัดกันเป็นการเน้นให้พื้นที่บางส่วนของภาพดูเด่นชัดขึ้น

6. สีข้างเคียง (Analogous) หมายถึง สีที่อยู่ใกล้ชิดกันในวงจรสี เช่นสีน้ำเงินกับสีม่วงน้ำเงิน เป็นสีที่ให้ความกลมกลืนและใกล้เคียงกันมาก (สมภพ จงจิตต์โพธา. 2552: 62-63)

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์ ได้กล่าวถึงวรรณะของสีว่า การจัดกลุ่มสีต่าง ๆ ในวงจรสีโดยพิจารณาตามความรู้สึกจากการมองเห็นจะสามารถจัดสีทั้งหมดได้เป็น 2 วรรณะ คือ

1. สีวรรณะร้อน คือสีที่ดูแล้วให้ความรู้สึกร้อน สีในกลุ่มนี้ได้แก่ สีแดง และสีที่ถูกผสมด้วยสีแดง ประกอบด้วย สีส้ม สีส้มเหลือง สีส้มแดง สีม่วงแดง สีม่วง รวมทั้งสีเหลือง

2. สีวรรณะเย็น คือสีที่ดูแล้วให้ความรู้สึกเย็น สีในกลุ่มนี้ได้แก่ สีน้ำเงิน และสีที่ถูกผสมด้วยสีน้ำเงิน ประกอบด้วย สีเขียว เหลืองเขียว เขียวน้ำเงิน ม่วงน้ำเงิน ม่วง และสีเหลือง

จะสังเกตเห็นว่ามีสีอยู่ 2 สีที่สามารถจัดอยู่ได้ทั้งสีวรรณะร้อนและสีวรรณะเย็น นั่นคือสีม่วงกับสีเหลือง (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2546: 96)

จากคำกล่าวเกี่ยวกับการใช้สีในงานจิตรกรรม หรือการวาดภาพระบายสี สามารถสรุปหลักการใช้สีสำคัญ ๆ ได้แก่ การใช้สีเหมือนแบบที่มองเห็นหรือใช้สีเหมือนจริงตามธรรมชาติ การใช้สีตามหลักการใช้สี การใช้สีตามทัศนะของศิลปิน โดยสามารถนำลักษณะพิเศษของสีไปใช้ในผลงานตามความต้องการของศิลปิน หรือเจ้าของผลงาน

2. ความหมายและขอบข่ายของศิลปะเด็ก

ศิลปะสำหรับเด็กมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่การแสดงออกอย่างอิสระ ตามธรรมชาติของเด็กซึ่งเป็นไปตามขั้นแห่งพัฒนาการและความพร้อม ในเด็กแต่ละคนย่อมมีความพร้อมที่จะแสดงออกแตกต่างกัน ผลงานเด็กในวัยเดียวกันจึงอาจมีความสวยงามและความชัดเจน ของรายละเอียดที่ปรากฏ ในแต่ละงานแตกต่างกันด้วย เด็กจะแสดงสิ่งต่างๆ ที่เขาสนใจออกมาตามความเข้าใจที่เขามีต่อสิ่งนั้น ๆ ด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งปรากฏในงานศิลปะที่รับรู้ด้วยตา

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้ให้ความหมายของศิลปะเด็กคือ “ศิลปะที่เด็กแสดงออกตามสภาพความสนใจ การรับรู้และความพร้อมของเด็กแต่ละคน โดยที่การแสดงออกนั้นจะแสดงออกด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ผ่านวัสดุที่เหมาะสม และปรากฏเป็นผลงานศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยประสาทตา หรือที่เรียกว่าทัศนศิลป์ เช่น ภาพเขียน รูปปั้นแกะสลัก ภาพพิมพ์เป็นต้น” (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539: 54)

เลิศ อานันทนะ ได้กล่าวถึงการแสดงออกทางศิลปะเด็กไว้ดังนี้

> การแสดงออกทางศิลปะของเด็กอย่างเสรี เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการของเด็ก ศิลปะในโลกของเด็ก ๆ คือ การแสดงออกที่ซื่อบริสุทธิ์ จริงใจ น่ารักและไร้เดียงสา ผลงานเด็กจึงมีคุณค่าเพราะเกิดจากการแสดงออกที่ปราศจากเล่ห์เหลี่ยมมารยาสาไถยใด ๆ เสน่ห์ของผลงานศิลปะอยู่ที่การแสดงด้วยรูปลักษณ์ที่เรียบง่าย เปิดเผยอย่างตรงไปตรงมาด้วยความบริสุทธิ์ใจตามประสาของเด็ก ๆ โดยไม่มีการเสแสร้งดัดจริต หรือหลอกลวงใด ๆ (เลิศ อานันทนะ. 2529 : 47)

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้กล่าวถึงขอบข่ายศิลปะเด็กในโรงเรียน หรือวิชาชาศิลปศึกษาไว้ดังนี้

> ศิลปะเด็กในโรงเรียนปัจจุบันมีความหมายกว้างกว่าวิชาวาดเขียนสมัยก่อน กว้างกว่าทั้งแนวคิดในการสอน วิธีสอน และการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติ เพราะวิชาวาดเขียนแต่เดิม เป็นวิชาที่มุ่งเพียงให้เด็กวาดและระบายสี ซึ่งการวาดภาพและระบายสีเป็นส่วนหนึ่งในวิชาศิลปศึกษาเท่านั้น วิชาศิลปศึกษามีกิจกรรมมากมายหลายอย่าง เช่น พิมพ์ภาพ เขียนภาพ ปั้นดิน ออกแบบ ตัดกระดาษปะติด ทำรูปแขวน เป็นต้น
>
> การจัดกิจกรรมศิลปะให้เด็กฝึกปฏิบัติ ไม่ใช่การฝึกฝนทางการช่างที่จะเน้นเป้าหมายทางทักษะให้เด็กมีสภาพเป็นช่างฝีมือ เพื่อจะนำศิลปะไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยตรง แต่การจัดกิจกรรมศิลปะ เป็นวิถีทางที่จะสะท้อนผลไปสู่การพัฒนาลักษณะนิสัย เพื่อเป็นพลังในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในสังคม โดยเน้นลักษณะนิสัยที่ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และคิดเป็น (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539: 51)

เลิศ อานันทนะ ได้กล่าวถึงคำประกาศ (Manifesto) อุดมการณ์ศิลปะเด็กและเยาวชน ไว้ในบทความ เปิดโลกศิลปะ ก้าวไปสู่ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ศิลปะเด็กและเยาวชนเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของความเป็นมนุษย์
2. ศิลปะเด็กและเยาวชนไม่มีการแบ่งชนชั้น ไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา เพศ วัย และฐานะครอบครัวร่ำรวยหรือยากจน
3. ผลงานศิลปะเด็กและเยาวชนมีความบริสุทธิ์และทรงคุณค่า ตามสภาพแวดล้อม ชีวิตและความเป็นอยู่ของเด็กนั้น ๆ
4. การแสดงออกทางศิลปะของเด็กและเยาวชน เป็นไปตามศักยภาพของแต่ละคนอย่างอิสระเสรี
5. รูปแบบ เทคนิค วิธีการแสดงออกทางศิลปะของเด็กและเยาวชนจะไม่ถูกครอบงำทางความคิดจากผู้ใหญ่
6. ผู้ใหญ่จะต้องไม่ตีค่า หรือตัดสินผลงานศิลปะของเด็ก ๆ ตามกฎเกณฑ์โดยยึดถือมาตรฐานแบบผู้ใหญ่
7. เด็กและเยาวชนย่อมมีสิทธิ์ในการรับรู้ และแสดงออกทางศิลปะตามความพึงพอใจของตนเอง
8. ผู้ใหญ่พึงหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ผลงานศิลปะของเด็ก และเยาวชนตามอำเภอใจ หรืออย่างมีอคติ
9. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเด็ก เช่น ครูศิลปะ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ไม่บังควรอ้างถึงความรักและความหวังดีเพื่อแสวงหาผลประโยชน์หรือหากำไรจากเด็ก
10. ศิลปะย่อมเป็นเครื่องขัดเกลาศิลปะนิสัย และปลูกฝังพื้นฐานรสนิยมที่ดี เพื่อให้เด็กและเยาวชนเติบโตขึ้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ (เลิศ อานันทนะ. 2549: 80)

จากคำกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ศิลปะเด็กหมายถึง ศิลปะที่เด็กแสดงออกตามความสนใจ มีอิสระเสรี เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการของเด็ก ซื่อบริสุทธิ์ จริงใจ น่ารักและไร้เดียงสา มีกิจกรรมที่หลากหลายเช่น การเขียนภาพ การวาดภาพระบายสี การพิมพ์ภาพ การปั้น การแกะสลัก ตัดกระดาษปะติด การทำรูปแขวน เป็นต้น

3. พัฒนาการทางศิลปะของเด็ก

ความเข้าใจในเรื่องของการพัฒนาการนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ทราบถึงธรรมชาติและระดับความสามารถของเด็กแต่ละวัย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมศิลปะที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และเพื่อไม่ให้กิจกรรมมีความยากหรือง่ายเกินไปจนทำให้เด็กรู้สึกเบื่อหน่าย ในที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะพัฒนาการทางศิลปะเป็นการจัดแบ่งช่วงความสามารถในการเขียนภาพของเด็กออกเป็นช่วง

อายุ ซึ่งเด็กที่อยู่ในวัยเดียวกันหรือมีอายุใกล้เคียงกัน จะมีการแสดงออกที่คล้ายคลึงกันมากกว่าแตกต่างกัน

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ ได้สรุปเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในช่วงวัยประถมศึกษาไว้ดังนี้

วัยระหว่าง 4-7 ปี พบว่าพัฒนาการทางด้านศิลปะและการคิดของเด็กมีลักษณะดังนี้

1. ภาพวาดของเด็กเป็นเสมือนการบันทึกข้อมูลถึงที่ตนได้รับรู้ ได้ทำความรู้จัก

2. เด็กวาดภาพสิ่งต่างๆ ด้วยการใช้รูปแบบเรขาคณิตเป็นหนทางในการสื่อความหมายระหว่างตัวเองกับโลกรอบ ๆ ตัวของเด็ก

3. เด็กช่วงวัยนี้จะเริ่มใส่ใจต่อขนาดของสิ่งที่ตนวาด แต่สิ่งต่าง ๆ ยังไม่มีขนาดที่เป็นสัดส่วนต่อกัน เช่น คนกับรถอาจมีขนาดที่เท่าๆ กัน หรือลูกอาจตัวโตกว่าพ่อแม่ มีการพิจารณาจัดวางวัตถุต่าง ๆ ในภาพ แต่ในระยะแรกๆ ก็ยังอยู่ในลักษณะวางอยู่ลอยๆ บนหน้ากระดาษ คือ ความสัมพันธ์ของมิติในภาพยังไม่ปรากฏ สิ่งต่าง ๆ ยังไม่ส่อว่ายืน ตั้งหรือวางอยู่ในจุดหนึ่ง ๆ ของภาพ หรือส่อว่าสิ่งนั้นอยู่ด้านหน้าหรืออยู่ด้านหลัง มีระยะใกล้หรือไกล

จนในวัยระหว่าง 5-7 ปี จึงจะมีการปรากฏของเส้นฐาน เด็กมักวาดภาพสิ่งต่าง ๆ ยืนเรียงอยู่บนเส้นเดียวกันในลักษณะว่าเส้นนั้นเป็นพื้น กรณีนี้ผู้วิจัยไทยพบว่าเด็กไทยวัยระหว่าง 5-9 ปีนั้นปรากฏการณ์เส้นฐานนี้มีในเด็กกลุ่มวัยนี้ พบน้อยในเด็กวัย 5 ปี แต่จะสูงขึ้นตามวัย บางครั้งเวลาวาดเด็กจะหมุนกระดาษไปรอบๆ เพื่อให้สามารถวาดได้ถนัดขึ้น ซึ่งเกิดกับเด็กกลุ่มที่ตระหนักถึงตำแหน่งที่ถูกต้องที่สิ่งต่าง ๆ ในภาพควรจะยืนหรือวาง ซึ่งเป็นเด็กวัยประมาณ 8-9 ปี เป็นส่วนใหญ่ เด็กในวัย 5 ปี ซึ่งเป็นเด็กที่ยังวาดภาพโดยไม่ใส่ใจต่อตำแหน่งในภาพวาดนักมักจะไม่หมุนกระดาษ

4. สามารถลอกเส้นเฉียงได้ในราว 5 ปี หรือ 4 ปี ถ้ามีผู้สาธิตให้ดู (ส่วนเส้นตั้งนั้นสามารถเขียนได้ตั้งแต่ 1 1/2 – 2 ปี เส้นนอนในรอบ 2-2 1/2 ปี) เด็กสามารถลอกรูปสี่เหลี่ยมในวัยประมาณ 4 ปี และสามารถลอกรูปสามเหลี่ยมได้ในวัยประมาณ 5 ปี ลอกรูปสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัดได้ช้าที่สุด คือ ในราว 7 ปี (รูปกลมเป็นรูปที่เด็กสามารถลอกได้ก่อนในวัยประมาณ 3 ปี)

5. รูปคนในภาพวาดของเด็กอาจเป็นเพียงรูปกลมแสดงถึงส่วนหัว ที่มีเส้นแสดงแขนขางอกออกมาหรือลากเส้นตัดผ่านรูปกลม เด็กวัยประมาณ 5-6 ปี มักจะวาดเส้นแสดงขาแขนในลักษณะลากออกมาตรง ๆ ที่อ ๆ ลากแขนในแนวนอน ลากขาในแนวตั้ง บางครั้งปลายเส้นแขนขาก็จะแสดงรายละเอียดโดยวาดเป็นเส้นเล็ก ๆ ส่อถึงการที่เด็กเริ่มใส่ใจถึงอวัยวะย่อย ๆ เช่น นิ้วมือ นิ้วเท้า เด็กจะวาดรูปสัตว์ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ มีตัวเป็นรูปกลม ๆ หรือรูปไข่ตามแนวนอน ขาก็เช่นเดียวกับการวาดคน วาดสัตว์ใหญ่ก็วาดเช่นเดียวกับสัตว์เล็กแต่ขนาดใหญ่กว่าเท่านั้น การที่เด็กวาดในแบบแผนนี้เช่นนี้มิใช่ว่าเด็กมีข้อบกพร่องทางการเห็นหรือการถ่ายทอด รูปแบบนี้เป็นสัญลักษณ์ของคนหรือสัตว์ในระยะแรกเท่าที่เด็กจะสามารถวาดได้ เด็กวาดในลักษณะจับเอาส่วนที่สำคัญ ๆ ของคน ได้แก่ ส่วนหัวและใบหน้าและมิได้ใส่ใจหรือให้ความสำคัญกับส่วนอื่น ๆ มากนัก ที่จริงแล้วเด็กสามารถวาดภาพคนได้อย่าง

ครบถ้วน ถ้าเด็กมีสื่อชนิดอื่นหรือได้รับวิธีการสอนแบบใดแบบหนึ่ง ปลายของช่วงวัยนี้จึงเริ่มถ่ายทอดรายละเอียด เช่น วาดภาพคนใส่เสื้อผ้า ในภาพวาดบ้านมีการแต่งเติมด้วยรูปดอกไม้ ใบหญ้า ทางเดิน หรือรั้ว

6. เด็กช่วงวัยนี้มักถ่ายทอดรูปคนทางด้านหน้า มักจะแสดงอารมณ์ในด้านบวก ยิ้มแย้ม แจ่มใส เด็กในช่วงวัยนี้จนถึงประมาณ 9 ปี จะวาดภาพในลักษณะที่ตนรู้ สิ่งที่เห็นยังไม่มีความสำคัญต่อเด็กจนกว่าจะสูงวัยกว่านี้ การวาดภาพตามที่ตนรู้ก็คือวาดในลักษณะสัญลักษณ์ คือ เด็กได้บันทึกข้อมูลของรูปแบบที่ตนเรียนรู้จากประสบการณ์ไว้ในลักษณะตายตัว เช่น รู้ว่าคนมีหน้ากลมๆ มีคิ้ว ตา จมูก ปาก ไม่ว่าจะวาดรูปผู้ใด ก็จะถ่ายทอดคล้าย ๆ กัน รู้ว่าบ้านคือสิ่งที่มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีส่วนหลังคาเป็นรูปสามเหลี่ยม ต่อให้เห็นบ้านที่มิได้ลักษณะเช่นนั้นก็ยังคงถ่ายทอดบ้านในแบบสัญลักษณ์เช่นเดิม หรือสำหรับเด็กในวัยนี้หัวใจมีลักษณะเป็นรูปคล้ายใบพลูสีแดงแบบที่เห็นในบัตรอวยพร ถ้าบอกให้เด็กว่าหัวใจตามความเป็นจริงมีรูปดังที่เห็นในภาพแสดงอวัยวะภายในของคน เด็กจะรูปฟังข้อมูล แต่ถ้าให้เด็กวาดรูปหัวใจอีก เด็กก็ยังคงวาดรูปคล้ายใบพลูสีแดงอยู่นั่นเอง คือ ข้อมูลที่เด็กเห็นไม่เกี่ยวข้องอย่างใดกับการวาดภาพของเด็กเพราะเด็กวาดไปตามสัญลักษณ์ที่ตนเองเก็บข้อมูลไว้ในระบบการรู้คิดที่ยึดมั่นถือมั่น

7. การรับรู้ (perception) โดยอาศัยสัญลักษณ์เป็นสื่อกลางของเด็กที่อยู่ในระยะแรกๆ ของช่วงวัยนี้มักจะนำเด็กไปสู่ความเข้าใจต่อสิ่งรอบๆ ตัวแบบผิดๆ เด็กไม่ใส่ใจต่อข้อมูลหรือคำสั่ง เพราะเด็กยึดติดกับข้อมูลที่ได้รับ โดยเฉพาะเด็กวัยประมาณ 4 ปี จะสับสนต่อข้อมูลใหม่ที่ต่างไปจากเดิมที่เด็กรู้มาแต่เดิม และจะปฏิเสธข้อมูลใหม่โดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะได้รับการบอกกล่าวหรือสั่งเช่นไร

8. การที่เด็กแสดงออกตามที่ตนรู้ทำให้เด็กในระยะแรกของช่วงวัยนี้จะแสดงออกทางศิลปะอย่างกล้าหาญ เช่น วาดภาพด้วยเส้นที่เฉียบขาด วาดอย่างมั่นใจ (ซึ่งพัฒนาสูงสุดในวัยประมาณ 5-5 1/2 ปี) ซึ่งนักวิชาการกล่าวถึงพฤติกรรมเช่นนี้ว่า เด็กมีพัฒนาการแสดงออกแบบศิลปิน

9. เด็กที่อยู่ในปลายของช่วงวัยนี้สามารถเข้าถึงการรับรู้ การตัดสิน และความประทับใจอย่างลาง ๆ บ้างแล้ว แต่จะพัฒนาอย่างช้า ๆ ค่อยเป็นค่อยไป ในราว 7 ปี เด็กเริ่มเรียนรู้ที่จะใช้สัญลักษณ์ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด มีปฏิกิริยาตอบโต้ต่อระบบสัญลักษณ์ได้ถูกต้องเที่ยงตรงมากขึ้นอย่างช้า ๆ ปฏิกิริยาตอบรับต่อระบบสัญลักษณ์เริ่มอยู่เหนือสัญชาตญาณในการรับรู้ประทับใจ ซึ่งทำให้เด็กสามารถจำแนกหมวดหมู่ สามารถเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ได้บ้างแม้จะไม่ลึกซึ้งนัก สามารถคิดทำความเข้าใจกับจำนวน และเด็กวัย 5 ปี สามารถเข้าใจว่า แม้ว่ารูปแบบของสิ่งหนึ่งเปลี่ยนไป เช่น ก้อนดินเหนียว (ปั้นเป็นรูปอื่น) แต่มวลจะไม่เปลี่ยน และในวัย 6 ปี เด็กสามารถเข้าใจถึงว่า แม้ว่ารูปแบบของดินเหนียวจะเปลี่ยนไปแต่น้ำหนักจะไม่เปลี่ยน และในวัย 7 ปี จึงจะสามารถเข้าใจว่าแม้ว่ารูปแบบของเหลวเปลี่ยนไปถ้าเทลงในภาชนะรูปอื่น แต่ความจุหรือปริมาตรจะไม่เปลี่ยนและแม้ว่าสิ่งหนึ่งที่มีขนาดโตถูกแบ่งให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ ปริมาณโดยรวมของสิ่งนั้นจะไม่เปลี่ยน

วัยระหว่าง 7-9 ปี พบว่าพัฒนาการทางด้านศิลปะและการคิดของเด็กมีลักษณะดังนี้

1. การวาดแสดงถึงพัฒนาการด้านความคิด เด็กจะวาดภาพซ้ำ ๆ ในทิศทางซ้ำ ๆ ส่อถึงการย้ำคิดย้ำทำ พยายามทำความเข้าใจกับสิ่งที่ตนวาดหรือแสดงออก

2. ในระยะแรกเด็กยังคงวาดภาพแสดงถึงการรู้มากกว่าการเห็น แต่ตอนปลายของช่วงวัยจะแสดงให้เห็นถึงการวาดตามที่เห็นมากขึ้น

3. รูปที่วาดอยู่ในลักษณะแบน ๆ ไม่แสดงมิติให้เห็นโดยการทับซ้อนชัดเจนนัก จะมีบ้างก็เป็นส่วนน้อย สิ่งต่าง ๆ ที่เด็กวาดในลักษณะส่อว่ามีความสัมพันธ์ มักจะถ่ายทอดอย่างเป็นเอกเทศแบบ "ต่างคนต่างอยู่" ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน เช่น ภาพคนจับหรือถือสิ่งของ มักถ่ายทอดราวกับว่าสิ่งนั้นอยู่ที่ปลายนิ้ว มิได้แสดงการจับหรือถือใด ๆ

4. รูปที่เด็กวาดมักถ่ายทอดและแสดงถึงความรู้ของเด็กเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว

5. รูปวาดมักแบ่งเป็นส่วน ๆ เช่น แสดงเส้นฐานอยู่ด้านล่างของภาพ ท้องฟ้าอยู่ด้านบนสุดและส่วนกลางของภาพเป็นอากาศ คือถ้าในภาพมีคน สัตว์ สิ่งของ สิ่งเหล่านี้จะอยู่ในเขตอากาศ วางอยู่บนเส้นฐาน (คน สัตว์ สิ่งของจะไม่วางอยู่ใต้เส้นฐานราวกับว่าใต้เส้นฐานเป็นใต้ดินที่ไม่มีอากาศหายใจ) เขตของท้องฟ้าจะมีเพียงก้อนเมฆและดวงอาทิตย์ หรือดวงจันทร์

6. บางครั้งในภาพหนึ่ง ๆ มีการวาดเส้นฐานเกินกว่าหนึ่งเส้น เด็กในวัยนี้เริ่มเข้าใจว่าทุกสิ่งต้องยืนหรือตั้งอยู่บนพื้น วัตถุส่วนใหญ่ไม่สามารถลอยอยู่กลางอากาศ แต่ถ้าสิ่งที่เด็กถ่ายทอดมีเนื้อหาเรื่องราวที่มากมายยืดยาว เด็กอาจแบ่งเส้นฐานออกเป็นหลายเส้นตามแนวนอน หรือบางครั้งเด็กอาจถ่ายทอดในแบบวาดเส้นฐานด้านล่างของกระดาษไปตามด้านทั้งสี่ ขนานไปกับขอบกระดาษ

7. ภาพวาดของเด็กสื่อสารถึงสิ่งที่เด็กมองเห็น คือ อาจถ่ายทอดในลักษณะจากมุมมองด้านบนหรืออาจถ่ายทอดภาพ ๆ หนึ่ง ในมุมมองที่หลากหลายและสลับด้าน ส่วนหนึ่งเหมือนมองจากด้านบน อีกส่วนเหมือนมองจากด้านหน้า และอีกส่วนเหมือนมองจากด้านบนและด้านข้างผสมผสานกัน หรือบางครั้งเด็กจะวาดภาพในลักษณะเอกซเรย์ ราวกับวัตถุนั้นโปร่งใส

8. เริ่มใส่ใจต่อหลักทัศนียภาพวิทยา ให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกันส่วนรวมเพิ่มขึ้น เริ่มใส่ใจต่อสัดส่วน ตระหนักว่าคนย่อมโตกว่าลูกบอล ผู้ใหญ่มักตัวโตกว่าเด็ก

9. ภาพวาดมีรายละเอียดมากขึ้น ตกแต่งมากขึ้น

10. ภาพวาดเริ่มแสดงอาการเคลื่อนไหว การเคลื่อนไหวอาจเป็นการแสดงออกของท่าทางของสิ่งที่อยู่ในภาพ (แทนที่จะเป็นรูปตรง ๆ ทื่อ ๆ แบบช่วงแรก) เช่น ภาพคนก้าวขาเดิน ภาพคนวิ่งยกขาหลังขึ้น หรือยกแขนในท่าต่าง ๆ หรือบางครั้งเด็กวาดรูปแสดงการเคลื่อนไหว โดยใช้เส้นขีดซ้ำ ๆ ในบริเวณของร่างกายส่วนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงให้เห็นว่ามีอาการเคลื่อนที่ไปมาหรือขึ้นลงในแบบภาพการ์ตูน ช่วงวัยนี้ระบบสมองซีกซ้ายของเด็กซึ่งมีกลไกของการเรียนรู้ระบบเชิงคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ เช่น ระบบตัวเลขการคิดคำนวณ การนับเลขจำนวนมาก ๆ และระบบตัวโน้ต ดนตรี เด็กเริ่มพัฒนาการคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล

11. เด็กตั้งแต่ช่วงวัยนี้ (ไปจนถึง 11 ปี) สามารถเข้าใจตรรกะที่ซับซ้อนขึ้น แม้ว่าจะยังเป็นความเข้าใจเชิงรูปธรรมและยังมีปัญหากับการคิดเชิงนามธรรม มีพัฒนาการในด้านการวิเคราะห์ระยะเริ่มแรก สามารถคิดเปรียบเทียบเห็นว่าสิ่งใดสวยหรือไม่สวย ซึ่งเริ่มขึ้นในวัยประมาณ 8 ปี (ในเด็กบางคนอาจเริ่มช้ากว่า เช่น เมื่อ 9 หรือ 10 หรือ 11 หรือ 12 ปี) และดังนั้นผลที่ตามมาก็คือเด็กจะเริ่มสูญเสียความมั่นใจในการวาดภาพอย่างเฉียบขาด (แบบศิลปิน) ที่ตนเคยมีในระยะแรก ๆ ของวัย ส่วนมากเด็กในช่วงวัย 8-12 ปีนี้จะละทิ้งความต้องการในการแสดงออกด้วยสื่อทางศิลปะถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนหรือหาทางสนองความต้องการที่จะเรียนรู้และแก้ไขปัญหาของเด็ก เพราะเด็กเริ่มพัฒนาในสื่อด้านอื่นสูงขึ้น เช่น การคิดคำนวณ การอ่าน การเขียน เด็กไม่ต้องอาศัยศิลปะเป็นสื่อในการแสดงออกมากเท่าในอดีต

วัยระหว่าง 9-12 ปี พบว่าพัฒนาการทางด้านศิลปะและการคิดของเด็กมีลักษณะดังนี้

1. เด็กเริ่มใส่ใจกับรายละเอียดและพิถีพิถันมากขึ้น

2. ถ่ายทอดเหตุการณ์ในลักษณะตกแต่งมากกว่ามุ่งถ่ายทอดตามธรรมชาติ

3. ยังไม่เข้าใจถึงแสงและเงาอย่างถูกต้องนัก

4. เส้นฐานที่เริ่มหายไป เด็กถ่ายทอดเนื้อหาที่มากขึ้น แสดงสิ่งต่าง ๆ ในภาพอยู่ในเนื้อหาที่หนึ่งที่มีบริเวณกว้างออกไปมากกว่า จะตั้งบนเส้น แสดงมิติโดยวางสิ่งต่าง ๆ ในภาพทับซ้อนกันบ้างมีการเรียงจากหน้าไปหลังซึ่งแสดงถึงว่าในระยะใกล้ไกลต่างกัน สิ่งที่อยู่ด้านหน้าใหญ่กว่าสิ่งที่อยู่ด้านหลัง

5. การแบ่งภาพเป็นสามตอนเริ่มหายไป ท้องฟ้าเริ่มพบกับพื้นดินที่บริเวณเส้นขอบฟ้า

6. วัตถุในภาพเริ่มมีลักษณะแสดงว่ามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เช่น ภาพคนจับถือสิ่งของก็แสดงว่ามือนั้นมีความสัมพันธ์กับของสิ่งนั้นๆ

7. มีการใส่รายละเอียดใส่ใจต่อสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ มากขึ้น

8. ลดการวาดเกินความจริงหรือการตัดทอนลง ลดบางส่วนของร่างคนที่วาดลงเพื่อสามารถแสดงให้เห็นถึงท่าทาง เช่น แขนสั้นขึ้น ถ้าต้องการแสดงว่าแขนงอ

9. เริ่มตระหนักว่าร่างของคนที่ตนวาดมีกระดูก ดังนั้น จึงมีการงอพับไม่อิสระ เด็กรู้ว่าการวาดของตนนั้นสามารถดูว่าวาดผิดหรือถูกทำให้แสดงออกอย่างเกร็งๆ

10. เด็กโดยทั่วไปจะเริ่มพัฒนาเทคนิคการวาดสูงขึ้นลดการวาดลอกเลียนแบบลง (แต่อาจมีพฤติกรรมนี้ในเด็กบางคนที่ต้องการแสดงออกทางศิลปะอยู่ แต่ไม่รู้วิธีแก้ปัญหาอีกทั้งทางโรงเรียนก็ไม่มีผู้ใดช่วยแนะหนทางในการแก้ปัญหา เด็กอาจใช้การลอกเลียนแบบเพื่อจะได้สามารถวาดให้ดูดีและถูกต้องขึ้น)

11. เด็กระหว่าง 9-11 ปี ภาพวาดยังอยู่ในลักษณะสองมิติ ส่วนใหญ่มักเป็นภาพแสดงเส้นขอบบ้างก็ส่อว่าพยายามวาดในเชิงสามมิติมีความหนาหรือลึกเข้ามาเกี่ยว หรือวาดแสดงมิติโดยถ่ายทอดสามในสี่ส่วนของวัตถุนั้น การแรเงาแสดงความเว้านูนและบ้างก็พยายามถ่ายทอดสามมิติในภาพทิวทัศน์ โดยการทับซ้อนหรือการใช้หลักทัศนียภาพวิทยาอย่างง่าย ๆ

12. เด็กในช่วงวัยนี้ ยังไม่สามารถเห็นหรือเข้าใจความแตกต่างในด้านแบบอย่าง (สไตล์) ของผลงานศิลปะของศิลปิน เพราะยังไม่สามารถเข้าใจในเรื่องขององค์ประกอบศิลป์หรือหลักการด้านศิลปะ สิ่งที่เด็กสามารถเห็นหรือจำแนกความแตกต่างในผลงานศิลปะในช่วงวัยนี้มักจะเป็นความแตกต่างของเนื้อหาหรือเรื่องราวในผลงานนั้น ดังนั้น การใช้ผลงานแบบนามธรรม เป็นสื่อในการเรียนรู้หรือถกปัญหาจึงไม่น่าจะเหมาะสมสำหรับเด็กช่วงวัยนี้หรือวัยน้อยกว่านี้ (มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. 2545: 6-14)

4. แนวทางการจัดกระบวนการเรียนการสอนศิลปะเด็ก

เทวี ประสาท ได้พูดถึงความสำคัญของครูศิลปะที่มีต่อการพัฒนาศิลปะได้ว่า

มีศิลปินน้อยคนมากที่จะเป็นครูได้ และยิ่งน้อยลงไปอีกที่จะเป็นครูสอนศิลปะที่ดีได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็ก จากการสังเกตของข้าพเจ้าพบว่า ครูสอนศิลปะทั่วไปและในที่นี้หมายถึงศิลปินที่ผ่านการ

อบรมทางด้านศิลปะมักจะยัดเยียดความหมายและรูปแบบของศิลปะตัวเองให้กับเด็กๆ พวกเขามักพยายามที่จะสอนมากกว่าที่สร้างบรรยากาศอันพึงประสงค์เพื่อให้เด็กสามารถแสดงออกโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นลายเส้น สีสัน ดินหรือไม้จากประสบการณ์ ข้าพเจ้าก็ได้รับข้อสรุปสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 10 หรือ 12 ปี ครูไม่ได้เป็นศิลปินแต่เอาใจเด็กตลอดจะเป็นครูศิลปะที่ดีกว่า สิ่งที่เด็กต้องการจากครูคือกำลังใจ วัสดุที่เหมาะสม การจัดเตรียมชั้นเรียนและความเป็นเพื่อนหากว่าครูที่มีลักษณะเช่นนี้เกิดเป็นศิลปินที่เก่งด้วยละก็แน่นอนสิ่งนั้นย่อมเป็นประโยชน์ต่อการสอนศิลปะมากยิ่งขึ้น (เทวี ประสาท. 2467: 39)

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้เสนอทัศนะเกี่ยวกับศิลปะในระบบโรงเรียนในช่วงสองศตวรรษที่ผ่านมาว่า

ก่อนจะเสนอทรรศนะต่อไปผู้เขียนขอเสนอความเชื่อทางด้านศิลปศึกษาในปัจจุบัน 6 ประการ

1. เราต้องแยกให้ได้ว่ามีทั้ง บวก และลบแต่ศิลปะเด็กมุ่งการ สร้างสรรค์ตามปัจเจกเพื่อการเป็นศิลปิน ต้องยอมรับความแตกต่างที่เกิดขึ้น

2. ในปัจจุบันการแข่งขันกลายเป็นเป้าหมายหลักของผู้บริหารโรงเรียน และชื่อเสียงเงินรางวัล

3. ศิลปะในโรงเรียนไม่ใช่วิชาชีพที่ผลิตออกไปเป็นศิลปิน

4. เน้นทัศนคติการเรียนด้วยความสนุกสนาน

5. เมื่อเรากล่าวถึงกิจกรรมในระดับประถมศึกษาที่มุ่งการสร้างเสริมศิลปศึกษาแบบพิพัฒนาการที่ตอกย้ำถึงเรื่องประสบการณ์ การถือเด็กเป็นศูนย์กลาง การแสดงออกอย่างอิสระและคุณค่าในกระบวนการสร้างสรรค์

ทางด้านประสบการณ์ ที่ถือว่าประสบการสุนทรียะย่อมเกิดจากผัสสะที่เด็กจะพึงมีต่อศิลปะธรรมชาติ และชีวิตประจำวัน การแสดงออกทางศิลปะของเด็กจะแสดงออกจาประสบการณ์เหล่านั้นเป็นประเด็นสำคัญ

ทางด้านที่ถือเด็กเป็นศูนย์กลางโดยเชื่อว่าศิลปะศิลปศึกษาและกิจกรรมศิลปะต้องเริ่มที่ตัวเด็กสภาพการแสดงออกเป็นการแสดงออกจากภายใน ครูเพียงผู้กระตุ้นให้เด็กสร้างสรรค์ศิลปะ

ทางด้านแสดงอย่างอิสระจากการถือเด็กเป็นศูนย์กลาง จึงส่งผลมาสู่การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระเสรี ศิลปะเด็กมิได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ภายนอก แต่คุณค่าอยู่ที่การแสดงออก

ทางด้านคุณค่าในกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งหมายถึงว่า ผลงานศิลปะเด็กมิใช่เป้าหมายอันดับแรกของการสร้างสรรค์ แต่ผลที่เกิดจากการสร้างสรรค์งานไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์การรับรู้การรู้คิด การแสดงออก จินตนาการ การสร้างสรรค์ การพัฒนาบุคลิกภาพ รสนิยม คุณค่าเหล่านี้มีสภาพเป็นเป้าหมายแรก และตัวผลงานศิลปะเป็นเป้าหมายรอง

หนังสือของ อารี สุทธิพันธุ์ หลายเล่มสะท้อนให้เห็นทรรศนะของแม็กฟีเป็นอย่างมาก

ศิลปศึกษาในเส้นทางของแม็กฟี ได้สอดผสานเข้ากับการตื่นตัวเรื่องวัฒนธรรมไทยด้วยเช่นกัน การตื่นตัวทางศิลปวัฒนธรรมจะผสมผสานลงสู่ศิลปศึกษาในระบบโรงเรียนและศิลปศึกษาในอนาคต อาจเป็นแรงถ่วงการเติบโตอย่างรุนแรงของอุตสาหกรรมสมัยใหม่

ถ้าย้อนไปถึงเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ความพยายามในการปฏิวัติสังคมโดยนิสิตนักศึกษาและประชาชน ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างมากมาย ในวงการการศึกษาก็เช่นกัน ได้รับผลกระทบในเชิงสำนึก และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรมขึ้น นักศึกษาได้มีการประชุมสัมมนาหลายครั้งและได้สรุปปรัชญาการศึกษาว่า การศึกษานับเนื่องตั้งแต่บัดนี้ไป จะต้องเป็น “การศึกษาเพื่อชีวิต “

ในวงการศิลปกรรม ไม่ว่าจะเป็น ทัศนศิลป์ วรรณกรรม ดนตรี “การศึกษาเพื่อชีวิต “ ได้ก่อตัวขึ้นมาเผชิญหน้ากับ “ ศิลปะเพื่อศิลปะ” อย่างไรก็ตามการศึกษาเพื่อชีวิต ของนักการศึกษา และ ศิลปะเพื่อชีวิต ทางทัศนศิลป์ วรรณกรรม ดนตรี ก็ดูเหมือค่อนข้างจะเป็นคนละเรื่อง

ศิลปะเพื่อชีวิตคือเส้นทางของ ศีลธรรมนิยม (Moralism) โดยกำหนดให้ศิลปกรรมเป็นพาหะที่จะกระตุ้นหรือชักนำสำนึกของคนให้มีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ในสังคมโดยตรง แต่ศิลปะภายใต้ร่มเงาการศึกษาเพื่อชีวิต มีแนวโน้มไปสู่การส่งเสริมความรื่นรมย์ในเชิงปัจเจกนิยม

สำหรับทางด้านศิลปศึกษายังขาดความสัมพันธ์กับสภาพสังคมที่พัฒนาไปอย่างมาก ขาดอิสรภาพในการจัดการเรียนการสอน ที่ผ่านมาได้รับอิทธิพลของพิพัฒนาการนิยม (Progressivism) ที่เผยแพร่เข้ามา พร้อมกับการเติบโตของวิทยาลัยและการเปิดสอนศิลปศึกษาระดับปริญญาตรี โดยที่ตอกย้ำถึงการสอนที่มุ่งเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ และครูเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กเกิดความต้องการที่จะแสดงออก รวมทั้งการเน้นถึงกระบวนการของกิจกรรมมากกว่าผลผลิตกิจกรรมและประสบการณ์ที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาการเรียนการสอนศิลปศึกษาในเส้นทางนี้แล้ว พบความเกี่ยวเนื่องกับทฤษฎีหลัก 2 ทฤษฎีคือ ทฤษฎีพัฒนาการและทฤษฎีจิตวิเคราะห์

ทฤษฎีพัฒนาการ มุ่งถึงการแสดงออกทางศิลปะเด็กที่เป็นไปตามวุฒิภาวะในระดับต่าง ๆ ความเชื่อในทฤษฎีพัฒนาการนี้อาจมีจุดอ่อนตรงที่ ข้อสรุปของวุฒิภาวะได้กลายเป็นขอบเขตในการกระตุ้นให้เด็กแสดงออกทางศิลปะ และไม่มุ่งเน้นเรื่องของความงามทางศิลปะมากนัก

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ได้ให้ความสำคัญกับการรับรู้และการแสดงออกของจิตใต้สำนึก ที่มีผลต่อการแสดงออกทางศิลปะเป็นอย่างมาก เน้นการแสดงออกภายใต้ประสบการณ์เก็บกด ความทรงจำ ความรู้สึกสัมผัส ซึ่งแสดงออกเป็นการระบายอารมณ์ด้วยการเขียนภาพระบายสีอย่างอิสระด้วย

แนวทางของทฤษฎีการรู้คิด จะเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ขึ้นอยู่กับแนวโน้มการพัฒนาการศึกษาของชาติจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับพื้นฐานความคิดที่ว่า ความรู้อันแท้จริงคือพื้นฐานการนำเสนอที่ชัดเจนประสบการณ์ที่กว้างขวางช่วยเสริมการรู้คิดให้กับเด็กให้แสดงออกจากสิ่งที่เขารู้มากกว่าแสดงออกจากการเห็น

ศิลปะเด็กอาจแสดงออกถึงวุฒิภาวะทางความงาม แต่เบื้องหลังวุฒิภาวะทางความงามนั้นวุฒิภาวการณ์รู้คิดคือหัวใจของการแสดงออก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สุนทรียศาสตร์ “อันเป็นผลกระทบมาจากสุนทรียศาสตร์ในเชิงปัจเจกนิยมร่วมสมัย สิ่งที่ขาดเสียไม่ได้สำหรับการมองแนวโน้มในอนาคตของประเทศ คือ ความพยายามที่จะพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมสมัยใหม่

ถ้ามองศิลปะในฐานภาพที่เกี่ยวข้องกับสังคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ศิลปะมีสภาพเป็นทวินิยม คือ ด้านหนึ่งเป็นขั้วตรงข้ามหรือแรงถ่วงให้สังคมที่บ้าคลั่งวัตถุเกิดดุลยภาพ เป็นตัวสร้างคุณค่าเชิงสุนทรีย์ในจิตใจของมนุษย์ให้เกิดขึ้น อีกด้านหนึ่ง ศิลปะจะเป็นตัวกระตุ้นการผลิต และการอุปโภค-บริโภค ทั้งทางตรงและทางอ้อมในรูปแบบของประยุกต์ศิลป์ทางด้านการออกแบบ ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบอุตสาหกรรม การออกแบบสื่อสาร ซึ่งดูเหมือนว่าในปัจจุบันนี้กำลังมีความต้องการสูง

ศิลปะเด็กเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนที่ควรได้รับการมองและการส่งเสริมจากมิติกว้างหลายทิศทาง มิใช่มองที่ตัวผลงานเพียงอย่างเดียว ศิลปะเด็กต่างจากศิลปะผู้ใหญ่ เด็กไม่ใช่ผู้ใหญ่ย่อส่วน เด็กมีสภาพการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิด และการแสดงออกเฉพาะตัว เฉพาะวัย เฉพาะสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ในแง่ของการแสดงออก เด็กมิใช่นักหวังผล เด็กแสดงออกอย่างที่ใจปรารถนา มิได้คาดหวังในเชิงอุดมการณ์ ชื่อเสียงเกียรติยศ(ในที่นี้ไม่รวมถึงการประกวดแข่งขัน) ในแง่ของผลงานเด็กมิใช่นักสะสมเก็งกำไร เด็กสร้างสรรค์ด้วยความตื่นเต้น ด้วยความพึงพอใจ ไม่ได้ยึดติดกับผลงาน ผลงานศิลปะเป็นพาหะนำไปสู่พฤติกรรมและบุคลิกที่งดงามในตัวเด็ก เช่น พฤติกรรมสร้างสรรค์ การแสวงหาคุณค่าในเชิงปัจเจกนิยม รสนิยม หรือการระบายความเก็บกด การเข้าไปเกี่ยวข้องกับศิลปะเด็กต้องพร้อมด้วยความเข้าใจวุฒิภาวะในการรับรู้และการแสดงออก เข้าใจจิตวิทยาที่จะวิเคราะห์หรือกระตุ้นเข้าใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพและวัฒนธรรม เข้าใจปรัชญาและเป้าหมายของศิลปศึกษา และท้ายที่สุดต้องเข้าใจกระบวนการการมองศิลปะเด็กนั้นต้องไม่มองอย่างเลื่อนลอย เพ้อฝัน และต้องปฏิบัติได้ อย่าเหมารวมศิลปะเด็กกับศิลปะของศิลปิน และเด็กผู้บริสุทธิ์ก็ไม่ใช่ศิลปิน (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539: 58-66)

จากการกล่าวข้องต้นพอสรุปได้ว่า กิจกรรมทางศิลปะ เป็นกลไกลสำคัญที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งการพัฒนาต้องอาศัยครูผู้สอนศิลปะ ผู้ปกครอง หน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ที่จะต้องกระตุ้น ยั่วยุให้เด็กได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะได้อย่างอิสระ ด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยพัฒนาและส่งเสริมความสามารถในด้านศิลปะ เช่นการประกวดวาดภาพ การจัดค่ายศิลปะ การมีหอศิลป์ เพื่อแสดงแหล่งเรียนรู้และทำกิจกรรมทางศิลปะ ผู้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาโดยตรงก็คือครูผู้สอนศิลปะ ซึ่งนอกจากจะมีความรู้ ความสามารถทางศิลปะแล้วต้องเป็นผู้มีจิตวิทยาเข้าใจธรรมชาติศิลปะของเด็กรวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมและเอื้อที่จะให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางศิลปะได้อย่างสนุกสนาน เกิดจินตนาการที่ไร้ขอบเขต

5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริมศิลปะเด็ก

นวลลออ ทินานนท์ ได้กล่าวถึงศิลปะ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กไว้ในบทความ หนังสือสูจิบัตร การประกวดภาพเขียนเด็กและเยาวชน เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติ 50 ปีว่า

การวาดภาพเด็กเป็นสิ่งที่เด็กแสดงออกมาจากความรู้สึกนึกคิด สะท้อนสิ่งที่อยู่ในใจของเขาที่

ต้องการสื่อ เราจะเห็นได้ว่าเด็กเล็กๆก็สามารถสร้างรอยขีดเขียนได้ ซึ่งเป็นเรื่องของเด็กๆทุกคนที่ต้องผ่านการเจริญเติบโตตามธรรมชาติเช่นเดียวกับเด็กที่หัดตั้งไข่ คืบคลาน หรือเดิน ในการกระทำกิจกรรมภาคศิลปะไม่ว่าจะเป็นการขยำหรือปั้นดิน การขีดเขียนให้เป็นภาพ โดยให้ผู้ใหญ่ไม่ต้องสร้างสิ่งเร้าให้พวกเขากระทำ ดังนั้นเราจะพบว่าเขาชอบขีดเขียนบนผนังบ้าน กำแพง หรือพื้นที่ใหญ่ๆ เช่นทราย พื้นดินเด็กจะเพลิดเพลินเกี่ยวกับการขีดเขียนเป็นรูปบ้าง ไม่เป็นรูปบ้างตามจินตนาการ หรือประสบการณ์ของเขา เมื่อเรามองศิลปะเป็นเรื่องของการทำให้เด็กมีพัฒนาการที่มีประสิทธิภาพ ในตัวบุคคล ศิลปะในระดับโรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่มีบทบาทมา เมื่อเราส่งเสริมและสนับสนุนโดยให้ศิลปะเป็นสิ่งที่กระตุ้นสร้างคุณค่าให้เกิดในตัวเขาเหล่านั้น แน่นอนว่าแนวโน้มในการที่จะได้ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ มีความสุขตามอัตภาพ ได้แสวงหาความสุขส่วนตัวได้อย่างมีคุณภาพจริยธรรมการอยู่ร่วมกันชนของคนในสังคมอย่างสงบสุข

ด้านสติปัญญาและการรับรู้ ศิลปะสามารถพัฒนาเด็กทางด้านสติปัญญาของเขาได้การที่จะสามารถคิดวิเคราะห์จินตนาการณ์เรื่องราวและประสบการณ์เขาด้วยกัน ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน ส่วนในด้านการรับรู้ที่ มีประสิทธิภาพย่อมเกี่ยวข้องข้องกับประสาทสัมผัสโดยตรง กิจกรรมทางศิลปะจะช่วยรับรู้ถึงวัตถุสิ่งแวดล้อมในฐานะที่เป็นสื่อการสร้างสรรค์งานศิลปะ ต้องการแสดงออกในการถ่ายทอดรูปแบบย่อมนึกถึงความงามของรูปแบบทางด้านอารมณ์

ทางด้านอารมณ์ เมื่อเด็กๆวาดรูปแล้วนำมาอวดพ่อแม่หรือคุณครูและมักจะถามถึงสำเร็จในสิ่งที่แสดงออกมาเขาย่อมมีความรู้สึกภาคภูมิใจกับผลงานที่เขาได้ทำ

ทางด้านสังคม เมื่อถึงเวลาการเรียนวิชาศิลปศึกษาในชั้นเรียนเด็กก็จะใจจดใจจ่อเพื่อให้ถึงเวลาเสียทีเนื่องจากเขาได้รับความรู้สึกที่เป็นอิสระในการที่จะได้ร่วมกลุ่มสนทนาเพื่อให้งานสำเร็จ

ด้านสุนทรียภาพ การที่สามารถรับรู้ความงามจากประสบการณ์ ในกระบวนการการทำงานศิลปะมีความพึงพอใจชื่นชมในผลงานทั้งของตนเอง ของเพื่อน หรือของศิลปินผู้ใหญ่

ด้านการสร้างสรรค์ เราต้องยอมรับว่า การที่เด็กแสดงออกทางศิลปะด้วยภาพวาดนั้นไม่มีถูกหรือผิด แต่เป็นสิ่งที่เด็กอยากแสดงออก เมื่อเขาพึงพอใจและพร้อมจะถ่ายทอดออกมา ถ้าได้รับการส่งเสริมจากผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ การคิดสร้างสรรค์ย่อมเกิดขึ้น ทั้งนี้การพัฒนาจะเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องจะต้องมีผู้เกี่ยวข้องได้แก่ ครูผู้สอนศิลปะ ผู้ปกครอง ครูผู้สอนศิลปะเกี่ยวข้องโดยตรงเนื่องจากครูมีหน้าที่สอนให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ การสอนเน้นประสบการณ์ 4 ด้านคือ

1. ด้านศิลปะปฏิบัติ คือการสอนให้เด็กมีความรู้ มีทักษะ ความชำนาญ ปฏิบัติงานศิลปะ

2. ด้านศิลปวิจารณ์ คือการสอนให้เด็กมีประสบการณ์ ในด้านการวิเคราะห์พิจารณาผลงานศิลปะอย่างมีเหตุผล มีหลักการ กล้าที่จะแสดงในสิ่งที่ตนคิด ซึ่งครูต้องเป็นผู้ให้ประสบการณ์ตามวุฒิภาวะของเด็กที่จะรับรู้

3. ด้านสุนทรียศาสตร์ ซึ่งเป็นศาสตร์ที่เกี่ยวกับความงาม ความรู้สึก จิตใจที่มีต่อความงามเกิดขึ้นได้ เมื่อรับรู้หรือสัมผัสผลงานด้านศิลปะ ก็จะเกิดการเห็นความงาม ความซาบซึ้ง เพราะผู้เรียนเกิดความการะจ่างในผลงานทางศิลปะ

4. ด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ ประสบการณ์ทางด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ จะช่วยให้เด็กระบุลักษณะและรูปแบบงานศิลปะได้ ซึ่งมีผลต่อการคิดของเด็ก ไม่เพียงแต่ให้ประสบการณ์ทั้ง 4 ด้าน

ดังกล่าว ครูผู้สอนไม่ควรละเลยการสอดแทรกการอบรมให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ในส่วนผู้ปกครองควรจะหากิจกรรมให้เด็ก ๆ โดยการพาไปเที่ยวสถานที่ต่างๆ เช่นวัด พิพิธภัณฑ์ หรือสถานที่จัดแสดงงานศิลปะ เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ด้านการเห็น สิ่งเหล่านี้ก็เป็นการส่งเสริมการพัฒนาด้านศิลปะอีกทางหนึ่ง องค์กรต่าง ๆ จัดว่าเป็นผู้มีส่วนที่จะช่วยในการสนับสนุน โดยการกระตุ้นให้เด็กมีประสบการณ์ในการคิดและการแสดงออก เป็นงานศิลปะโดยไปจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับรางวัลจะช่วยพัฒนาทางด้านความคิดกระบวนการทำงานศิลปะปฏิบัติ จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ คงไม่มีอะไรที่มีค่าเท่าการปรารถนาดี และความเอื้ออาทรต่อเด็กและเยาวชนผู้เป็นอนาคตที่จะเป็นตัวแทนของผู้ใหญ่สืบทอดเจตนารมณ์ แนวคิด และศิลปะวัฒนธรรมต่อไปในวันข้างหน้า (นวลลออ ทินานนท์. 2539: 67-70)

วิโชค มุกดามณี ได้กล่าวไว้ในสารจากผู้อำนวยการหอศิลป์มหามหาวิทยาลัยศิลปากร หนังสือสูจิบัตรนิทรรศการประกวดวาดภาพจินตนาการสัตว์ทดลอง ไว้ตอนหนึ่งว่า

กิจกรรมด้านศิลปะของหน่วยงานต่าง ๆ มีเกิดขึ้นหลายโครงการ เพราะหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนต่างเล็งเห็นความสำคัญของงานศิลปะ ซึ่งเป็นผลิตผลที่แสดงออกให้เห็นถึงความรุ่งโรจน์ของสังคมและเป็นรากฐานที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของประเทศตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผลงานศิลปะยังสะท้อนให้เห็นการสืบสานและพัฒนาการของความคิดสร้างสรรค์ และเอกลักษณ์ของความเป็นชาติได้อย่างชัดเจน การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีความรักในงานศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแสดงออกได้จะเป็นการสร้างพื้นฐานทางด้านวัฒนธรรม จริยธรรม และสุนทรียภาพให้กับประชาชนของประเทศ (วิโชค มุกดามณี. 2544: 4)

ปรีชา เถาทอง ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการส่งเสริมศิลปะเด็กไว้ในบทวิจารณ์ศิลปกรรม ปตท.ครั้งที่ 20 ไว้ตอนหนึ่งว่า

ปัญหาของเด็กไทยที่จะทำงานสร้างสรรค์คือการตีความของเด็กยังแคบ ซึ่งวิธีช่วยเหลือมันต้องอยู่ในระบบการศึกษาในชั้นเรียน ในครอบครัว คือเรากำลังพูดเรื่อง Child Center การเรียนในสถาบัน นอกสถาบัน การเรียนตามอัธยาศัย การเรียนรู้ตลอดชีพ มันต้องมาประสานประโยชน์กัน แต่ระบบการเรียนการสอนบ้านเราเปิดช่องให้เป็น Child Center จริงหรือไม่ ถ้าเราไม่สามารถถอดรหัสการเป็น Child Center ได้ เด็กเราจะมีมิติการคิดไม่กว้าง ดังนั้นศิลปะจึงเป็นกระจกเงาตอบโจทย์บางอย่างให้เราต้องพยายามขุด EQ เด็กมาให้ได้ ปรัชญาการเรียนรู้ทางศิลปะ เราจะต้องวัดทั้ง IQ และ EQ แต่ที่สำคัญ EQ ต้องมาก่อน (ปรีชา เถาทอง. 2548: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ธงชัย รักปทุม ได้กล่าวถึงการส่งเสริมศิลปะเด็กในสูจิบัตรนิทรรศการผลงานการประกวดวาดภาพศิลปะนักเรียนไทยปี 2538 ไว้ว่า

ประเทศไทยของเรานับว่าเป็นประเทศที่โชคดีหลายอย่าง และในความโชคดีนั้น อย่างหนึ่งคือการที่ประเทศไทยได้สร้างชื่อเสียงก้องโลกได้รับรางวัลการประกวดภาพเขียนระดับโลกมาโดยตลอดระยะเวลายาวนานซึ่งทุกๆปีเด็กไทยจะได้รับรางวัลมากมายจากเวทีการประกวดระหว่างชาติ องค์กรเอกชนหลายแห่งที่ให้การสนับสนุนพัฒนาคุณภาพของเด็ก จึงได้มีการจัดประกวดภาพเขียนระดับชาติขึ้นปีละหลายครั้งย่อมแสดงให้เห็นถึงความเสียสละเห็นในการพัฒนาเด็กผ่านสื่อทางศิลปะ ด้วยเหตุนี้นึก ๆ แล้วก็สงสารเด็กไทยที่สุดในต่างจังหวัดทั้งใกล้และไกลกรุงเทพที่มีโอกาสน้อยเหลือเกินและบางแห่งพูดได้ว่าไม่มีโอกาสเลย ทั้งนี้เพราะการขาดความสนับสนุนจากผู้ใหญ่ตลอดจนสถานศึกษารวมไปด้วยกันทั้งหมด และขออย่าได้อ้างโรงเรียนบางแห่งในต่างจังหวัดที่มีชื่อเสียงด้านศิลปะเลยเพราะนั่นเป็นการเอาใจใส่อย่างจริงจังของครูผู้สอนคนหนึ่งต่างหาก ที่ยอมเสียสละทุกอย่างในการปลุกฝังและเคี่ยวเข็ญเป็นพิเศษ หากแต่ว่าแบบนี้รัฐบาลน่าจะเอามาเป็นตัวอย่างและสนับสนุนอย่างจริงจัง ดังนั้นรัฐบาลจะต้องมีหอศิลปะสำหรับเด็กขึ้นในประเทศของเราด้วยเหตุเพราะการปฏิบัติงานศิลปะนั้นกว่าจะสำเร็จเป็นชิ้นเป็นอันได้นั้นเด็กจะตองแสดงธาตุแท้ให้เราเห็นหลายประการเช่น

1. ความคิดสร้างสรรค์ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ
2. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยที่ผ่านมาเป็นความละเอียดอ่อนและวิจิตรปราณีต
3. แผนการสร้างสรรค์ซึ่งกำหนดอยู่ในความคิดของการทำงานอย่างมีระเบียบเป็นขั้นเป็นตอน
4. สมาธิและความอดทน ที่เป็นความพร้อมมูลของการสร้างสรรค์ จนเป็นผลสำเร็จ
5. ความรู้สึกในสุนทรียภาพ เป็นความรู้สึกอย่างลึกซึ้งในความงามเขาจะเป็นทรัพยากรบุคคลที่ดีของชาติ เป็นบุคคลที่มีจริยธรรมอันดีงาม (ธงชัย รักปทุม. 2538: 7-8)

ผดุง พรมมูล ได้กล่าวถึงจินตนาการกับการสร้างสรรค์ศิลปะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเด็กๆ ไว้ว่า

จินตนาการเปรียบเสมือนเครื่องนำร่องทางความคิดซึ่งในการสร้างสรรค์สิ่งใด ๆ ก็ตาม จินตนาการจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญ ถ้าดูให้ใกล้เข้ามาสังเกตเวลาเด็ก ๆ ทำงานศิลปะ เช่นการวาดรูปก็ดี ปั้นก็ดีหรือประดิษฐ์สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เบื้องหลังของผลงานที่เขาทำขึ้นมานั้นจะเต็มไปด้วยจินตนาการที่มันมีอยู่ในตัวเขา และพรั่งพรูออกมาอย่างไม่มีวันจบสิ้น จึงมักจะพบอยู่เสมอว่าเวลาเด็กวาดรูปเขาจะพูดคุยเล่าเรื่องประกอบขณะที่วาด แม้ว่าอยู่ลำพังคนเดียวเขาก็พูดคุยถึงสิ่งที่เขากำลังวาดรูป ดวงอาทิตย์ คน สัตว์หรือข้าวของต่าง ๆ ถ้าหากเฝ้ามองอย่างละเอียด สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากจินตนาการของเขามันมีความบริสุทธิ์มีความงามตามประสาเด็ก จึงไม่เป็นเรื่องแปลกที่ดวงอาทิตย์อาจจะมีตา จมูก ปากหรือรอยยิ้มเช่นเดียวกันเมื่อเขาถือกล่องอยู่ในเมือมันอาจจะหมายถึงหุ่นยนต์ตัวเก่งของเขาก็ได้ ภาวะเช่นนี้คือเขากำลังจินตนาการที่กว้างไกลและภายใต้สภาวะแห่งจินตนาการนี้เขากำลังมีความสุข

น่าเสียดายที่บ่อยครั้ง พ่อ แม่ และครูไม่เข้าใจสภาวะของเด็กดังกล่าว บางทีคิดว่าเป็นสิ่งไร้สาระ

พูดจาเพ้อเจ้อแล้วก็ห้าปรามหรือตำหนิติเตียนซึ่งหารู้ไม่ว่านอกจากจะเป็นการทำลายจินตนาการของเขาแล้วยังทำลายความเชื่อมั่นของเขาด้วย ดังนั้นถ้าหากมีความเห็นร่วมกันว่า จินตนาการเป็นบ่อเกิดแห่งความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการคือสภาวะจิตที่เสรี จินตนาการจะเกิดคุณค่ายิ่งในทางปฏิบัติถ้าหากได้นำไปผสมผสานกับองค์ความรู้ ถ้าหากเราเชื่อว่าว่าจินตนาการเป็นสิ่งมีคุณค่าสำหรับมนุษย์ เราก็น่าจะมาช่วยกันส่งเสริมจินตนาการให้เกิดขึ้นกับเด็ก ๆ ด้วยวิธีการดังนี้

1. การให้ความรักความอบอุ่น ถือว่าเป็นการให้พื้นฐานที่สำคัญยิ่ง นั่นคือการแสดงออกของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ด้วยความรู้สึกเอาใจใส่ ทะนุถนอมและพยายามเข้าใจพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก พร้อมกับการให้เวลาที่ได้อยู่ใกล้ชิดสัมผัสจับต้อง ความรักแม้จะเป็นนามธรรมแต่เด็กก็สามารถสัมผัสและรับรู้ได้ พ่อแม่ ครูอาจารย์ที่ให้ความรักแก่เด็กหรือลูกศิษย์ถือว่าเป็นการให้สิ่งที่ยิ่งใหญ่แก่มนุษยชาติและเขาจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมีจินตนาการที่ดี

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมจินตนาการ ถ้าหากเราเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตไม่ว่าจะเป็นด้านความนึกคิด การกระทำ ฯลฯ ก็เช่นเดียวกัน จินตนาการย่อมเป็นผลพวงของสภาพแวดล้อมที่เด็ก ๆ ได้รับรู้ ได้สัมผัสสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมจินตนาการ ได้แก่บ้านที่อบอุ่น หนังสือของเล่น สนามหญ้า สวนดอกไม้ หรือแม้แต่การพูดคุย เล่านิทานให้ลูกฟังถือว่าเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่มีค่ายิ่ง สภาพแวดล้อมมิได้ขึ้นอยู่กับฐานะแลความร่ำรวย แต่สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทุก ๆ ฐานะอาชีพ

3. การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเสรี เพราะการให้เขาได้ทำในสิ่งที่รักที่ชอบ นั่นหมายถึงเราให้โอกาสในการคิดจินตนาการ ไม่ว่าเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะ ดนตรี ขับร้องหรือการละเล่นต่าง ๆ ล้วนแต่ทำให้เขาใช้จินตนาการอย่างสมบูรณ์

ถ้าหาพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์เข้าใจและเห็นคุณค่าของจินตนาการแล้ว และช่วยกันส่งเสริมพัฒนาจินตนาการของเด็ก ๆ ให้ก้าวไกลนั้น หมายถึงเรากำลังช่วยกันเพาะจิตใจให้เจริญงอกงามพร้อมกับสร้างสุนทรียะและความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นด้วย “จินตนาการจึงยิ่งใหญ่ “ดังที่อัลเบิร์ตไอสไตน์ กล่าวไว้ (ผดุง พรมมูล. 2539: 51)

วิโชค มุกดามณี ได้กล่าวถึงแนวคิดและการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมศิลปะเด็กไว้อย่างน่าสนใจว่า

ปัจจุบันมีอาจารย์หลายท่านร่วมแรงร่วมใจกันทำกิจกรรมเพื่อการอบรมศิลปะ บางโครงการเป็นของรัฐ เช่นค่ายศิลปะเด็กของศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ค่ายศิลปะของกรมศิลปากร และการอบรมศิลปะเด็กของเยาวชนรวมทั้งโครงการอบรมศิลปะในหัวข้อต่าง ๆ ที่เปิดขึ้นมามากมายทั้งในช่วงปิดภาคเรียนและช่วงวันหยุด บ้างก็เปิดอบรมขึ้นในส่วนราชการของรัฐหรือของเอกชน และที่พบเห็นมากในช่วงนี้มักเปิดอบรมในศูนย์การค้าใหญ่ ๆ หลาย ๆ แห่ง ซึ่งแต่ละที่นั้นก็มีผู้ปกครองให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก เพราะผู้ปกครองของเด็กต่างก็มีเป้าหมายคล้าย ๆ กันว่า ส่งลูกหลานไปเรียนศิลปะหรืออบรมในโครงการต่าง ๆ น่าจะดีกว่าปล่อยให้เด็ก ๆ ไปมั่วสุมในเรื่องไร้สาระที่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ และพ่อแม่ผู้ปกครองใน

ยุคใหม่ต่างก็ให้ความสำคัญต่อการสร้างสรรค์และการแสดงออกทางศิลปะมากกว่าในอดีต ซึ่งคิดว่าการเขียนรูป วาดภาพเป็นเรื่องไร้สาระ และไม่ได้ให้ความสำคัญในการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของเด็ก ๆ พ่อแม่บางคนตั้งความหวังในการนำลูกหลานเข้าสู่การอบรมศิลปะไว้ไม่ถูกต้องและน่าวิตก เช่นบางคนเชื่อมั่นว่าการอบรมจะพัฒนาเด็กให้มีทักษะฝีมือสูงส่ง สามารถก้าวไปสู่การแข่งขันวาดภาพประกวดได้ยอดเยี่ยมขึ้น และเป้าหมายสูงสุดคือการได้รับรางวัล ได้พบปะอาจารย์สังคม ทองมี ซึ่งเป็นอาจารย์สอนศิลปะเด็กที่หลาย ๆ คนรู้จักกันดี เพราะมีลูกศิษย์ของอาจารย์ได้รับรางวัลจากการประกวดทั้งในและต่างประเทศ

สิ่งที่เป็นเรื่องส่งเสริมเด็กและเยาวชน เพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะอีกทางหนึ่งนั้นคงเป็นนโยบายของโรงเรียนที่เด็ก ๆ เล่าเรียนอยู่ และไม่จำเป็นว่าเด็กที่เรียนคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ แล้วจะรับรู้เรื่องศิลปะไม่ได้ เพราะผลงานศิลปะเป็นส่วนที่จะเสริมให้เด็ก ๆ มีจิตใจที่ละเอียดอ่อน มีความเข้าใจและรู้จักการอยู่ร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น จึงเสนอให้โรงเรียนทั้งในระดับประถม มัธยมและสายอาชีพต่าง ๆ อย่าเพ่งเล็งความเป็นเลิศทางวิชาการในสายวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรือวิชาชีพส่วนตัวเท่านั้น การส่งเสริมกิจกรรมหรือการให้ข้อมูลความรู้แก่เด็กและเยาวชนทางด้านศิลปะ จะเป็นการปูพื้นฐานสำคัญในจิตของเขาให้มองโลกได้สวยสดงดงาม มีความรักเข้าใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น การสอนศิลปะของครูอาจารย์ทั้งหลายนั้น ถือเป็นประเด็นสำคัญมากเพราะครูเป็นต้นแบบที่เด็ก ๆ จะนำมาเป็นภาพนิมิตอยู่ในใจ ถ้าครูสามารถสร้างจินตนาการในภาพนิมิตของเด็กให้กว้างขวางและมีอิสระเด็ก ๆ ก็จะกล้าแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกในใจออกมาให้เราได้เห็น และที่เป็นเรื่องสำคัญในการสร้างสรรค์งานศิลปะก็คือ โจทย์ข้อเดียวกันนั้นทุกคนสามารถนิมิตผลงานออกไปได้แตกต่างกันและหลากหลาย ครูผู้สอนจะต้องรู้สึกและสัมผัสได้ถึงจินตนาการของเด็กแต่ละคน และคอยเชื่อมโยงผลักดันให้จินตนาการเหล่านั้นเปล่งประกายออกมาอย่างเต็มที่ (วิโชค มุกดามณี. 2539: 48-49)

ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นมุมมองที่มีต่อวงการศิลปะเด็กของเรา ซึ่งเป็นอยู่ในปัจจุบัน และน่าเชื่อได้ว่าไม่เฉพาะศาสตร์ในสาขาอื่น ๆ เท่านั้นที่มีการก้าวข้ามพรมแดนของกันและกัน การเชื่อมโยงข่าวสารในโลกโลกาภิวัฒน์ของวงการศิลปะเด็กนั้นก็เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและคุณค่าในผลงานการสร้างสรรค์ของเด็กไทยโดยภาพรวมมีคุณภาพและน่าสนใจมากขึ้น นั้นหมายถึงการพัฒนาศิลปะเด็กของไทยเราให้ก้าวหน้าไปข้างหน้าอย่างมีคุณภาพและจะต้องก้าวต่อไป

สรรณรงค์ สิงหเสนี ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมงานศิลปะเด็กไว้ในสูจิบัตรการประกวดภาพวาดโปสเตอร์นานาชาติ ของกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 12 ประจำปี 2546 ไว้ว่า

เด็กกับงานศิลปะเป็นสิ่งที่ควบคู่กันได้ดี ทุกวันนี้เราเริ่มมองเห็นความสำคัญของการให้เด็ก ๆ ได้แสดงออกอย่างอิสระในทางศิลปะมากขึ้น เด็ก ๆ จะสนุกกับการขีดเขียนวาดเส้นระบายสีไปตามทักษะและประสบการณ์ของแต่ละคนผู้ปกครองและครูเริ่มให้ความสำคัญต่อการทำงานศิลปะเด็ก รวมไปถึงการ

สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กเข้าร่วมการแสดงงานและการประกวดงานศิลปะที่จัดขึ้น โดยภาครัฐและเอกชนมากยิ่งขึ้น

รูปแบบจินตนาการของการแสดงออกของเด็ก ๆ จะเปลี่ยนแปลงไปตามวัย วุฒิภาวะและประสบการณ์ที่สั่งสมของแต่ละบุคคล เด็กวัยเล็กมักจะเริ่มขีดเขียนบนสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่สุดไม่ว่าจะเป็นบนกระดาษ สมุด บนโต๊ะ ขาเก้าอี้ โซฟา ผนังห้องด้วยเส้นสีรูปทรงที่ยังดูเป็นอิสระซื่อบริสุทธิ์สดใส เราอาจเตรียมผนังบ้างที่ว่างไว้สัก 1 ผนัง ลงสีพลาสติกที่สามารถเช็ดล้างทำความสะอาดได้ง่ายเพื่อเป็นผนังสำหรับให้เด็ก ๆ ขีดเขียนระบายสีเล่นได้อย่างอิสระ ไม่ต้องกังวลเรื่องทำบ้านสกปรกเลอะเทอะ เป็นการเปิดทางให้เด็ก ๆ มีโอกาสใช้จินตนาการสร้างสรรค์ของเขาอย่างเต็มที่ หากไม่มีที่ว่างพออาจจะเตรียมบอร์ดไม้อัดหรือสมุดวาดเขียนพร้อมอุปกรณ์ เช่น สีเทียน สีน้ำ สีโปสเตอร์ ฯลฯ ไว้ให้เด็ก ๆ ได้ขีดเขียนแสดงออกนอกจากจะสร้างความเพลิดเพลินให้กับตัวเองแล้วยังช่วยฝึกฝนทักษะของการใช้มือหยิบจับ ขูด ขีด เขียนเส้นระบายสีเป็นรูปทรงเรื่องราวที่เขาคิดฝันอย่างสนุกสนาน เด็กบางคนสามารถเขียนตัวสัตว์ประหลาดต่างๆ ได้เก่งกาจ เขียนตั้งแต่ตัวเล็กจิ๋วไปจนใหญ่สุด เด็กบางคนเขียนภาพไดโนเสาร์หรือมังกรได้เต็มหน้ากระดาษภายในพริบตา เด็กบางคนใช้ถ่านหุงข้าวเขียนรูปสัตว์ในจินตนาการบนพื้นถนน หรือลานจอดรถในบ้าน ได้อย่างน่าอัศจรรย์ หากพ่อแม่ที่เข้าใจไม่ดุด่าว่ากล่าวห้ามปรามหรือได้รับการส่งเสริม เด็กก็จะกล้าแสดงออกทางความคิด และฝีมือได้อย่างเต็มกำลังต่อไป

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่พ่อแม่และครูควรส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนหาช่องทางให้เด็ก ๆ ได้คิดได้ทำอย่างอิสระ การห้ามการปิดกั้นหรือการนำเอาความรู้สึกของผู้ใหญ่มาปฏิเสธความคิดของเด็ก ๆ นั้นอาจทำให้เด็กไม่กล้าที่จะนำเสนอสิ่งใหม่ ๆ ด้วยเกรงว่าพ่อแม่หรือครูจะว่าหรือได้คะแนนไม่ดี เป็นต้น การเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่เด็ก ๆ เช่น กานนำไปทัศนศึกษาสถานที่ต่าง ๆ ที่เด็กอยากรู้อยากเห็น จะช่วยเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และประสบการณ์ตรงในสิ่งที่แปลกใหม่นอกเหนือบทเรียนในหนังสือ เช่น การไปเที่ยวชมโบราณสถาน วัด วัง อุทยานประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลปะ ท้องฟ้าจำลอง อุทยานวิทยาศาสตร์ ฯลฯ ตลอดจนการได้ไปสัมผัสธรรมชาติ ป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำ ทะเล หรือเด็กต่างจังหวัดอาจจะพาเข้ามากรุงเทพฯ เที่ยวชมสถานที่สำคัญต่าง ๆ ชมตึกรามบ้านช่องความเจริญทันสมัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ล้วนแต่จะส่งเสริมให้เด็กได้มองเห็นในเรื่องของรูปทรง เรื่องราวและสีสันให้กับตัวเด็กได้ทั้งสิ้น

ความคิดสร้างสรรค์อาจจะเกิดจากจินตนาการตลอดจนอิทธิพลสิ่งแวดล้อมที่เด็กพบเห็นอยู่เป็นประจำ การเปิดรับสื่อต่าง ๆ ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ คอมพิวเตอร์ อินเตอร์เนท การเรียนรู้ การอ่านหนังสือ การได้ยินได้เห็น การดูงานศิลปะทั้งจากหนังสือและจากหอศิลปะ จะช่วยกระตุ้นความรู้สึกในการยากลองทำตามแบบอย่างที่เห็น ความรู้พื้นฐานเรื่องศิลปะที่มีข้อมูลถูกต้องและเหมาะสมแก่วัยของเด็กจากครูสอนศิลปะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจและอยากทดลองมากยิ่งขึ้น

เด็กอายุ 3-5 ปี สามารถขีดเขียนเป็นลานเส้นต่าง ๆ ที่แม้จะไม่ดูสมบูรณ์นักแต่ก็จะมีลักษณะเป็นเสมือนสัญลักษณ์ และมีความเป็นนามธรรมทั้งเส้นและสี

เด็กอายุ 6-8 ปี สามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่เขาคิดออกมาได้อย่างน่ารัก เส้นและสีจะสดใสรูปทรงง่าย ๆ แต่ดูชัดเจนไม่ว่าจะเป็นรูปคน รูปสัตว์ หรือสิ่งของแม้จะมีสีลักษณะแบนเรียบใช้วิธีตัดเส้น แต่ก็ดูมีเสน่ห์อย่างไร้เดียงสาแบบเด็ก ๆ มองข้ามความถูกผิดข้อเท็จจริงออกไป

เด็กอายุ 9-12 ปี จะเล่าเรื่องราว และมีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นอันเกิดจากการสังเกตและเข้าใจรูปทรงต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น การระบายสียังดูแบน ๆ แต่มีความพยายามที่จะไล่น้ำหนักอ่อนแก่เพื่อให้เกิดปริมาตรขึ้นในภาพ สามารถสร้างความรู้สึกบรรยากาศของสีโดยรวมในภาพได้

เด็กโตปานกลาง 12-15 ปี อาจจะเริ่มสนใจเรื่องความถูกผิดของรูปทรงและเรื่องราว สามารถสร้างมิติความลึก แสง-เงา และดูเป็นจริงมากกว่าเด็กเล็ก มีฝีมือมากขึ้นพยายามที่จะถ่ายทอดความคิดฝันกับความเป็นจริงให้ผสมผสานและถ่ายทอดออกมาอย่างที่ตัวเด็กเองปรารถนา

เด็กโต อายุ 16-18 ปี หรือมากกว่านั้น เริ่มเรียนรู้ข้อเท็จจริงความเหมือน ไม่เหมือน ความถูกต้องการลงรายละเอียดในเนื้อหาจะมีความประณีตละเอียดอ่อนกว่าเด็กเล็ก การเรียนรู้ทฤษฎีทางศิลปะ ทฤษฎีสี ทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์ การจัดวาดภาพ การใช้ทัศนธาตุทางศิลปะมาสร้างสรรค์ การเรียนรู้เทคนิคในการระบายสีในลักษณะต่าง ๆ ทั้งสีเทียน สีน้ำ สีโปสเตอร์ สีอะคริลิก หรือแม้แต่สีน้ำมัน เด็กโตระดับนี้จะทำได้ดีชัดเจนทั้งในเรื่องของการถ่ายทอดความคิด รูปแบบ เทคนิคและวิธีการนำเสนอ รวมไปถึงการสร้างสีสันบรรยากาศ หรืออารมณ์ในภาพ เด็กโตจะมีสิ่งเหล่านี้อยู่ความคิดมากกว่าเด็กเล็ก

นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กล้วนเป็นปัจจัยสำคัญและมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะได้ทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นถิ่นกำเนิด ลักษณะความเป็นเชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี สถานะแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ คน-สัตว์-ป่า สถานการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบัน ความรู้ในเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ การดำรงชีพของแต่ละภูมิภาค ความยากจน ความแห้งแล้ง ความอุดมสมบูรณ์ ชีวิตภายในครอบครัวทั้งทางบวกและทางลบ สิทธิเสรีภาพของเด็กและสตรี การทารุณและการถูกกดขี่ทางเพศ การใช้แรงงานเด็ก ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนสามารถช่วยกระตุ้นให้เด็กคิดค้นรูปแบบขึ้นใหม่ด้ายตนเองโดยได้รับคำแนะนำจากครูศิลปะหรือผู้ปกครองที่เข้าใจในศิลปะ เด็กอาจจะได้รับอิทธิพลจากการดูงานศิลปะของศิลปิน การลอกเลียนแบบ การทำซ้ำ การดัดแปลง เพื่อให้กลับมามีลักษณะของตนเอง สภาพแวดล้อม ข้อมูลพื้นฐานและความบันดาลใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ดียิ่งขึ้น

เด็กในปัจจุบันมีโอกาสดีกว่าเด็กในสมัยก่อนตรงที่มีการสนับสนุนจากองค์กรต่าง หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดงานแสดงศิลปะของเด็กๆ ขึ้นทำให้เด็กมีเวทีที่จะแสดงออกในความสามารถได้กว้างขวางเต็มกำลังสติปัญญา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และโรงเรียนต่างก็มีนโยบายสนับสนุนเด็ก ๆ ให้มีโอกาสแสดงออกทางศิลปะมากยิ่งขึ้นแม้จะมีการหวังผลในทางชิงรางวัลสร้างชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนและครูอาจารย์ก็ตามซึ่งก็นับเป็นผลพลอยได้มากกว่า (สรรณรงค์ สิงหเสนี. 2546: 27-30)

วิโชค มุกดามณี ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีต่อการพัฒนาและส่งเสริมงานศิลปะเด็กไว้ในสูจิบัตร การประกวดศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 16 ไว้อย่างน่าสนใจว่า

ในการวัดคุณภาพของเด็ก โดยพิจารณาจากคะแนนที่ทำได้ในวิชาศิลปะและวิชาอื่น ๆ รวมทั้งการใช้ผลจากการประกวดของภาพที่ชนะเป็นเกณฑ์นั้นไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง เพราะคุณภาพของเด็กไม่ได้อยู่ที่ผลคะแนนสอบและรางวัลที่ได้รับ พ่อแม่และครูไม่ควรสร้างวัฒนธรรมการวัดคุณภาพของลูก ๆ ด้วยคะแนน

และรางวัล เพราะการได้รับรางวัลเป็นสิ่งที่ให้ค่ากำลังใจต่อการทำงานสร้างสรรค์ ที่จะได้มีมานะทำสิ่งที่ดีงามต่อไป

พ่อแม่และครูอาจารย์เป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้เด็กมีความเข้าใจแบบผิด ๆ ถ้าให้ความสำคัญกับรางวัลจนลืมความสามารถของเด็กที่มีอยู่ในตัวเขา แต่ยังไม่ได้แสดงออกให้เห็น ไม่เฉพาะวิชาศิลปะเท่านั้น ในทุก ๆ วิชาเกณฑ์การตัดสินความสามารถด้วยการให้คะแนนไม่ใช่สิ่งสำคัญสูงสุด พ่อแม่และครูมีความเข้าใจที่ดี ให้ความสำคัญต่อลูก ๆ และเด็ก ๆ ทุกคน โดยการพิจารณาลึกไปที่ความสามารถ พิเศษในความคิดของเด็ก จำทำให้เด็กมีความสุข มีความเบิกบาน และจะเป็นการสร้างวัฒนธรรมและแนวทางที่ถูกต้องในการส่งเสริมการสร้างสรรค์ศิลปะและการศึกษาศิลปะที่ถูกต้องดีงาม

สิ่งที่ซ่อนอยู่ในผลงานศิลปะของเด็ก ๆ คือพลังของแนวความคิดและการสร้างสรรค์ ไม่ใช่แต่ความรู้ ไม่ใช่เหตุผล ไม่ใช่การทำคะแนนสูง หรือการมีทักษะความสามารถของฝีมือสูง พลังของความคิดสร้างสรรค์ มาจากความรู้สึกของจิตใจเราต้องเร่งเร้านำพลังดังกล่าวออกมาสู่การแสดงออกให้ได้

การเกิดพลังของความคิดสร้างสรรค์นั้น จะต้องมีความประทับใจมีแรงบันดาลใจที่ทำให้เกิดความรู้สึกภายในใจ ทำให้จิตใจของเด็กอ่อนไหว ตื่นเต้นและพร้อมที่จะแสดงออกได้อย่างน่าสนใจ การฝึกฝนให้เด็กมีความบันดาลใจจากสิ่งต่าง ๆ ภายนอก ทั้งจากธรรมชาติ สิ่งของ และเรื่องราวต่าง ๆ ทำได้โดยการให้เด็กได้ดูได้เห็น ได้รับทราบเรื่องราวข้อมูล ได้ฟังอย่างมีสมาธิและชักนำไปสู่อารมณ์ของเขา โดยพ่อแม่และครูไม่ชี้นำให้เด็กเกิดความคิดตาม แต่คอยชี้แนะและให้คำปรึกษา ในการให้คำปรึกษาต้องระวังไม่ให้ไปทำลายเนื้อหาและความคิดสร้างสรรค์ส่วนตัวของเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ที่บ้านและครูที่โรงเรียน เป็นสิ่งจำเป็นในสังคมปัจจุบัน เด็กต้องการทำสิ่งที่ตัวเองชอบและสนุก ไม่ต้องการคิดและทำโดยการถูกยัดเยียด หรือทำโดยการจดจำและลอกเลียนแบบผู้อื่น การให้เด็กได้ศึกษาข้อมูลและการได้เห็นสิ่งที่ดีจากตัวอย่างของความสำเร็จในงานศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้นดี แต่ควรส่งเสริมให้เด็กมีความรู้จากรากฐานทางด้านวัฒนธรรมของตนเองด้วย

ครอบครัว พ่อแม่ที่บ้านและสังคมของเด็ก ๆ ที่โรงเรียนจะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ สร้างอารมณ์ ความรู้สึก สร้างความคิดอย่างอิสระ และทำให้มีชีวิตจิตใจในการแสดงออก กล่าวได้ว่าเด็กต้องมีความสัมพันธ์กับคนที่อยู่รอบข้าง จึงจะทำให้จิตใจมีความนุ่มนวล รู้จักคิด รู้จักฟัง และมีความเมตตาในการอยู่ร่วมกัน อันเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ของคนกับคนในยุคสมัยใหม่ที่ต้องเริ่มแต่วัยเด็ก (วิโชค มุกดามณี. 2544 : 84-86)

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กกับงานศิลปะเป็นสิ่งที่คู่กัน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ได้ให้ความสำคัญในการสนับสนุนให้เด็ก ๆ ได้แสดงออกเกี่ยวกับเรื่องศิลปะมากยิ่งขึ้น และการส่งเสริมเด็ก ๆ ต้องคำนึงถึงพัฒนาการในแต่ช่วงอายุ หรือวัยของเด็กด้วย เพราะพัฒนาการด้านศิลปะของเด็กจะเปลี่ยนไปตามวุฒิภาวะของเด็กแต่ละคน การเปิดโอกาสที่เสรี จัดสื่อวัสดุให้เด็ก ๆ ได้แสดงออกอย่างหลากหลายจะช่วยส่งเสริมด้านทักษะและสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน แต่พ่อ แม่ ครู อาจารย์ต้องไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการประกวดเป็นเรื่องหลัก ซึ่งจะเป็นการกีดกั้นจินตนาการ ความคิด

สร้างสรรค์ของเด็กโดยไม่รู้ตัว ควรส่งเสริมให้เด็กได้ทำงานศิลปะอย่างมีความสุข เบิกบาน สนุก สนาน ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัวจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กเกิดแรง บันดาลใจและสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ เสรี

6. แนวคิดเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็ก

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้พูดถึงพัฒนาการและทัศนะเกี่ยวกับการจัดประกวดด้านศิลปะเด็กในประเทศไทยไว้ว่า

> การประกวดชิงรางวัลเด็กในสังคมไทย ได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังในช่วงรอยต่อทศวรรษนี้ เดิมทีก็ดูเหมือนจะเป็นฝีไม้ลายมือของครูอาจารย์ในโรงเรียนสาธิตและโรงเรียนอื่น ๆ อีกไม่กี่โรงเรียน จนกระทั่งปรากฏรางวัลในระดับนานาชาติขึ้น การแสดงศิลปะเด็กแห่งประเทศไทยก็ได้จัดงานใหญ่ขึ้นในช่วงปี 2522-2523 จากนั้นทุกหัวระแหงก็เต็มไปด้วยการประกวดศิลปะเด็ก ไม่ว่าจะเป็นกรุงเทพฯ สถาบันศิลปะหอศิลป์ สายการบิน บริษัทห้างร้านตลอดเวลาการเติบโตเกือบทศวรรษ เรามีเด็กที่มีฝีมือจัดจ้านเฉียบคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนภาพ เรามีเด็กที่นิยมเขียนภาพเกือบทั่วประเทศ เรามีข่าวการแจกรางวัล การรับรางวัลต่างประเทศ อย่างไรก็ตามก็มีคำถามเกี่ยวกับตนเองและเพื่อนฝูงตลอดเวลาว่า “เรามั่นใจกับคุณค่าทางศิลปะที่เกิดขึ้นกับเด็กไทยมากน้อยเพียงใด ไม่ว่าจะเป็นรสนิยม ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ สุนทรียภาพ ฯลฯ (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2547: 184)

สังคม ทองมี ได้กล่าวถึงการประกวดศิลปกรรมเด็กว่า “สำหรับงานศิลปะเป็นกิจกรรมสำคัญที่ขาดไม่ได้ เป็นการเสนอต่อสังคมที่ให้ความรู้และส่งเสริมประชาชนให้มาสัมผัสงานศิลปะซึ่งปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็ให้การส่งเสริมมากขึ้นแสดงถึงความสนใจและการตื่นตัวในเรื่องนี้มากขึ้นในทัศนะของผมต่อเรื่องการจัดระบบโครงสร้างการศึกษาด้านศิลปะนั้น การพัฒนาบุคคลากร เช่นครู ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญ” (สังคม ทองมี. 2541: 67)

วิโชค มุกดามณี ได้กล่าวถึงมุมมองที่เกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กไว้อย่างน่าสนใจว่า

> มีข้อมูลที่ถกเถียงในหมู่นักวิชาการ ครูสอนศิลปะและคณะกรรมการตัดสินภาพของเด็กก็คือ ”การประกวดศิลปะนั้นเป็นการส่งเสริมหรือการทำลายความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก” เหตุผลของผู้จัดการประกวดให้ความเห็นว่า องค์กรต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ควรหันมาสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับเด็ก ๆ บ้าง ไม่ใช่ทำเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของผู้ใหญ่ การกีฬาหรือเรื่องรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อมหรือเรื่องอื่น ๆ เท่านั้น ทางออกที่ควรทำและทำแล้วประสบความสำเร็จเป็นส่วนใหญ่เพราะมีผู้มาร่วมงานจำนวนมากก็คือ การประกวดศิลปะที่ให้รางวัลเป็นเงิน ประกาศนียบัตร หรือให้รางวัลเป็นวัสดุ อุปกรณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กนำไปใช้ประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ส่วนตัวต่อไป สำหรับองค์กรเอกชนนั้นมีเหตุผลเพิ่มเติม

อีกประการว่า บริษัทควรคืนกำหรที่ตนเองได้รับไปสู่สังคมและกิจกรรมที่ทำแล้วรู้สึกสบายใจมีผลต่อองค์กรและเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีในมุมมองของสาธารณะชนก็คือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

สำหรับนักวิชาการและครูอาจารย์สอนศิลปะหลาย ๆ ท่านนั้นมีความรู้สึกร่วมกันอยู่ทั้ง 2 อย่างคือ อยากให้มีกิจกรรมส่งเสริมศิลปะเด็กด้วยการประกวด แต่ก็วิตกกันว่าผลที่เกิดขึ้นจะทำให้เด็ก ๆ หันไปให้ความสำคัญในการแข่งขันมากไปจนเกิดการให้ความสำคัญไปที่ผลงานที่ได้รับรางวัล และยึดถือว่าใครได้รางวัลจะต้องมีคุณภาพสูง ถือเป็นรูปแบบที่เอาเป็นตัวอย่างจนลืมคิดถึงการแสดงออกของตนเอง ซึ่งในการประกวดศิลปะเด็กแต่ละครั้งมีเด็ก ๆ จำนวนเป็นร้อยที่มีผลงานอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีบุคลิกเฉพาะตัวที่น่าสนใจแต่รับรางวัลได้ไม่หมดเพราะการประกวดแต่ละครั้งจะตั้งเงื่อนไขของรางวัลไว้ค่อนข้างจำกัด และมีคณะครูอาจารย์หลายท่านกล่าวถึงการประกวดศิลปะเด็กว่าเป็นการส่งเสริมการสร้างสรรค์ที่ไม่ถูกต้อง และบางท่านก็แย้งว่าถ้าไม่มีการประกวดก็ไม่สามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการสร้างสรรค์เด็ก ๆ จะหันไปสนใจกิจกรรมที่ไร้ประโยชน์อย่างอื่น กิจกรรมศิลปะเด็กก็จะซบเซาขาดคนสนใจ (วิโชค มุกดามณี. 2539: 51)

จะเห็นได้ว่าประเทศไทยให้ความสำคัญและสนใจจัดกิจกรรมการประกวดแข่งขันด้านศิลปะเด็กกันอย่างแพร่หลาย ทั้งภาครัฐและเอกชน และถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่งานศิลปะเด็กควรได้รับการเผยแพร่ จัดแสดงผลงานต่อสาธารณชน การประกวดแข่งขันสามารถสร้างแรงจูงใจให้เด็กสนใจการทำงานศิลปะ แต่ไม่ควรให้ความสำคัญกับรางวัลมากเกินไป และการประกวดแต่ละครั้งก็มีข้อจำกัดเรื่องรางวัลทำให้มีเด็กที่ผิดหวังและสมหวังในกิจกรรมการประกวดด้านศิลปะเด็ก

เลิศ อานันทนะ ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กและการตัดสินการประกวดศิลปะ ไว้ว่า

ในประเทศไทยมีการสนับสนุนเด็ก ๆ ในด้านศิลปะค่อนข้างมากและมีการตื่นตัวสูง การส่งเสริมนี้ควรเป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้อง ที่สำคัญคือต้องสอดคล้องกับหลักการศึกษา กิจกรรมศิลปะที่ควรส่งเสริมนั้นควรสอดคล้องกับเรื่องของการพัฒนาสติปัญญาโดยเฉพาะในเรื่องของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความคิดจินตนาการ ในที่นี้หมายถึงความสามารถของสมองในการคิดสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบกับใคร แต่การส่งเสริมที่แล้ว ๆ มานั้นมันเป็นการแข่งขันทางด้านฝีมือ และการส่งเสริมที่ออกมานั้นเป็นการแข่งขันผลงานของครูผู้สอนมากกว่าจะเป็นการส่งเสริมงานศิลปะของเด็กเอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมในแนวแคบอีกด้วย และผู้จัดกิจกรรมการประกวดศิลปกรรมของเด็กยังตีกรอบในการแข่งขัน ทั้งนี้รวมไปถึงรางวัลด้วย แนวทางที่ควรจะเป็นคือการสนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรมทางศิลปะจะดีกว่า ไม่ว่าจะเป็นการทุนหรือส่งเสริมกิจกรรมพิเศษให้เด็กแสดงตามความสามารถ โดยมีหัวข้อที่กำหนด วิธีนี้จะทำให้เด็กทุกคนที่มาร่วมกิจกรรมในลักษณะตามความสนใจ และเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความคิดแตกต่างกันได้แสดงออกหลาย ๆ แบบ และไม่ถูกตัดสินโดยคณะกรรมการคนใดคนหนึ่ง หรือคณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันนี้

จะเป็นการตัดสินแบบชอบหรือไม่ชอบ งานประกวดตัดสินแบบวิธีให้รางวัลจึงไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด ภาพรวมโดยทั่วไปการจัดประกวดศิลปะมีอยู่ 2 ประเภทด้วยกันคือ แบบที่หนึ่งเป็นงานที่ได้กำหนดกฎระเบียบต่าง ๆ เอาไว้ล่วงหน้าแล้วจึงมาเชิญคณะกรรมการตัดสินมาร่วมงาน กรรมการก็ต้องตัดสินไปตามกติกาที่ได้กำหนดเอาไว้โดยผู้ที่ไม่เข้าใจเด็กอย่างแท้จริง นี่คือข้อเสียของการประกวดแบบนี้ ส่วนการจัดประกวดอีกแบบหนึ่งคือการเชิญกรรมการท่านใดท่านหนึ่งที่มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะเรื่องเพื่อขอคำปรึกษาในการกำหนดเกณฑ์การตัดสินและกิจกรรมส่งเสริมต่าง ๆ ควรจะมีความสอดคล้องกับเกณฑ์การตัดสินของกรรมการ เพราะมีการวางแผนที่รอบคอบและเหมาะสมไว้ล่วงหน้าแล้ว กรรมการผู้เชี่ยวชาญในศิลปะแต่ละด้านจะเป็นผู้ออกความคิดเห็นซึ่งจะนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานในการตัดสินต่อไป (เลิศ อานันทนะ. 2544: 65)

ประหยัด พงษ์ดำ ได้กล่าวถึงแนวคิดการตัดสินผลงานการประกวดศิลปกรรม ไว้ตอนหนึ่งว่า “เวลาตัดสินผลงาน สิ่งแรกที่ผมมองคือเรื่องรวม ๆ ของความหมาย องค์ประกอบ เรื่องราว อารมณ์ และสีสัน ซึ่งคนทั่วไปส่วนมากจะดูว่ารูปนั้นสวยหรือไม่ โดยอาจจะไม่ได้มองลึกลงไปว่าสวยแล้วมีเนื้อหาหรือเปล่า แต่ความสวยในความหมายของผมไม่ใช่สวยในสายตา ต้องสวยสะดุดใจ มีความหมายน่าสนใจ แล้วผมก็จะคิดต่อไปว่ามีองค์ประกอบ มีความเป็นเอกภาพ มีความกลมกลืน และจิตวิญญาณหรือไม่” (ประหยัด พงษ์ดำ. 2548: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

เลิศ อานันทนะ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในบทความเปิดโลกศิลปะก้าวสู่ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการในหนังสือสูจิบัตรศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 1 เกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กตอน ตอนหนึ่งว่า

> กิจกรรมการประกวดศิลปะใด ๆ ก็ดี ถ้าหากดำเนินไปตามธรรมชาติของกิจกรรมนั้นๆโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการแสดงออกศิลปกรรมในรูปแบบต่างๆก็นับว่าเป็นเรื่องดี ด้วยเหตุผลทางจิตวิทยาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการแสดงออกจึงมี “ รางวัล “ เป็นแรงจูงใจ เป็นการตอบสนองการอยากรู้อยากเห็นและอยากแสดงออก ถ้าหากมีครูศิลปะโรงเรียนไหนตั้งความหวังเอาไว้ว่าอยากได้รางวัลเพียงอย่างเดียว ย่อมถือว่าเป็นการทำลายมากกว่าการสร้างสรรค์เพราะว่าครูศิลปะบางคนมีประสบการณ์ประกวดแข่งขันมากๆ มักจะมีพฤติกรรมครอบงำความคิดเด็ก คอยบงการ ออกคำสั่งให้เด็กทำงานในแบบที่คิดว่าจะได้รางวัล ทำให้เด็กๆสูญเสียความเชื้อมั่นในตนเอง จิตใจสับสน ขาดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เจริญก้าวหน้าเหมาะสมกับวัย
>
> มีครูศิลปะบางคนทำตัวเหมือนเป็นพี่เลี้ยงนักมวย พยายามชี้แนะให้ทำอย่างโน้นอย่างนี้เพื่อจะให้เหนือคู่แข่งครูศิลปะประเภทนี้จึงมีพฤติกรรมคล้ายกับคนเลี้ยงลิงมักจะทำท่าทางออกคำสั่งให้ลิงทำตาม ถ้าลิงตัวไหนทำได้เหมือนก็จะให้กล้วยเป็นรางวัล ดังนั้นการแสดงออกของลิงจึงไม่เป็นการแสดงออกที่เกิดจากความคิดของลิง แต่เป็นการทำเลียนแบบท่าทางซึ่งลิงเองก็ไม่รู้ความหมายอะไร บรรดาคนที่ไม่รู้

เบื้องหน้าเบื้องหลังต่างก็ดีใจยกใหญ่ว่าเป็นความสามารถของลิง คิดว่าลิงเก่งแสนรู้ แท้ที่จริงลิงทำไปเพราะอยากจะกินกล้วยเป็นรางวัลเท่านั้นเอง(เลิศ อานันทนะ. 2549: 78)

จากทัศนะข้างต้นพอสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะให้แก่เด็ก ๆ ต้องมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมอง สติปัญญา และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูผู้สอนไม่ควรไปครอบงำการทำงานด้านศิลปะของเด็ก ควรให้ความเป็นอิสระ เสรี ไม่ควรเน้นจัดกิจกรรมการประกวดแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ควรมุ่งหวังรางวัลเป็นประเด็นหลัก ควรมีกิจกรรมส่งเสริมที่หลากหลาย

ตรีวิทย์ พิจิตรพลากาศ ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ศิลปะในโลกของเด็ก ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกวดศิลปะเด็กว่า

คือการแสดงออกที่ซื่อ บริสุทธิ์ จริงใจ น่ารัก ไรเดียงสาปราศจากมารยาสาไถใด ๆ ทั้งสิ้น เสน่ห์ของศิลปะอยู่ที่การแสดงออกด้วยรูปลักษณ์ที่เรียบง่าย คือรู้สึกอย่างไรแสดงออกอย่างนั้น ตามประสาเด็ก แต่เป็นที่น่าเสียดายยิ่งว่าปัจจุบันนี้ศิลปะเด็กที่สะอาดบริสุทธิ์ของเด็กๆ กำลังถูกผู้ใหญ่ที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ตอบแทน มักจะสำนึกผิดคิดว่าวิธีการส่งเสริมศิลปะเด็ก คือการประกวดแข่งขันเพื่อชิงรางวัลต่าง ๆ จนกระทั่งมีเด็กหลายคนถูกชักนำให้กลายเป็นนักล่ารางวัล เพราะคิดว่ารางวัลนั้นเหมือนสัญลักษณ์แห่งความสำเร็จ ขณะเดียวกันกับมองข้ามคุณค่าที่แท้จริงของศิลปะและปล่อยปละละเลยต่อการพัฒนาศิลปะนิสัยที่ดีสำหรับเด็กๆไปอย่างน่าเสียดาย

ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็ก อันมีผลกระทบต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

1. มองการประกวดศิลปะเด็กเป็นเครื่องมือของธุรกิจการค้า
2. เป็นการทำลายความคิดสร้างสรรค์ของเด็กโดยผู้ใหญ่
3. รางวัลจะเป็นเครื่องประกาศความสำเร็จของครูและโรงเรียนทำให้ไม่คำนึงถึงการสอนตามหลักสูตร
4. การมอบรางวัลเน้นรางวัลเป็นเงินทอง จนเด็กผูกขาดกับรางวัล
5. ผู้ที่ตัดสินเป็นศิลปินความคิดในการตัดสินอาจเสียความบริสุทธิ์
6. เกิดการล้มเหลวทางการเรียนศิลปศึกษา โดยเด็กจะเปรียบเทียบตนเองกับการยอมรับทางสังคม

จากปัญหาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเป็นการสกัดกั้นความคิดสร้างสรรค์ในเด็กที่จะแสดงออกได้อย่างอิสระ ภายใต้การนำของ แฟรนซ์ ซีเซ็ค ในปีค.ศ. 1904 ปรัชญาดังกล่าวพอให้แง่คิดเสนอแนะให้ผู้เกี่ยวข้องโดยประมวลได้รวมๆ คือ

1. การแสดงออกทางศิลปะเป็นการพัฒนาการรับรู้จากภายในตัวของเด็ก ศิลปะที่เป็นตัวของตัวเอง เด็กเห็นโลกด้วยดวงตาที่บริสุทธิ์ไร้เดียงสา เพราะฉะนั้นงานศิลปะเด็กไม่ควรให้ผู้ใหญ่มามีอิทธิพลบดบังให้บิดเบือนไป

2. เด็กควรเรียนศิลปะโดย อิสระเสรีไม่ทำลายความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

3. หน้าที่ของครูคือการสร้างแรงกระตุ้นให้เด็กอยากทำงาน มีหน้าที่ให้กำลังใจแก่เด็กในการเรียนศิลปะ หลังการปฏิบัติหรือประพฤติงานหรือการลดความผิดของพฤติกรรมนี้

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นมีดังนี้

1. การมอบรางวัลเปลี่ยนเป็นการมอบเกียรติบัตรแทนการมอบเงิน

2. คุณค่าของรางวัลให้ใช้เป็นชื่อของผู้มีชื่อเสียง เช่นเป็นรางวัลของนายกรัฐมนตรีของกระทรวงต่าง ๆ (ตรีวิทย์ พิจิตรพลากาศ. 2545: 69-83)

จากบริบทดังกล่าว อาจกล่าวสรุปได้ว่าศิลปะเด็กคือการแสดงออกอย่างมีอิสระ จุดมุ่งหมายของศิลปะจึงมิใช่เพียงเพื่อรางวัลใดๆทั้งสิน โดยเฉพาะ ครูศิลปะและผู้เกี่ยวข้องควรสำนึกไว้เสมอว่ารางวัลใดๆก็ตามเป็นเพียงผลพลอยได้มิใช่เพื่อส่งเสริมศิลปะ

ดังนั้นการประกวดศิลปะเด็กเป็นสิ่งที่ควรจะได้การยอมรับกับทุกๆฝ่าย รางวัลจึงเป็นเหมือนทั้งคุณและโทษในขณะเดียวกัน แต่สิ่งที่สำคัญถ้าทุกคนมีความคิดเดียวกันคือต้องการให้ศิลปะเป็นกระบวนการวางรากฐานด้านต่างให้แก่เด็กทำให้เด็กมีประสบการณ์ สิ่งนี้ก็เป็นจุดมุ่งหมายของการสร้างสรรค์งานศิลปะเด็ก ในด้านการแสดงออกที่อิสระเสรี ต่อไป

วิรุณ ตั้งเจริญ ได้สรุปผลงานการวิจัยศึกษาผลงานเด็กที่เข้าร่วมประกวดศิลปะเด็กนานาชาติ ณ ประเทศอินเดีย ของกิลล์ จากผลงานศิลปะเด็กกว่า 2,000 ชิ้น ผลงานภาพเขียนระบายสีเหล่านี้เป็นของเด็กทั่วโลกที่ส่งเข้านิทรรศการใน Shankar ‘s Annual Children’s International Art Exhibition ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ระหว่างปี 2493-2518 รวมเวลา 25 ปี พอสรุปได้ ดังนี้

1. การแสดงออกทางศิลปะที่แตกต่างวัฒนธรรมและปัจจัยทางวัฒนธรรมที่หลากหลายนั้น สิ่งแวดล้อมทางกายภาพได้ส่งอิทธิพลให้เห็นอย่างเด่นชัดมาก

2. เทพนิยายของแต่ละสายวัฒนธรรมซึ่งมีความแตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการแสดงออกทางด้านเนื้อหาสาระในงานศิลปะเขียนภาพระบายสีของเด็กเป็นอย่างมาก

3. ท่ามกลางศิลปะเด็กที่หลากหลายวัฒนธรรมนั้น ปรากฏว่าศิลปะเด็กญี่ปุ่นได้แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลทางด้านมรดกศิลปะประจำเชื้อชาติเด่นชัดมากที่สุด

4. ทัศนคติต่างๆ ของพ่อแม่และครูซึ่งมีสภาพเป็นนามธรรมอันเป็นทัศนคติต่อการดำรงชีวิตในแต่ละสายวัฒนธรรม ได้ส่งผลไปสู่การแสดงออกทางศิลปะของเด็กอย่างชัดเจน

5. ปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมชุมชน ได้กลายเป็นตัวกระตุ้นการแสดงออกทางศิลปะของเด็กอย่างดียิ่ง

6. เอกลักษณ์เด่นๆ ทางวัฒนธรรมของแต่ละเชื้อชาติ ก่อให้เกิดการแสดงออกทางศิลปะของเด็กอย่างเห็นได้ชัด

7. หนังสือภาพการ์ตูน นิทานต่างๆ ซึ่งเป็นที่นิยมชื่นชอบของเด็กในแต่ละสังคม มีอิทธิพลต่อรูปแบบในการแสดงออกทางด้านศิลปะเขียนภาพระบายสีเป็นอย่างมาก

8. นิทานพื้นบ้าน นิทานก่อนนอน และเรื่องเล่าต่างๆ ในแต่ละสังคม หรือแต่ละสายวัฒนธรรมช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการและแสดงออกทางด้านศิลปะ

9. ศิลปะเขียนภาพระบายสีของเด็ก ได้แสดงปรากฏให้เห็นถึงความคิดความเชื่อของเด็กในแต่ละเชื้อชาติแต่ละวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม น่าศึกษา

10. หลักสูตรการเรียนการสอนทางศิลปศึกษาส่งผลสู่การแสดงออกทางศิลปะของเด็กโดยตรง (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2539: 65-66; อ้างอิงจาก Gill. 1976: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

จากผลงานวิจัยของกิลล์ได้สร้างความเข้าใจในเชิงวิเคราะห์ต่อผลงานเขียนภาพระบายสีของเด็กอย่างกว้างขวางซึ่งเป็นผลกระทบมาจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

ผลจากการวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบข้ามวัฒนธรรมเช่นนี้ ยังให้เราสามารถเลือกเฟ้นปัจจัยต่างๆ ในแต่ละวัฒนธรรม นำมาเป็นตัวกระตุ้นหรือเป็นสื่อดลใจในการแสดงออกทางศิลปะของเด็กได้อย่างดีอีกด้วย

การแสดงออกทางศิลปะของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการเขียนภาพระบายสี ปั้น พิมพ์ แกะ ฯลฯ จึงเป็นการแสดงออกที่มีอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมเป็นตัวบงการอยู่ มิใช่เป็นการแสดงออกจากความว่างเปล่าอันเป็นสุญญากาศ มิใช่สร้างสรรค์เพียงเพื่อสร้างสรรค์อย่างเดียว แต่เป็นการสร้างสรรค์เพื่อสะท้อนถ่ายสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความรู้สึกนึกคิดของเด็กและการสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้และพัฒนาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของเขาเองอีกด้วย เช่นกัน

สังคม ทองมี ได้ให้มุมมองและทัศนะในการจัดการประกวดด้านศิลปะเด็กทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

> การประกวดหรือการแข่งขันทั้งหลายเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ส่งเสริมและเป็นเวทีที่ให้เด็กได้แสดงออกตามความถนัดของตนเองในแต่ละวัย โดยเฉพาะการประกวดศิลปะเด็กนานาชาติถือว่าเป็นเวทีในระดับสากลที่เด็กได้แสดงออก สร้างมิตรภาพ ความเข้าใจ ได้เห็น ได้รู้วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ความรู้สึกนึกคิดผ่านผลงานศิลปะซึ่งถือว่าเป็นประเด็นหลักในการประกวดด้านศิลปะเด็ก ส่วนประเด็นรองก็ส่งเสริมให้มีการแสดงนิทรรศการผลงานศิลปะ มีการประเมินผลงานในเชิงคุณภาพ โดยมีเรื่องของรางวัลมาเกี่ยวข้อง ซึ่งในแต่ละเวทีหรือแต่ละรายการประกวดก็จะเรียกแตกต่างกันออกไป กิจกรรมการประกวดด้านศิลปะจึงถือได้ว่าเป็นผลดีที่มีส่วนในการส่งเสริม กระตุ้นให้เด็กได้แสดงออก แต่ผู้ให้การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรมการประกวดต้องเข้าใจว่าอะไรเป็นประเด็นหลักและประเด็นรอง ถ้ามีการคาดหวังเรื่องรางวัลมากเกินไปและจัดการประกวดที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติของเด็กแต่ละวัยอาจทำให้เด็กเข้าว่าศิลปะต้องมีรางวัลเป็นเรื่องสำคัญ ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันการประกวดศิลปะเด็กในระดับนานาชาติก็มีหลายประเทศที่จัดประกวดกัน ส่วนใหญ่ก็เป็นประเทศที่เจริญแล้ว ส่วนประเทศที่กำลังพัฒนาก็มีการจัดประกวดอยู่บ้าง เรื่อง

รางวัลในการประกวดศิลปะเด็กก็เป็นเชิงจิตวิทยาในการส่งเสริมหรือเสริมแรง แต่ก็ถือว่าเป็นดาบสองคม มีทั้งผลดีและผลเสียถ้าหากผู้ให้การส่งเสริมไม่เข้าใจประเด็นหลักและประเด็นรองดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น การประกวดที่มีเรื่องของรางวัลมาเกี่ยวข้องจึงเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างเป็นรูปธรรมที่ให้เด็กได้มีเวทีในการแสดงออก ได้เห็นความสามารถของตนเอง มีกำลังใจ ความภาคภูมิใจ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาต่อไป โดยเฉพาะการประกวดในระดับนานาชาติยังทำให้เห็นศักยภาพของเด็กไทยด้วย นอกจากนั้นเรื่องของรางวัลและการประกวดยังช่วยในเรื่องทัศนคติและกระตุ้นให้สังคมเกิดความสนใจที่จะให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านศิลปะมากขึ้น และมองเห็นว่ากิจกรรมทางด้านศิลปะสมควรได้รับการสนับสนุน และส่งเสริมให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ซึ่งศิลปะก็ไม่แตกต่างจากศาสตร์ด้านอื่น ๆ ที่เราให้การส่งเสริมมาโดยตลอดการจัดการประกวดศิลปะเด็กในระดับนานาชาติแต่ละเวทีหรือแต่ละประเทศที่มีการจัดประกวดมีความแตกต่างในรูปแบบของการประเมินหรือการตัดสินผลงานให้ได้รับรางวัลโดยสังเกตได้จากผลงานเด็กที่ชนะหรือได้รับรางวัลในแต่ละเวทีโดยเฉพาะในทางยุโรปและในซีกประเทศทางเอเชีย ในทางยุโรปลักษณะของผลงานศิลปะเด็กก็จะเป็นแบบสบาย ๆ เน้นความรู้นึกคิดและการแสดงออกทางเทคนิควิธีการที่อิสระเป็นสำคัญและเป็นไปตามวัยของเด็ก ๆ ส่วนในทางเอเชียเช่นประเทศอินเดีย หรือประเทศไทยก็จะมีเรื่องของทักษะหรือฝีมือเข้ามาเป็นส่วนสำคัญด้วย เห็นได้ชัดเจนมากในการประกวดศิลปะเด็กของสมาคมซังการ์ ประเทศอินเดียซึ่งจัดต่อเนื่องกันมาเกือบ 60 ปี ซึ่งถือว่าเป็นเวทีหรือสถาบันแรกที่จัดการประกวดศิลปะเด็ก รวมไปถึงงานด้านวรรณกรรมด้วย และเป็นเวทีที่มีเด็ก ๆ จากทั่วโลกส่งเข้าร่วมประกวดเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ผลงานที่ได้รับรางวัลมีคุณภาพสูงมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต ผู้จัดการประกวดมีความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐาน พัฒนาการด้านศิลปะของเด็กแต่ละวัยเป็นอย่างดี

การส่งเสริมเด็กให้เข้าร่วมประกวดด้านศิลปะในเวทีต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ครูศิลปะควรเน้นให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระเป็นตัวตนของเขาเอง ไม่ควรไปกำหนดกรอบหรือรูปแบบให้เด็ก การสอนศิลปะควรใช้วิธีการที่หลากหลาย ให้เด็กมีความสุข มีความรักชื่นชมมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาศิลปะ ควรส่งเสริมเด็กที่มีความถนัดให้เกิดทางเลือกที่หลากหลายและเต็มศักยภาพ ครูต้องเปิดโลกทัศน์ให้กับตัวเอง เรียนรู้ ศึกษาดูงานศิลปะเด็กของประเทศอื่น ๆ จะได้เห็นว่าแนวการสอนศิลปะและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานภาพวาดของเด็ก ๆมีความแปลกใหม่ หลากหลาย และพัฒนาไปอย่างไรบ้าง และที่สำคัญทุกภาคส่วนโดยเฉพาะฝ่ายบริหารการศึกษาควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนในการพัฒนาครูศิลปะซึ่งถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมให้เด็กได้เกิดการพัฒนาในเชิงศิลปะและใช้กิจกรรมทางด้านศิลปะกล่อมเกลาจิตใจให้เด็กเป็นคนดีของสังคมต่อไป (สังคม ทองมี. 2550: สัมภาษณ์)

ปฐมฤกษ์ มณีเนตร ได้ให้มุมมองและทัศนะในการจัดการประกวดด้านศิลปะเด็กทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

การประกวดการวาดภาพระบายสีทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลดีต่อการพัฒนาเด็ก ซึ่งการเรียนการสอนศิลปะเด็กก็ได้แสดงออกได้สร้างสรรค์ผลงานอยู่แล้ว แต่การประกวดถือว่าเป็นกิจกรรมการส่งเสริม เป็นเวทีในการแสดงออก รางวัลก็จะเป็นกำลังใจในการพัฒนางานของเขา สร้างความภาคภูมิใจ เกียรติยศชื่อเสียงมาสู่ตนเอง ครอบครัว สถาบันการศึกษา สร้างชื่อเสียงให้เขตพื้นที่การศึกษาและประเทศชาติได้อีกด้วย กิจกรรมการประกวดด้านศิลปะนั้นควรจัดให้มีอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ในระดับโรงเรียน เขตพื้นที่ ระดับภาค และระดับประเทศ รวมถึงในระดับนานาชาติด้วย ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 ก็พยายามสร้างโอกาสและเวทีในการประกวดเช่นการจัดงานทักษะทางวิชาการ การจัดงานรวมพล คนปฏิรูป เป็นต้น เน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรละเลย เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญในการสนับสนับส่งเสริมกิจกรรมการประกวดด้านศิลปะในระดับต่าง ๆ เพราะจะส่งผลต่อการพัฒนาทั้งเด็ก ครู และผู้บริหารโรงเรียนด้วย (ปฐมฤกษ์ มณีเนตร. 2550: สัมภาษณ์)

อำนาจ เย็นสบาย ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

การประกวดศิลปะเด็กที่มีอยู่อย่างแพร่หลายทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติก็ถือว่ามีข้อดีอยู่หลายประการแต่ก็มีข้อวิพากษ์ในแง่ลบอยู่บ้าง ส่วนข้อดีในการประกวดศิลปะเด็กสามารถสะท้อนแนวคิดมุมมองเป็นประเด็นสำคัญดังนี้

1. เป็นการเรียกร้องความเท่าเทียมทางวิชาการ เพราะสามารถสะท้อนศักยภาพของเด็กในหลาย ๆ ด้าน ว่าเด็กมีความสามารถไม่เฉพาะในด้านวิชาการเช่นคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่เด็กยังมีความสามารถด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาและอื่น ๆ ด้วย

2. การพัฒนามนุษย์จำเป็นต้องพัฒนาเรื่องสมองทั้งซีกซ้ายและอีกขวาไปพร้อม ๆ กัน เป็นการเรียกร้องให้คนได้รู้ว่าเรื่องของศิลปะมีเรื่องของความคิด จินตนาการ การพัฒนาการทางสมองทั้งสองซีก เพราะในอดีตที่ผ่านมาการศึกษาเน้นการพัฒนาสมองซีกซ้ายเพียงอย่างเดียว ศิลปะจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้เด็กได้เกิดการพัฒนาสมองแบบมีดุลยภาพ หรือมีจินตนาการมากขึ้นและยังเป็นการตอบโต้กระแสความคิดวิทยาศาสตร์ครอบงำด้วย

3. เป็นเครื่องมือในการเรียกร้องสิทธิของเด็กและให้สังคมโลกให้ความสนใจปัญหาเด็กและเยาวชน การที่เด็กเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ในการแสดงออกและความคิด ผลงานศิลปะของเด็กถูกนำไปใช้เรียกร้องกับสังคม ให้สังคมได้ให้ความสนใจ ให้ความสำคัญกับปัญหาต่าง ๆ ของเด็ก ๆพบว่าหลายประเทศที่มีการจัดงานประกวดศิลปะเด็กสามารถนำไปเป็นเครื่องมือ เป็นวิธีการในการเรียกร้องสิทธิเด็กจากการสะท้อนเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านผลงานศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความยากจน เรื่องของวัฒนธรรม การด้อยโอกาสต่าง ๆ รวมถึงการต่อสู้สิทธิมนุษยชนด้วย

ส่วนผลเสียจากการประกวดงานศิลปะเด็กที่ถูกวิพากษ์วิจารณ์กันมากก็คือ ศิลปะเด็กถูกนำไปเป็นเครื่องมือของลัทธิบริโภคนิยม หมายความว่าเด็กถูกเป็นเครื่องมือของบางบริษัท บางธุรกิจ ในเชิงโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าเป็นประเด็นหลัก ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ทางอ้อมก็อย่างเช่นให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมทางศิลปะต่าง ๆ เช่นเคยมีบริษัทบุหรี่เข้ามาแทรกแซงเด็ก ให้เด็ก

รู้สึกมีอคติน้อยกับบริษัท ต่อไปเด็ก ๆ ก็อาจเป็นลูกค้าหน้าใหม่ก็ได้ บริษัท ธุรกิจ หรือสินค้าต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมทางศิลปะเด็กเหล่านี้ก็จะไปอยู่ในใจของเด็ก เป็นการโฆษณาสินค้าอย่างแยบยล เด็ก ๆ จึงถูกนำไปเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นของระบบทุนนิยมที่สังคมกำลังถูกครอบงำอยู่ในขณะนี้ อีกประการหนึ่งเด็กกลายเป็นเครื่องมือของครู-อาจารย์ในระบบการศึกษาบางคนที่ไม่ได้จริงใจกับเด็กอย่างแท้จริง ใช้กิจกรรมการประกวดศิลปะเด็กเป็นเครื่องมือในการแสวงหาชื่อเสียง สร้างเครดิต ค่านิยม ความยิ่งใหญ่ให้กับตัวเอง เพื่อนำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์ หรือความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้วย

ในการประกวดศิลปะเด็กในเวทีต่าง ๆ โดยเฉพาะการประกวดในระดับนานาชาติ แต่ละประเทศก็จะมีปรัชญา มีแนวคิด(Concept) มีวิสัยทัศน์ในการประกวดที่แตกต่างกันออกไป ผลงานของเด็กที่ได้รับรางวัลหรือได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการตัดสินในแต่ละเวทีการจัดประกวดก็จะมีรูปแบบ หรือสไตล์ (style) ที่แตกต่างกันออกไป ผู้ส่งงานเข้าประกวดในแต่ละเวทีบางคนจึงมีการศึกษารูปแบบ หรือสไตล์ของผลงานที่ได้รับรางวัล ซึ่งทำให้เขารู้ว่าเขาควรส่งผลงานในรูปแบบใด เนื้อหาเรื่องราว เทคนิควิธีการอย่างไร ถ้าเขารู้ว่าการตัดสินมีแนวทางเป็นอย่างไร คนที่รู้ คนที่ศึกษา คนที่คาดคะเนได้เก่งก็อาจได้รับชัยชนะ หรือประสบความสำเร็จในเรื่องรางวัลก็เป็นไปได้...ส่วนเรื่องของตัวรางวัลก็ถือว่าเป็นวัตถุอย่างหนึ่งที่ดึงดูดให้คนหรือเด็ก ๆ ส่งผลงานเข้าร่วมประกวด จึงมีการตั้งรางวัลในการประกวดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นรูปของเงินรางวัล โล่ เหรียญ หรือเกียรติบัตรก็ตาม ถ้าหากต้องการให้คนเข้าร่วมมาก ๆ ก็ตั้งรางวัลเยอะ ๆ แต่ถ้าเด็กหรือครูมุ่งรางวัลเป็นหลัก ก็อาจส่งผลให้เด็กและครูเข้ามาล่ารางวัลจนลืมแก่นแท้ของการพัฒนาศิลปะเด็กได้

ในส่วนมุมมองที่มีต่อครูศิลปะซึ่งถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างพื้นฐานทางศิลปะให้แก่เด็ก ไม่ควรมองว่าการประกวดศิลปะเด็กเป็นสาระสำคัญ ควรพัฒนาตนเองทั้งแนวคิด วิธีการสอนที่หลากหลาย ศึกษาพัฒนาการทางสมองของเด็ก การแสดงออกตามวัยและวุฒิภาวะของเด็กให้มากขึ้น ครูศิลปะต้องสอนเด็กในชั้นเรียนให้ดีที่สุด สอนเด็กทุก ๆ คน ไม่เลือกสอนเฉพาะเด็กเก่ง สอนอย่างไรไม่ให้เด็กเกลียดศิลปะ สอนให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาศิลปะ เด็กที่ไม่เก่งศิลปะเมื่อเขาเติบโตขึ้นและเมื่อเขามีบทบาทในสังคม เขาเหล่านั้นก็จะเป็นผู้สนับสนุนศิลปะในอนาคต (อำนาย เย็นสบาย. 2550: สัมภาษณ์)

จากข้อคิดเห็นทั้งนักการศึกษา นักวิชาการ นักกิจกรรม และครูศิลปะชี้ให้เห็นว่าการประกวดศิลปะเด็กนานาชาติเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต สร้างความรู้ความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องมือในการเรียกร้องความเสมอภาคทางวิชาการ การเรียกร้องให้สังคมเห็นความสำคัญและปัญหาของเด็กและเยาวชนมากขึ้น สามารถใช้กิจกรรมทางศิลปะในการพัฒนาสมองของเด็กทั้งซีกซ้ายและซีกขวาให้เกิดการพัฒนาอย่างสมดุล

การประกวดศิลปะเด็กในระดับนานาชาติเป็นเวทีที่ช่วยกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากแสดงออกและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และรางวัลที่ได้รับจากการประกวดเป็นการเสริมแรง สร้างความภาคภูมิใจให้เด็กมีกำลังใจในการพัฒนาตนเอง สามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่ตนเอง สถานศึกษาและประเทศชาติ ซึ่งการประกวดในแต่ละประเทศนั้นมีแนวคิดและปรัชญาในการประกวดที่แตกต่าง

กันออกไป ผลงานศิลปะของเด็ก ๆ ที่เข้าร่วมประกวดในแต่ละเวทีจึงมีความแตกต่างกัน มีความหลากหลาย สามารถสะท้อนแนวคิดของเด็ก ๆ ผ่านผลงานศิลปะ หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เด็กได้มีเวทีในการแสดงออกทางศิลปะมากขึ้น และมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ตามวัย ตามวุฒิภาวะและพัฒนาการของเด็กโดยไม่ถูกครอบงำทางความคิดจากผู้ใหญ่

7. **การประกวดโครงการ** SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREND'S COMPETTITION

7.1 **ประวัติการจัดประกวด** SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREND'S COMPETTITION

SHANKAR มีชื่อเสียงมากในด้านการเขียนการ์ตูนเกี่ยวกับรัฐบาลอินเดีย เขาทำให้เด็ก ๆ ประหลาดใจในปี1949 เมื่อเขาแถลงการณ์ทางวารสารการ์ตูนของเขาที่ชื่อ Shankar's Weekly ว่าจะมีการจัดการประกวดวาดภาพสำหรับเด็กขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 5-15 ปี ได้มีส่วนร่วม ซึ่งได้รับความสนใจจากเด็กๆเป็นจำนวนมาก

ในปีต่อมาเขาได้เปิดโอกาสให้เด็กๆจากหลายประเทศเข้าร่วมการประกวด จึงได้เริ่มต้นการประกวด SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREND'S COMPETTITION(SICC) 13 ประเทศที่เข้าร่วม ส่งผลงาน 7,000 ภาพ ในอีก 50 ปีต่อมาก็มีผู้ส่งผลงานมามากประมาณ 160,000 ภาพ จาก 135 ประเทศ มีผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายประเทศมาเป็นคณะกรรมการตัดสินคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุด 2,000 ภาพ คัดเลือกเหลือ 800 รางวัล

ในการประกวด ผลงานที่ดีที่สุดได้รับรางวัลเหรียญทองจากประธานาธิบดีอินเดีย นอกจากนั้นยังมีอีก 24 รางวัล Nerhu Award และรางวัลเหรียญเงินอีกด้วย ผู้ที่ได้รับรางวัลทั้งหมดจะได้รับรางวัลจากประธานาธิบดี ภาพวาดที่ได้รับรางวัลทั้งหมดมีการจัดแสดงและมอบเป็นสาธารณกุศล

SHANKAR ได้มีหนังสือ Children's Book Trust ในปี 1957 นายกรัฐมนตรีอินเดียเห็นคุณค่าของผลงานและได้มีความพยายามเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการประกวด เขามีความกระตือรือร้น ซึ่งนั่นก็ทำให้เขาพบจุดที่จะเผยแพร่ผลงาน เขายังแนะนำให้มีการจัดประกวดอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งสรรรางวัลให้เหมาะสม หลังจากนั้นนายกรัฐมนตรีก็ให้จัดทำหนังสือเพื่อเก็บรวบรวมผลงานภาพวาด สำหรับผลงานที่ได้รับรางวัล ประธานาธิบดีอินเดีย ดร.S.Radhakrishnan ได้ตัดสินใจให้รางวัลสูงสุดสำหรับผลงานที่ดีที่สุด ที่รู้จักกันในนาม President of India's Gold Award

ผลงานที่ได้รับรางวัลจะได้รับการตีพิมพ์ลงในหนังสือ Shankar's Children's Art Number โดยได้จัดการประกวดมาอย่างต่อเนื่อง 54 ปีแล้ว สำหรับหนังสือรวบรวมผลงานมีจำนวน 250-280 หน้า โดยมีภาพวาดพร้อมทั้งบอกสีที่ใช้ด้วย

การประกวดภาพวาด SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREND'S COMPETTITION จะมีการจัดประกวดอย่างสม่ำเสมอในเมืองนิวเดลี ประเทศอินเดีย (SHANKAR'S CHILDREN'S ART NUMBER. 2005:5)

7.2 ระเบียบการประกวด SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREND'S COMPETTITION

1. การประกวดเปิดโอกาสให้เด็กทั่วโลก ที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี ส่งผลงานเข้าร่วมประกวด
2. ไม่เสียค่าธรรมเนียมในการเข้าร่วมประกวด
3. ผู้เข้าร่วมประกวดมีอิสระในการเลือกเรื่อง หรือหัวข้อที่ตนเองสนใจ หรือชอบ โดยการวาดภาพระบายสีหรือเป็นงานเขียน
4. แต่ละผลงานต้องได้รับการลงนามรับรองจากพ่อ แม่ ผู้ปกครองหรือครูผู้สอน
5. ทุกผลงานต้องกรอกแบบฟอร์มเป็นภาษาอังกฤษและติดไว้หลังผลงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้
   - 5.1 ชื่อ
   - 5.2 นามสกุล
   - 5.3 เพศ
   - 5.4 วัน เดือน ปีเกิด
   - 5.5 สัญชาติ
   - 5.6 ที่อยู่
   - 5.7 ชื่อผลงาน
6. ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดถือเป็นลิขสิทธิ์ของ SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION จะไม่ส่งคืน
7. ส่งผลงานโดยตรงได้ที่

SHANKAR'S INTERNATIONAL CHILDREN'S COMPETITION

NEHRU HOUSE

4 BAHADUR SHAH ZAFAR MARG NEW DELHI-110002

8. เปิดรับผลงานระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

9. การวาดภาพสามารถเลือกใช้สื่อวัสดุได้หลากหลาย ยกเว้นภาพจากคอมพิวเตอร์ การพิมพ์และบาติกจะไม่รับพิจารณา

10. ขนาดของผลงานไม่ต่ำกว่า 30 X 40 เซนติเมตร

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพที่ใช้ จำนวน 101 ภาพ โดยนำเสนอผลการวิจัย แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดขอบเขตของการวิจัย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดียในแต่ละปีนั้น ผู้จัดการประกวดได้กำหนดรางวัล โดยเรียงจากรางวัลสูงสุดดังนี้

1. รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 1 รางวัล
2. รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 12-20 รางวัล
3. รางวัล SILVER MEDAL จำนวน 200 รางวัล
4. รางวัล PRIZE MEDAL จำนวน 200 รางวัล

ผู้วิจัยเลือกเฉพาะผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 5 ภาพ และ รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 96 ภาพ ซึ่งเป็นรางวัลในกลุ่มระดับเหรียญทองที่สะท้อนถึงความหลากหลายของผลงานและเป็นตัวแทนของรางวัลอื่น ๆ ได้ จากการประกวด 6 ปี ต่อเนื่องกันรวมทั้งหมด จำนวน 101 ภาพ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นดังนี้

1. เนื้อหา
2. สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี
3. กลวิธีการระบายสี
4. โครงสร้างของภาพ
    4.1 การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี
    4.2 การสร้างจุดเด่นของภาพ

4.3 การสร้างความสมดุลของภาพ

4.4 รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ

ผลงานภาพวาดระบายสีที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ จำนวน 101 ภาพ โดยแยกตามประเภทรางวัลดังนี้

รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 5 รางวัล ได้แก่

1. ชื่อภาพ Amemorable day in my life

   เจ้าของผลงาน Nusrat Sharmeen Nisha อายุ 15 ปี ประเทศบังคลาเทศ

   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 7)

2. ชื่อภาพ Celebration

   เจ้าของผลงาน Komal Madhukar Ullal อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 7)

3. ชื่อภาพ My country

   เจ้าของผลงาน Radek Moldrzyk อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 7)

4. ชื่อภาพ Girlfriends talking

   เจ้าของผลงาน Ludmila Novakova อายุ 14 ปี ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค

   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 7)

5. ชื่อภาพ Market

   เจ้าของผลงาน Tanuch Prommetta อายุ 15 ปี ประเทศไทย

   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 7)

รางวัลJAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 96 ภาพ ได้แก่

1. ชื่อภาพ Bulgarian folklore

   เจ้าของผลงาน MiChaela Lubomiro Georgiva อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย

   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 8)

2. ชื่อภาพ Wedding ceremony

   เจ้าของผลงาน Anandita Vivek Bartake อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

   แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 9)

3. ชื่อภาพ Wau Festival

เจ้าของผลงาน B.Vasugi อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 10)

4. ชื่อภาพ National holiday

เจ้าของผลงาน Yana Krivega อายุ 12 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 11)

5. ชื่อภาพ Flower show

เจ้าของผลงาน Adiba Jamal Esha อายุ 13 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 12)

6. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Mohamed Ahmed Kamal EI-Din อายุ 13 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 13)

7. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Shreya Bidasarya อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 14)

8. ชื่อภาพ Bali ladies

เจ้าของผลงาน Ellyza Triastuti อายุ 13 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 15)

9. ชื่อภาพ Embroidery

เจ้าของผลงาน Olga Denisenko อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 16)

10. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Hadil Hisham Fawzy อายุ 14 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 17)

11. ชื่อภาพ Kalmyk singer

เจ้าของผลงาน Olga Detyareva อายุ 14 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 18)

12. ชื่อภาพ Temple

เจ้าของผลงาน Mayura chathural Sannasooriya อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 19)

13. ชื่อภาพ My country

เจ้าของผลงาน Santi Neamkam อายุ 14 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53 (2002: 20)

14. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Tatiana Eugenievna Juutakova อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 21)

15. ชื่อภาพ Bulgarian folklore

เจ้าของผลงาน Vasilena Lubomirrova Vabanova อายุ 15 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 22)

16. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Mayuk Das อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 23)

17. ชื่อภาพ Old beggar

เจ้าของผลงาน Dhanushka Wikramabandara อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 24)

18. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Guncha Saryewa อายุ 15 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 25)

19. ชื่อภาพ Before the wedding

เจ้าของผลงาน komal Madhukar Ullal อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 7)

20. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Rakhmanov serdar อายุ 12 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 8)

21. ชื่อภาพ Evening at the river

เจ้าของผลงาน Ilmira Manyurova อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 9)

22. ชื่อภาพ Girls in traditional costumes

เจ้าของผลงาน Irina Pitova อายุ 15 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 10)

23. ชื่อภาพ Fish market

เจ้าของผลงาน Tajreen Akter อายุ 14 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 11)

24. ชื่อภาพ Girls in the green environment

เจ้าของผลงาน Saumya Gangadari Fernando อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 12)

25. ชื่อภาพ Festival night

เจ้าของผลงาน Win Myint Tun อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 13)

26. ชื่อภาพ In the garden

เจ้าของผลงาน Ivana Bohusova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 14)

27. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Ivelina Lokova อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 15)

28. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน John Nachaat Bichay อายุ 12 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 16)

29. ชื่อภาพ Working in the field

เจ้าของผลงาน Sisca Augustine Candra อายุ 14 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 17)

30. ชื่อภาพ Floating market

เจ้าของผลงาน Pasutee Werachai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 18)

31. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Ralitsa Encheva อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 19)

32. ชื่อภาพ Kite - maker

เจ้าของผลงาน Tulika Karmakar อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 20)

33. ชื่อภาพ Boat race

เจ้าของผลงาน Diego Jolly Jacob อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 8)

34. ชื่อภาพ At the well

เจ้าของผลงาน Nivedita Yadav อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 9)

35. ชื่อภาพ My friends

เจ้าของผลงาน Dominika Lis อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 10)

36. ชื่อภาพ Easter

เจ้าของผลงาน Anthea Neums อายุ 14 ปี ประเทศเยอรมันนี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 11)

37. ชื่อภาพ Evening time

เจ้าของผลงาน Wynn Phyo Zaw อายุ 14 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 12)

38. ชื่อภาพ Bulgarian Beauties

เจ้าของผลงาน Elena Dermatova อายุ 15 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 13)

39. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Aylara Hojimova อายุ 13 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 14)

40. ชื่อภาพ Folk dance

เจ้าของผลงาน Shama อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 15)

41. ชื่อภาพ Enjoying Life

เจ้าของผลงาน Lim Sau Wei อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 16)

42. ชื่อภาพ Good environment

เจ้าของผลงาน Jatuporn Srisoi อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 17)

43. ชื่อภาพ Pets

เจ้าของผลงาน Kittisak Tepkoa อายุ 14 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 18)

44. ชื่อภาพ Procession

เจ้าของผลงาน Saptak Mohanta อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 19)

45. ชื่อภาพ Traditonal dance

เจ้าของผลงาน Chaturanga Sandamini Ariyavansha อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 20)

46. ชื่อภาพ Plucking rose apples

เจ้าของผลงาน Madhavi leuke Bandara อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 21)

47. ชื่อภาพ Village Life

เจ้าของผลงาน Chung Yin Hui อายุ 14 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 22)

48. ชื่อภาพ Autumn in the park

เจ้าของผลงาน Franziska Traeber อายุ 15 ปี ประเทศเยอรมันนี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 8)

49. ชื่อภาพ My first poem

เจ้าของผลงาน Alina Onipchenko อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 9)

50. ชื่อภาพ Country custom

เจ้าของผลงาน May Poe Win Myint อายุ 12 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 10)

51. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Manas Roy อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 11)

52. ชื่อภาพ Thai culture

เจ้าของผลงาน Weerayuth Moongkuanklang อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 12)

53. ชื่อภาพ Holiday morning

เจ้าของผลงาน Kim Mi Hyang อายุ 13 ปี ประเทศเกาหลีเหนือ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 13)

54. ชื่อภาพ Ladies collecting lotus flowers

เจ้าของผลงาน Chathurangika Sandamini Ariyawansa Somathilaka อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 14)

55. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Dinara Embergenova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐคาซัคสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 15)

56. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Lvelina Nikolaeva Lakova อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 16)

57. ชื่อภาพ Mongolian wedding

เจ้าของผลงาน Tserndegid Bayarmonkh อายุ 12 ปี ประเทศมองโกเลีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 17)

58. ชื่อภาพ Bali girls

เจ้าของผลงาน Dinda Ameliya อายุ 14 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 18)

59. ชื่อภาพ Artist

เจ้าของผลงาน Janna But อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 19)

60. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Jayani Buddhi Prabha Dumbutuge อายุ 12 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 20)

61. ชื่อภาพ Look at yourself

เจ้าของผลงาน Kaushik Roy Chowdhury อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 21)

62. ชื่อภาพ Ambalana

เจ้าของผลงาน Anuksha Nishadi Abeysinghe อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 22)

63. ชื่อภาพ Sweet seller

เจ้าของผลงาน Wan Sin Yee อายุ 13 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 23)

64. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Reem Raafat Ibrahim Temraz อายุ 14 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 24)

65. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Victoria Ivailova Petkova อายุ 13 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 25)

66. ชื่อภาพ Vibrant folk dance

เจ้าของผลงาน Sudipta Singh อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 26)

67. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Ivailo Nikolaev Nikolov อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 27)

68. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Rahul Sarvothama อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 8)

69. ชื่อภาพ The way to peace

เจ้าของผลงาน Robel Solomon อายุ 14 ปี ประเทศเอริเทรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 9)

70. ชื่อภาพ Maldivian lifestyle

เจ้าของผลงาน Fathmath Shara Waheed อายุ 13 ปี ประเทศมัลติเวส

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 10)

71. ชื่อภาพ Dance on embers

เจ้าของผลงาน Lskren Petkov อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 11)

72. ชื่อภาพ Folk singers

เจ้าของผลงาน Hamidah Ashrafi Fateha อายุ 12 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 12)

73. ชื่อภาพ At the earth's border

เจ้าของผลงาน Bychkova Sasha อายุ 12 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 13)

74. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Mysykow Hamuhammed อายุ 14 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 14)

75. ชื่อภาพ Pole fishing

เจ้าของผลงาน Anushka Fernando อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 15)

76. ชื่อภาพ Wedding ceremony

เจ้าของผลงาน Pavithra Samurdhi Subasingha อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 16)

77. ชื่อภาพ Bathing

เจ้าของผลงาน Theerawat Chansatam อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 17)

78. ชื่อภาพ At the window

เจ้าของผลงาน Julia Kolomoets อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 18)

79. ชื่อภาพ In the yard

เจ้าของผลงาน Rita Kabelkva อายุ 15 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 19)

80. ชื่อภาพ Water marker

เจ้าของผลงาน Umpon Pachanai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 8)

81. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Zehranur Gunduz อายุ 14 ปี ประเทศตุรกี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 9)

82. ชื่อภาพ I love Thai arts

เจ้าของผลงาน Khuantip Bhapim อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 10)

83. ชื่อภาพ Walking

เจ้าของผลงาน Svetlana Lutaja อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 11)

84. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Subhadip Nandy อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 12)

85. ชื่อภาพ Scuba diving

เจ้าของผลงาน Martyna Stokalska อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 13)

86. ชื่อภาพ Railway station

เจ้าของผลงาน Dibyapriya Hazra

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 14)

87. ชื่อภาพ Achievers

เจ้าของผลงาน H.D. Buddhi Koushalya Hettiachchi อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 15)

88. ชื่อภาพ Cossacks

เจ้าของผลงาน Margarita Sotnikova อายุ 12 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58 (2007: 16)

89. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Martina Rejczak อายุ 14 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 17)

90. ชื่อภาพ Respect to Buddha

เจ้าของผลงาน Arkar Moe Myint อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 18)

91. ชื่อภาพ Market

เจ้าของผลงาน Khan Abdulla Taium อายุ 14 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 19)

92. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Swapnil Ajay Vaidya อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 20)

93. ชื่อภาพ Egyptian village

เจ้าของผลงาน Mohamed Osama Kamaluddin อายุ 13 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 21)

94. ชื่อภาพ Marionette theatre

เจ้าของผลงาน Zaneta Florykova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐเช็ค

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 22)

95. ชื่อภาพ Flowers

เจ้าของผลงาน Victoria Hrapach อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 23)

96. ชื่อภาพ Grandma telling a story

เจ้าของผลงาน Pavithra Samurdhi Subasinghe อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 24)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 6 เล่ม ซึ่งสมาคมซังการ์ ประเทศอินเดียผู้จัดการประกวด ได้จัดส่งมาให้หอศิลป์เสิงสาง โรงเรียนเสิงสาง

2. ศึกษาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กและข้อคิดเห็นอื่น ๆ จากแหล่งข้อมูลดังนี้

2.1 หนังสือสูจิบัตรการแสดงนิทรรศการผลงานศิลปะเด็กในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ณ หอศิลป์เสิงสาง โรงเรียนเสิงสาง

2.2 สัมภาษณ์ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการ นักจัดกิจกรรมทางศิลปะเด็กและครูผู้สอนศิลปะ

2.3 เอกสาร หนังสือเชิญชวนเข้าร่วมประกวดทางศิลปะเด็ก ณ ห้องกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนเสิงสาง

2.4 เอกสาร หนังสือ และงานวิจัย ณ หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

3. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของงานศิลปะเด็ก การวาดภาพระบายสี เนื้อหาเรื่องราวในผลงานภาพวาดระบายสี สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี กลวิธีการระบายสี และโครงสร้างของภาพวาดระบายสี เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลงาน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลชั้นรอง (Secondary Data) จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 101 ภาพ ในประเด็น

1.1 เนื้อหา

1.2 สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี

1.3 กลวิธีการระบายสี

1.4 โครงสร้างของภาพ

1.4.1 การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี

1.4.2 การสร้างจุดเด่นของภาพ

1.4.3 การสร้างความสมดุลของภาพ

1.4.4 รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ

2. การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีในแต่ละประเด็นมีขั้นตอนดังนี้

2.1 รวบรวมผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย จากภาพในหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 101 ภาพ

2.2 วิเคราะห์รายละเอียดผลงานภาพวาดระบายสีทีละประเด็น โดยใช้ค่าร้อยละ และบันทึกผลการวิเคราะห์เป็นความเรียงพร้อมภาพผลงานตัวอย่างประกอบ

3. สรุปเรียบเรียงรายงานผลการศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ.2545 – 2550 โดยนำเสนอผลการวิจัย แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)ในรูปความเรียง และตาราง ประกอบภาพ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าร้อยละ (Percentage) (บุญเลี้ยง ทุมทอง. 2547: 68)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่สังเกตได้}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

บทที่ 4
ผลการศึกษาวิเคราะห์

การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลชั้นรอง (Secondary Data) จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 101 ภาพ โดยนำเสนอผลการวิจัย แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการวิเคราะห์ดังนี้

1. เนื้อหา
2. สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี
3. กลวิธีการระบายสี
4. โครงสร้างของภาพ
   - 4.1 การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี
   - 4.2 การสร้างจุดเด่นของภาพ
   - 4.3 การสร้างความสมดุลของภาพ
   - 4.4 รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. **เนื้อหา**

จากการศึกษาภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ โดยวิเคราะห์ภาพวาดจากองค์ประกอบของภาพวาดที่สื่อเนื้อหาออกมาให้ปรากฏเห็นได้อย่างเด่นชัดและศึกษาจากการตั้งชื่อภาพของแต่ละภาพ พบว่าภาพวาดของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จำนวน 101 ภาพ ได้แสดงออกและสื่อเนื้อหาของภาพที่หลากหลาย ซึ่งสามารถจัดกลุ่มของภาพตามเนื้อหาได้แก่เนื้อหาที่สื่อและสะท้อนเกี่ยวกับธรรมชาติกับมนุษย์ ประเพณีและวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปะการแสดงพื้นเมือง มนุษย์กับสัตว์เลี้ยง บุคคล และการละเล่นของเด็ก ๆ มีผลการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา โดยการหาค่าร้อยละของจำนวนภาพวาดระบายสีแยกตามเนื้อหา ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามเนื้อหาภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
เกี่ยวกับธรรมชาติกับมนุษย์	4	3.96
เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม	21	20.79
เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่	34	33.67
เกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมือง	15	14.85
เกี่ยวกับมนุษย์กับสัตว์เลี้ยง	5	4.95
เกี่ยวกับบุคคล	19	18.81
เกี่ยวกับการละเล่นของเด็ก ๆ	3	2.97

จากตาราง 1 พบว่า จำนวนภาพวาดระบายสีแยกตามเนื้อหาของภาพวาด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. เนื้อหาเกียวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ จำนวน 34 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 33.67
2. เนื้อหาเกียวกับประเพณีและวัฒนธรรม จำนวน 21 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 20.79
3. เนื้อหาเกียวกับบุคคล จำนวน 19 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 18.81
4. เนื้อหาเกียวกับศิลปะการแสดงพื้นเมือง จำนวน 15 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.85
5. เนื้อหาเกียวกับมนุษย์กับสัตว์เลี้ยง จำนวน 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.95
6. เนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติกับมนุษย์ จำนวน 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.96
7. เนื้อหาเกียวกับการละเล่นของเด็ก ๆ จำนวน 3 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.97

สรุปได้ว่า เนื้อหาภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ.2545 – 2550 มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่มากที่สุด โดยมีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 33.67 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 20.79 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล มีจำนวนภาพวาดคิดเป็นร้อยละ 18.81 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมือง มีจำนวนภาพวาดคิดเป็นร้อยละ 14.85 ส่วนภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการละเล่นของเด็ก ๆ ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 2.97 และผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างแยกตามเนื้อหาดังนี้

1. ภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติกับมนุษย์ ดังภาพประกอบ 1-2

ภาพประกอบ 1

ชื่อภาพ Scuba diving เจ้าของผลงาน Martyna Stokalska อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

ที่มา: Yamuna Shankar. (2007). *Shankar's Children's Art Number Vol. 58*. p. 13.

ภาพประกอบ 2

ชื่อภาพ Good environment เจ้าของผลงาน Jatuporn Srisoi อายุ 15 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55*. p. 17.

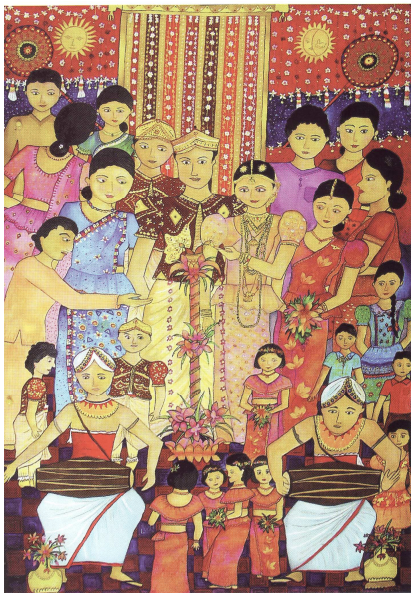
2. ภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม ดังภาพประกอบ 3-4

ภาพประกอบ 3

ชื่อภาพ Wedding ceremonyเจ้าของผลงาน Anandita Vivek Bartake อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 9.

ภาพประกอบ 4

ชื่อภาพ Wedding ceremony เจ้าของผลงาน Pavithra Samurdhi Subasingha อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 16.

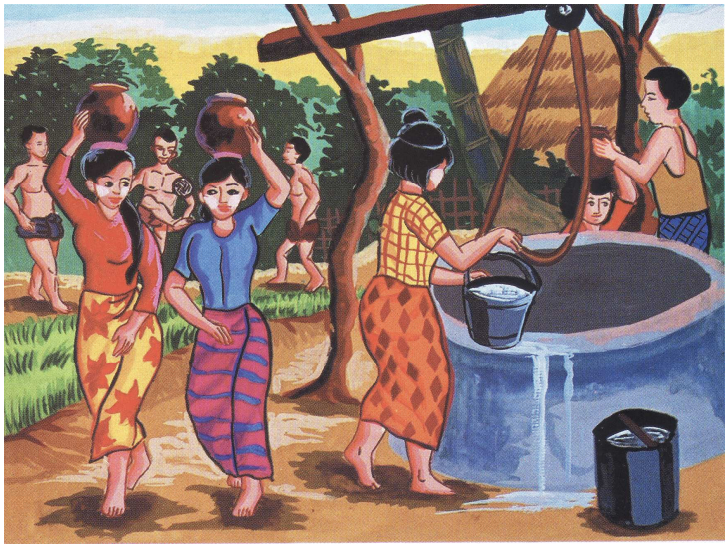
3. ภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ดังภาพประกอบ 5-6

ภาพประกอบ 5

ชื่อภาพ Village Life เจ้าของผลงาน Chung Yin Hui อายุ 14 ปี ประเทศมาเลเซีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 22.

ภาพประกอบ 6

ชื่อภาพ Evening time เจ้าของผลงาน Wynn Phyo Zaw อายุ 14 ปี ประเทศพม่า

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 12.

4. ภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมือง ดังภาพประกอบ 7-8

ภาพประกอบ 7

ชื่อภาพ Vibrant folk dance เจ้าของผลงาน Sudipta Singh อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 26.

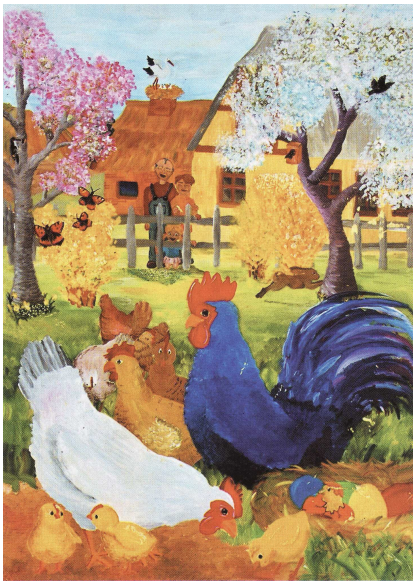

ภาพประกอบ 8

ชื่อภาพ Folk dance เจ้าของผลงาน Shama อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 15.

5. ภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับมนุษย์กับสัตว์เลี้ยง ดังภาพประกอบ 9-10

ภาพประกอบ 9

ชื่อภาพ Easter เจ้าของผลงาน Anthea Neums อายุ 14 ปี ประเทศเยอรมันนี

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 11.

ภาพประกอบ 10

ชื่อภาพ In the yard เจ้าของผลงาน Rita Kabelkva อายุ 15 ปี ประเทศยูเครน

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 19.

6. ภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล ดังภาพประกอบ 11-12

ภาพประกอบ 11

ชื่อภาพ Holiday morning เจ้าของผลงาน Kim Mi Hyang อายุ 13 ปี ประเทศเกาหลีเหนือ

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 13.

ภาพประกอบ 12

ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ เจ้าของผลงาน Victoria Ivailova Petkova อายุ 13 ปี ประเทศบัลแกเรีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 25.

7. ภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการละเล่นของเด็ก ๆ ดังภาพประกอบ 13-14

ภาพประกอบ 13

ชื่อภาพ Enjoying Life เจ้าของผลงาน Lim Sau Wei อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 16.

ภาพประกอบ 14

ชื่อภาพ My friends เจ้าของผลงาน Dominika Lis อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 10.

2. **สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี**

จากการศึกษาภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ โดยวิเคราะห์ภาพวาดตามคุณสมบัติของสื่อวัสดุที่ใช้ในการระบาย ซึ่งปรากฏให้เห็นชัดเจน พบว่าสื่อวัสดุที่ใช้ในการระบายสีภาพวาดได้แก่ สีโปสเตอร์ สีน้ำ สีชอล์คน้ำมัน ดินสอสี สีอะคริลิค สีน้ำมัน และบางภาพเลือกใช้สีผสมผสานกันเช่น การใช้สีน้ำร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน ใช้สีน้ำร่วมกับดินสอสี มีผลการศึกษาวิเคราะห์สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดระบายสีแยกตามสื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี จากจำนวนภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทองการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการศึกษาวิเคราะห์สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี โดยการหาค่าร้อยละ จำนวนภาพวาดแยกตามสื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทองการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ

สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี	จำนวน	ร้อยละ
สีโปสเตอร์	44	43.56
สีน้ำ	39	38.62
สีชอล์คน้ำมัน	12	11.88
ดินสอสี	1	0.99
สีอะคริลิค	1	0.99
สีน้ำมัน	1	0.99
สีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน	1	0.99
สีน้ำใช้ร่วมกับดินสอสี	2	1.98

จากตาราง 2 พบว่า จำนวนภาพวาดระบายสีแยกตามสื่อวัสดุการวาดภาพระบายสีเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้

1. สีโปสเตอร์ จำนวน 44 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 43.56
2. สีน้ำ จำนวน 39 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 38.62

3. สีชอล์คน้ำมัน จำนวน 12 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 11.88

4. สีน้ำใช้ร่วมกับดินสอสี จำนวน 2 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.98

5. ดินสอสี จำนวน 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.99

6. สีอะคริลิค จำนวน 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.99

7. สีน้ำมัน จำนวน 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.99

8. สีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน จำนวน 1 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.99

สรุปได้ว่า สื่อวัสดุที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ใช้สื่อวัสดุสีโปสเตอร์ในการวาดภาพระบายสีมากที่สุด โดยมีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 43.56 รองลงมาได้แก่สื่อวัสดุ สีน้ำ มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 38.62 และรองลงมาใช้สื่อวัสดุ สีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 1.98 ส่วนสื่อวัสดุ สีน้ำมัน สีอะคริลิค ดินสอสี สีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 0.99 และผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างแยกตามสื่อวัสดุการวาดภาพระบายสีดังนี้

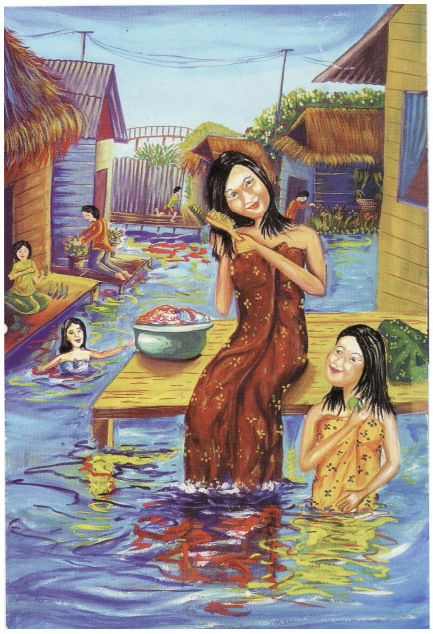
1. ภาพวาดระบายสีด้วยสีโปสเตอร์ มีลักษณะสีที่มันวาว ข้นเหนียว สีสดใส เน้นรายละเอียดได้ดี เนื้อสีระบายทับซ้อนกันได้และสามารถเกลี่ยเนื้อสีให้ประสานกลมกลืนได้ดี ดังภาพประกอบ 15-17

ภาพประกอบ 15

ชื่อภาพ Country custom เจ้าของผลงาน May Poe Win Myint อายุ 12 ปี ประเทศพม่า

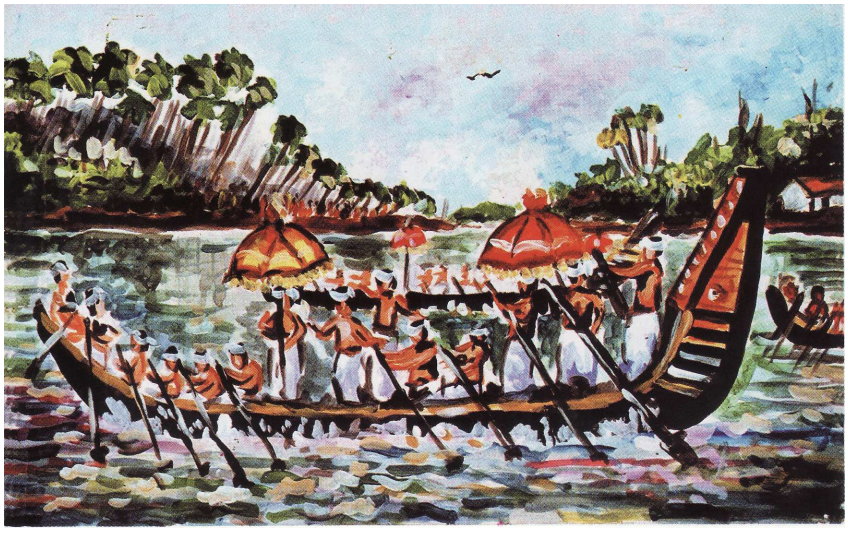
ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 10.

ภาพประกอบ 16

ชื่อภาพ Bathing เจ้าของผลงาน Theerawat Chansatam อายุ 15 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 17.

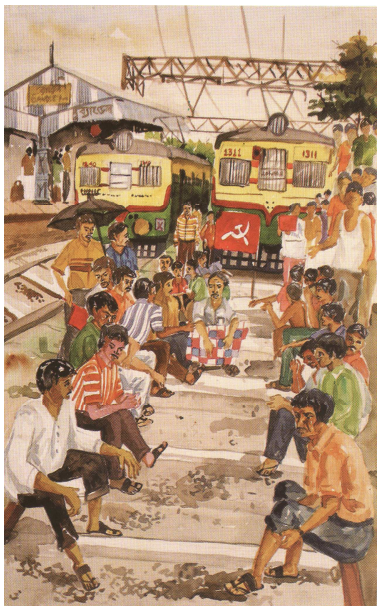

ภาพประกอบ 17

ชื่อภาพ Boat race เจ้าของผลงาน Diego Jolly Jacob อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 8.

2. ภาพวาดระบายสีด้วยสีน้ำ มีลักษณะสีที่ใสบาง สว่าง สดใส เนื้อสีชุ่มไหลซึม แสงเงาชัดเจน ดังภาพประกอบ 18-19

ภาพประกอบ 18

ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ เจ้าของผลงาน Manas Roy อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 11.

ภาพประกอบ 19

ชื่อภาพ Market เจ้าของผลงาน Khan Abdulla Taium อายุ 14 ปี ประเทศบังคลาเทศ

ที่มา: Yamuna Shankar. (2007). *Shankar's Children's Art Number Vol. 58.* p. 19.

3. สีชอล์คน้ำมัน มีลักษณะเนื้อสีที่หนา ทึบแสง มีลีลาของเส้นตามลักษณะของแท่งสี ดังภาพประกอบ 20-21

ภาพประกอบ 20

ชื่อภาพ Floating market เจ้าของผลงาน Pasutee Werachai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2003). *Shankar's Children's Art Number Vol. 54.* p. 18.

ภาพประกอบ 21

ชื่อภาพ Maldivian lifestyle เจ้าของผลงาน Fathmath Shara Waheed อายุ 13 ปี ประเทศมัลติเวส

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 10.

4. ภาพวาดระบายสีด้วยดินสอสี สีมีความสดใส หลากสี มองเห็นลีลาการใช้เส้นสายตามลักษณะของแท่งสี ดังภาพประกอบ 22

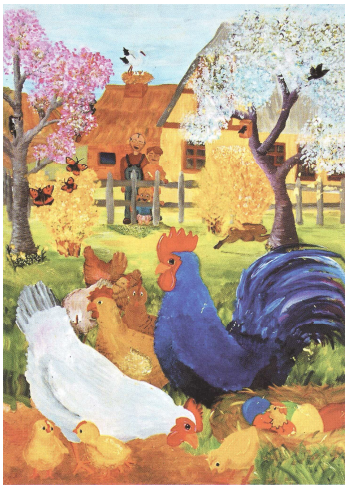

ภาพประกอบ 22

ชื่อภาพ At the window เจ้าของผลงาน Julia Kolomoets อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 18.

5. ภาพวาดระบายสีด้วยสีอะคริลิค มีลักษณะเนื้อสีที่สดใส มีเนื้อสีที่หนา เหนียวข้น ดังภาพประกอบ 23

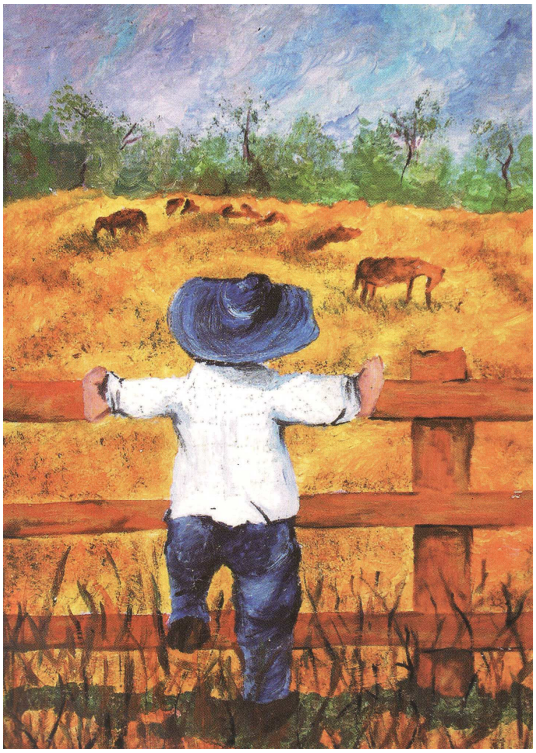

ภาพประกอบ 23

ชื่อภาพ Easter เจ้าของผลงาน Anthea Neums อายุ 14 ปี ประเทศเยอรมันนี

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 11.

6. ภาพวาดระบายสีด้วยสีน้ำมัน มีลักษณะเนื้อสีที่หนา เหนียวข้น สีมีลักษณะทึบแสง การระบายมีการทับซ้อนเป็นชั้น ๆ สามารถสร้างพื้นผิวเกิดความตื้นลึกหรือมิติของสี ดังภาพประกอบ 24

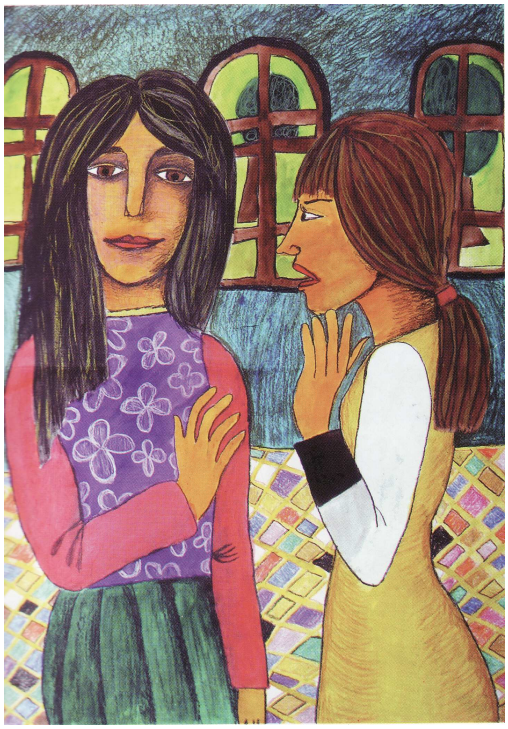

ภาพประกอบ 24

ชื่อภาพ My country เจ้าของผลงาน Radek Moldrzyk อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 7.

7. ภาพวาดระบายสีด้วยสีน้ำใช้ร่วมกับดินสอสี มีลักษณะเนื้อสีน้ำที่มีความเบาบาง ใส และลีลาของเส้นสีที่เกิดจากการใช้ดินสอสี ดังภาพประกอบ 25

ภาพประกอบ 25

ชื่อภาพ Girlfriends talking เจ้าของผลงาน Ludmila Novakova อายุ 14 ปี ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 7.

8. ภาพวาดระบายสีด้วยสีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน มีลักษณะเนื้อสีน้ำที่มีความเบาบาง ใส ชุ่ม และลีลาของเส้นสีที่เกิดจากการใช้สีชอล์คน้ำมัน ดังภาพประกอบ 26

ภาพประกอบ 26

ชื่อภาพ Market เจ้าของผลงาน Tanuch Prommetta อายุ 15 ปี ประเทศไทย

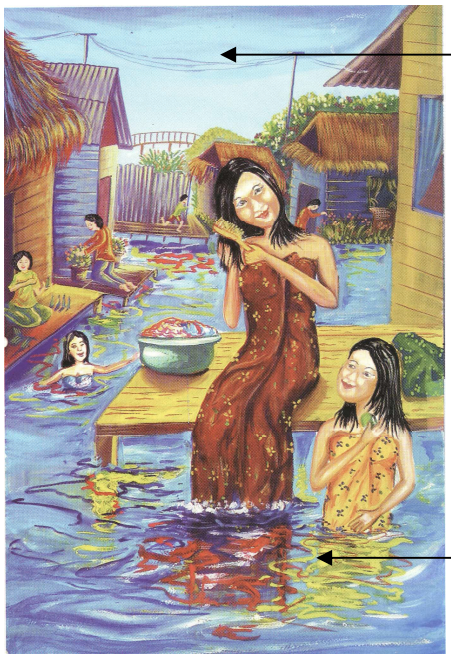
ที่มา: Yamuna Shankar. (2007). *Shankar's Children's Art Number Vol. 58.* p. 7.

3. กลวิธีการระบายสี

กลวิธีการระบายสีเป็นกรรมวิธี ลีลาหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่ปรากฏเด่นชัดบนผลงานภาพวาดระบายสี เช่นการลาก การระบายเรียบ การระบายให้เห็นริ้วรอยพู่กัน การระบายสีทับซ้อน การสร้างพื้นผิวหยาบ ขรุขระ เรียบ ซึ่งกลวิธีต่าง ๆ สัมพันธ์กับสื่อวัสดุที่เลือกใช้ เช่นสีน้ำ สีโปสเตอร์ สีน้ำมัน สีอะคริลิค สีชอล์คน้ำมัน จากการศึกษาพบว่าสื่อวัสดุแต่ละประเภทมีกลวิธีที่หลากหลายและแตกต่างกันตามธรรมชาติของสื่อวัสดุนั้น ๆ ผู้วิจัยขอเสนอกลวิธีการระบายสีจากการศึกษาภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ ตามประเภทของสื่อวัสดุ ดังนี้

1. กลวิธีการระบายสีด้วยสีโปสเตอร์

จากการศึกษาภาพวาดระบายสีที่ระบายด้วยสีโปสเตอร์ จำนวน 44 ภาพ พบว่ามีกลวิธีที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดได้แก่ กลวิธีระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน ระบายสีแสดงลีลาให้เห็นริ้วรอยพู่กัน ระบายสีหนาทับซ้อนสี การดีด-สลัดสี และผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างที่แสดงกลวิธีการระบายสี ด้วยสีโปสเตอร์ ดังภาพประกอบ 27-29 ดังนี้

ลักษณะภาพวาดที่เกิดจากกลวิธีระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน

ลักษณะภาพวาดที่เกิดจากกลวิธีระบายสีหนาทับซ้อนสี

ภาพประกอบ 27

ชื่อภาพ Bathing เจ้าของผลงาน Theerawat Chansatam อายุ 15 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 17.

ลักษณะภาพวาดที่เกิดจากกลวิธีระบายสีแสดงลีลาให้เห็นริ้วรอยพู่กัน

ภาพประกอบ 28

ชื่อภาพ Working in the field เจ้าของผลงาน Sisca Augustine Candra อายุ 14 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2003). *Shankar's Children's Art Number Vol. 54.* p. 17.

ภาพประกอบ 29

ชื่อภาพ Bulgarian Beauties เจ้าของผลงาน Elena Dermatova อายุ 15 ปี ประเทศบัลแกเรีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 13.

2. กลวิธีการระบายสีด้วยสีน้ำ

จากการศึกษาภาพวาดระบายสีด้วยสีน้ำ จำนวน 39 ภาพ พบว่ามีกลวิธีตามลักษณะธรรมชาติของสีน้ำซึ่งปรากฏเด่นชัดในภาพวาดระบายสีได้แก่ กลวิธีการระบายเปียกบนเปียก การระบายเปียกบนแห้ง และการระบายแห้งบนแห้ง และพบว่าแต่ละภาพเลือกใช้กลวิธีผสมผสานกัน ผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างที่แสดงกลวิธีการระบายสีด้วยสีน้ำ ดังภาพประกอบ 30-31 ดังนี้

ภาพประกอบ 30

ชื่อภาพ Wau Festival เจ้าของผลงาน B.Vasugi อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 10.

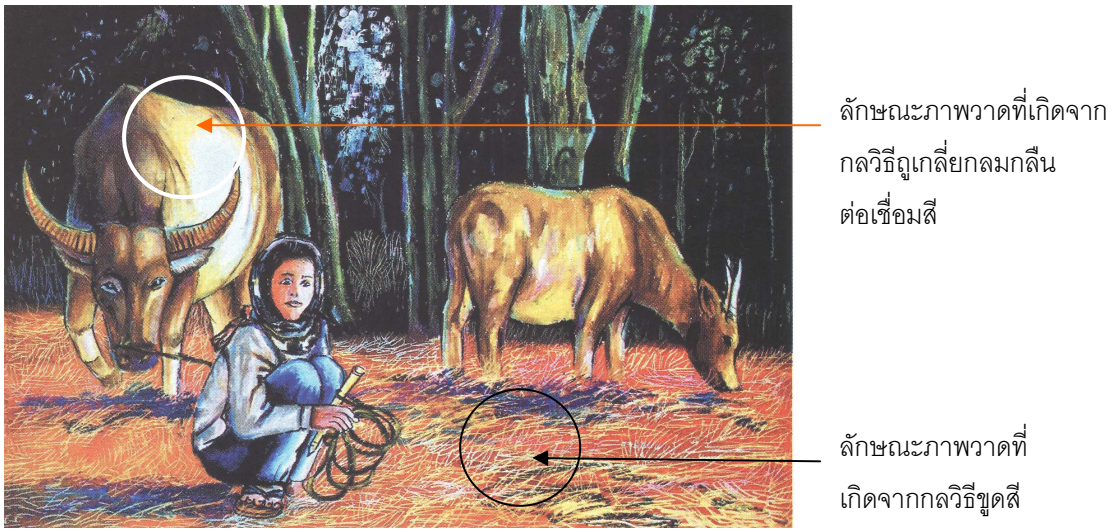
ภาพประกอบ 31

ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ เจ้าของผลงาน Mysykow Hamuhammed อายุ 14 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 14.

3. กลวิธีการระบายสีด้วยสีชอล์คน้ำมัน

จากการศึกษาภาพวาดระบายสีด้วยสีชอล์คน้ำมัน จำนวน 12 ภาพ พบว่ามีกลวิธีการระบายสีตามลักษณะธรรมชาติของสีชอล์คน้ำมันซึ่งปรากฏเด่นชัดในภาพวาดระบายสีได้แก่ กลวิธีถูเกลี่ยกลมกลืนต่อเชื่อมสี กลวิธีถูเกลี่ยกลมกลืนทับซ้อนสี กลวิธีขูดสี และกลวิธีขีด-ลากแสดงลีลาของเส้นสี ผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างที่แสดงกลวิธีการระบายสีด้วยสีชอล์คน้ำมัน ดังภาพประกอบ 32-34 ดังนี้

ภาพประกอบ 32

ชื่อภาพ Pets เจ้าของผลงาน Kittisak Tepkoa อายุ 14 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 18.

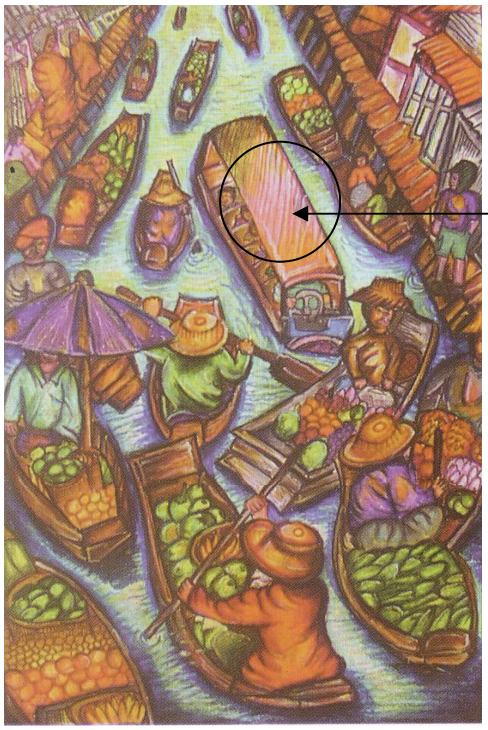

ลักษณะภาพวาดที่เกิดจาก
กลวิธีถูเกลี่ยกลมกลืนทับซ้อนสี

ภาพประกอบ 33

ชื่อภาพ Bali girls เจ้าของผลงาน Dinda Ameliya อายุ 14 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 18.

ลักษณะภาพวาดที่เกิดจาก
กลวิธีขีด-ลากแสดงลีลาของ
เส้นสี

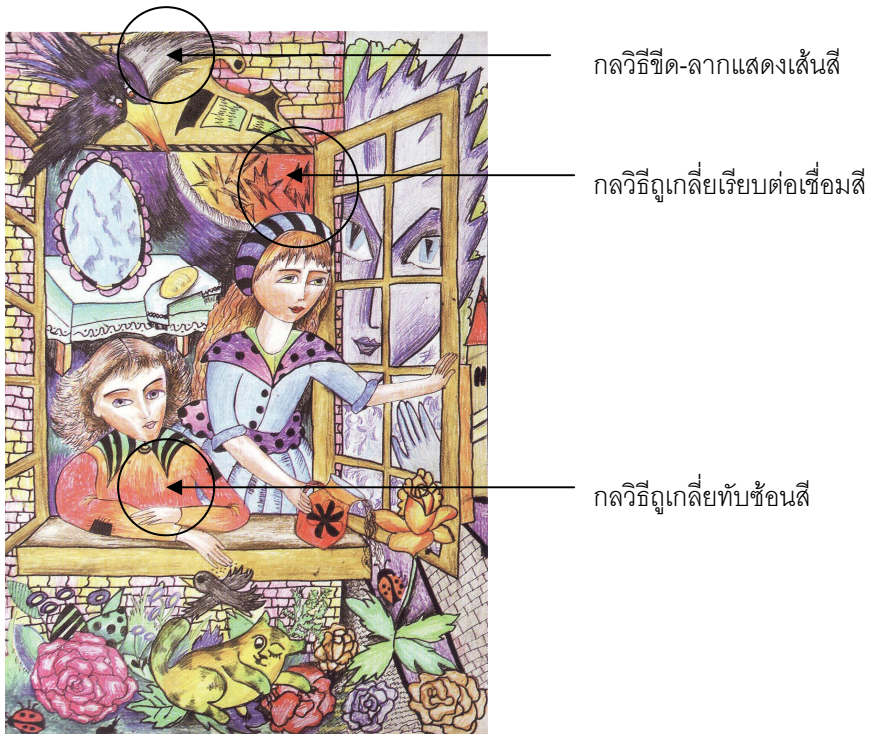
ภาพประกอบ 34

ชื่อภาพ Floating market เจ้าของผลงาน Pasutee Werachai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2003). *Shankar's Children's Art Number Vol. 54.* p. 18.

4. กลวิธีการระบายสีด้วยสีดินสอสี

จากการศึกษาภาพวาดระบายสีด้วยดินสอสี จำนวน 1 ภาพ พบว่ามีกลวิธีการระบายสีตามลักษณะธรรมชาติของดินสอสีซึ่งปรากฏเด่นชัดในภาพวาดระบายสีได้แก่ กลวิธีถูเกลี่ยเรียบต่อเชื่อมสี กลวิธีถูเกลี่ยทับซ้อนสี กลวิธีขีด-ลากแสดงเส้นสี ผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างที่แสดงกลวิธีการระบายสีด้วยสีดินสอสี ดังภาพประกอบ 35 ดังนี้

ภาพประกอบ 35

ชื่อภาพ At the window เจ้าของผลงาน Julia Kolomoets อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

ที่มา: Yamuna Shankar. (2006). *Shankar's Children's Art Number Vol. 57.* p. 18.

5. กลวิธีการระบายสีด้วยสีอะคริลิคและสีน้ำมัน

จากการศึกษาภาพวาดระบายสีด้วยสีอะคริลิคและสีน้ำมัน จำนวน 2 ภาพ พบว่ามีกลวิธีการระบายสีตามลักษณะธรรมชาติของสีอะคริลิคและสีน้ำมันซึ่งมีกลวิธีในการระบายสีที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งปรากฏเด่นชัดในภาพวาดระบายสีได้แก่ กลวิธีระบายเรียบเกลี่ยกลมกลืน กลวิธีระบายสีหนาทับซ้อนสี กลวิธีระบายสีแสดงริ้วรอยพู่กัน กลวิธีปาด-ป้ายสี กลวิธีแตะ-แต้มสี ผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างที่แสดงกลวิธีการระบายสีด้วยสี อะคริลิคและสีน้ำมัน ดังภาพประกอบ 36-37 ดังนี้

ภาพประกอบ 36

ชื่อภาพ Easter เจ้าของผลงาน Anthea Neums อายุ 14 ปี ประเทศเยอรมันนี

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 11.

ภาพประกอบ 37

ชื่อภาพ My country เจ้าของผลงาน Radek Moldrzyk อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 7.

สรุปได้ว่า กลวิธีการระบายสีภาพระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติชังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ พบกลวิธีต่าง ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับสื่อวัสดุที่เลือกใช้ ได้แก่ สีโปสเตอร์ สีน้ำ สีชอล์กน้ำมัน ดินสอสี สีน้ำมัน สีอะคริลิค จากการศึกษาพบว่าสื่อวัสดุแต่ละประเภทมีกลวิธีการระบายสีที่หลากหลายและแตกต่างกันตามธรรมชาติของสื่อวัสดุนั้น ๆ สามารถสรุปกลวิธีการระบายสีแยกตามสื่อวัสดุ ได้ดังนี้

1. กลวิธีระบายสีด้วยสีโปสเตอร์
   - 1.1 ระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน
   - 1.2 ระบายสีแสดงลีลาให้เห็นริ้วรอยพู่กัน
   - 1.3 ระบายสีหนาทับซ้อนสี
   - 1.4 การดีด-สลัดสี

2. กลวิธีระบายสีด้วยสีน้ำ
    2.1 ระบายสีเปียกบนเปียก
    2.2 ระบายสีเปียกบนแห้ง
    2.3 ระบายสีแห้งบนแห้ง
3. กลวิธีระบายสีด้วยสีชอล์คน้ำมัน
    3.1 ถูเรียบเกลี่ยกลมกลืนต่อเชื่อมสี
    3.2 ถูเรียบเกลี่ยกลมกลืนทับซ้อนสี
    3.3 ขูดสี
    3.4 ขีด-ลากแสดงลีลาของเส้นสี
4. กลวิธีระบายสีด้วยดินสอสี
    4.1 ถูเรียบเกลี่ยต่อเชื่อมสี
    4.2 ถูเรียบเกลี่ยทับซ้อนสี
    4.3 ขีด-ลากแสดงลีลาเส้นสี
5. กลวิธีระบายสีด้วยสีอะคริลิคและสีน้ำมัน
    5.1 ระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน
    5.2 ระบายสีแสดงริ้วรอยพู่กัน
    5.3 ระบายสีหนาทับซ้อนสี
    5.4 ปาด-ป้ายสี
    5.5 แตะ-แต้มสี

4. โครงสร้างของภาพ

การศึกษาโครงสร้างของภาพ หมายถึงการจัดวางส่วนประกอบของภาพที่บ่งบอกถึงการเลือกใช้ จัดวางเรื่องของ เส้น สี แสง เงา พื้นผิว การจัดวางจุดเด่น ระยะ น้ำหนัก สัดส่วน ความสมดุล ความเป็นเอกภาพ การเน้น และรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพโดยรวม ซึ่งการศึกษาภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ เป็นการศึกษาเฉพาะประเด็นการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี การสร้างจุดเด่นของภาพ ลักษณะการสร้างความสมดุลของภาพ และรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการศึกษาวิเคราะห์ทีละประเด็น ดังนี้

1. การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี หมายถึงการเลือกใช้โครงสร้างภาพด้วยกลุ่มสี และลักษณะของสีที่โดดเด่นในภาพวาด ซึ่งผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่าผู้วาดภาพระบายสีได้เลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสีคือ การเลือกใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมชาติ การเลือกใช้สีกลมกลืน การเลือกใช้สีตรงข้ามหรือสีตัดกันอย่างเด่นชัด การเลือกใช้สีส่วนรวมวรรณะร้อน และใช้สีส่วนรวมวรรณะเย็น โดยคิดเป็นร้อยละของจำนวนภาพที่เลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของภาพการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับ รางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ

โครงสร้างภาพการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี	จำนวน	ร้อยละ
ใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมชาติ	61	60.40
ใช้สีกลมกลืน	8	7.92
ใช้สีตรงข้ามหรือสีตัดกันอย่างเด่นชัด	23	22.77
เลือกใช้สีส่วนรวมวรรณะร้อน	4	3.96
ใช้สีส่วนรวมวรรณะเย็น	5	4.95

จากตาราง 3 พบว่าจำนวนของภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมชาติ จำนวน 61 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 60.40
2. ใช้สีตรงข้ามหรือสัดตัดกันอย่างเด่นชัด จำนวน 23 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.77
3. ใช้สีกลมกลืน จำนวน 8 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 7.92
4. ใช้สีส่วนรวมวรรณะเย็น จำนวน 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.95
5. ใช้สีส่วนรวมวรรณะร้อน จำนวน 4 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.96

สรุปได้ว่า โครงสร้างของภาพในการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมธรรมชาติ มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.40 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตรงข้ามหรือสีตัดกันอย่างเด่นชัด คิดเป็นร้อยละ 22.77 ส่วนภาพวาดระบายสีที่

เลือกใช้สีส่วนรวมวรรณะร้อน ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 3.96 และผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างแยกตามโครงสร้างของภาพในการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ดังนี้

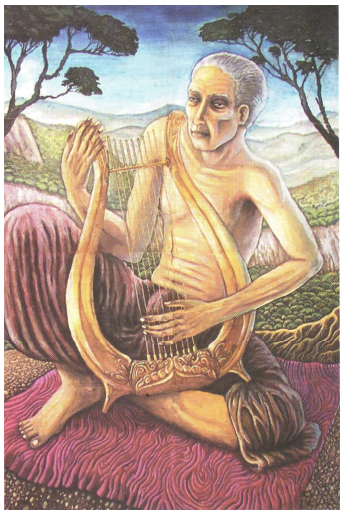
1. โครงสร้างของภาพการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมชาติ ดังภาพประกอบ 38-39 ดังนี้

ภาพประกอบ 38

ชื่อภาพ Fish market เจ้าของผลงาน Tajreen Akter อายุ 14 ปี ประเทศบังคลาเทศ

ที่มา: Yamuna Shankar. (2003). *Shankar's Children's Art Number Vol. 54.* p. 11.

ภาพประกอบ 39

ชื่อภาพ Old beggar เจ้าของผลงาน Dhanushka Wikramabandara อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 24.

2. โครงสร้างของภาพการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ใช้สีตรงข้ามหรือตัดกันอย่างเด่นชัด ดังภาพประกอบ 40-41 ดังนี้

ภาพประกอบ 40

ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ เจ้าของผลงาน Mohamed Ahmed Kamal El-Din อายุ 13 ปี ประเทศอียิปต์

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 13.

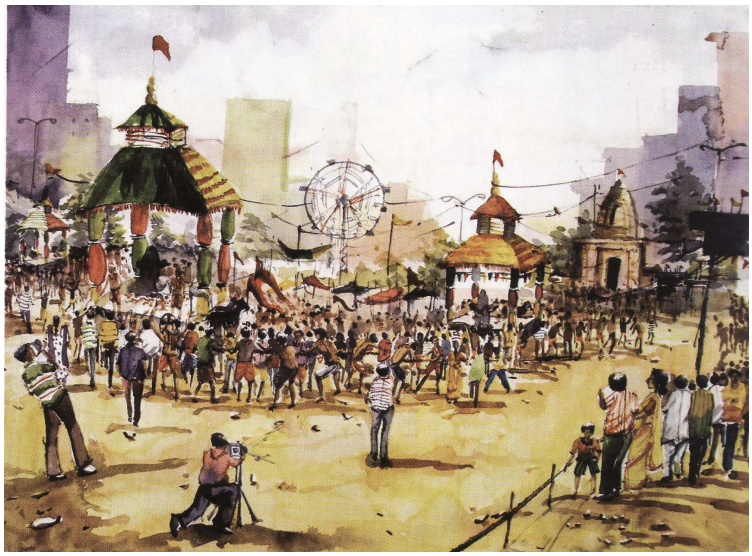

ภาพประกอบ 41

ชื่อภาพ Festival night เจ้าของผลงาน Win Myint Tun อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

ที่มา: Yamuna Shankar. (2003). *Shankar's Children's Art Number Vol. 54.* p. 13.

3. โครงสร้างของภาพการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ใช้สีกลมกลืน ดังภาพประกอบ 42-43 ดังนี้

ภาพประกอบ 42

ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ เจ้าของผลงาน Subhadip Nandy อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2007). *Shankar's Children's Art Number Vol. 58.* p. 12.

ภาพประกอบ 43

ชื่อภาพ Thai culture เจ้าของผลงาน Weerayuth Moongkuanklang อายุ 15 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 12.

4. โครงสร้างของภาพการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ใช้สีส่วนรวมวรรณะเย็น ดังภาพประกอบ 44-45 ดังนี้

ภาพประกอบ 44

ชื่อภาพ National holiday เจ้าของผลงาน Yana Krivega อายุ 12 ปี ประเทศยูเครน

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 11.

ภาพประกอบ 45

ชื่อภาพ My friends เจ้าของผลงาน Dominika Lis อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 10.

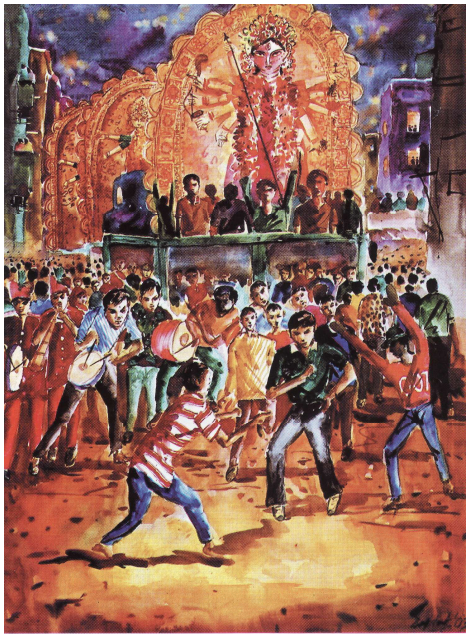
5. โครงสร้างของภาพการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ใช้สีส่วนรวมวรรณะร้อน ดังภาพประกอบ 46-47 ดังนี้

ภาพประกอบ 46

ชื่อภาพ Vibrant folk dance เจ้าของผลงาน Sudipta Singh อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 26.

ภาพประกอบ 47

ชื่อภาพ Procession เจ้าของผลงาน Saptak Mohanta อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 19.

2. การสร้างจุดเด่นของภาพ หมายถึง การทำให้ภาพเด่นเป็นพิเศษเฉพาะบางแห่งที่ต้องการให้แปลกตา เพื่อให้เป็นจุดสนใจ การจัดภาพเพื่อให้ภาพน่าสนใจ จากการศึกษาภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ พบว่าผู้วาดได้สร้างจุดเด่นของภาพวาดระบายสีโดยการเน้นด้วยน้ำหนักแสงเงา เน้นด้วยการตกแต่งรายละเอียด ใช้สีตัดกันหรือต่างวรรณะกันให้เด่นเป็นพิเศษ ใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวม เน้นด้วยเส้นขอบ และการให้รูปทรงอยู่บริเวณตรงกลางภาพ โดยคิดเป็นร้อยละของจำนวนภาพวาดระบายสีแยกตามลักษณะการสร้างจุดเด่นของภาพ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของภาพการสร้างจุดเด่นของภาพ โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามการสร้างจุดเด่นของภาพ ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับ รางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ

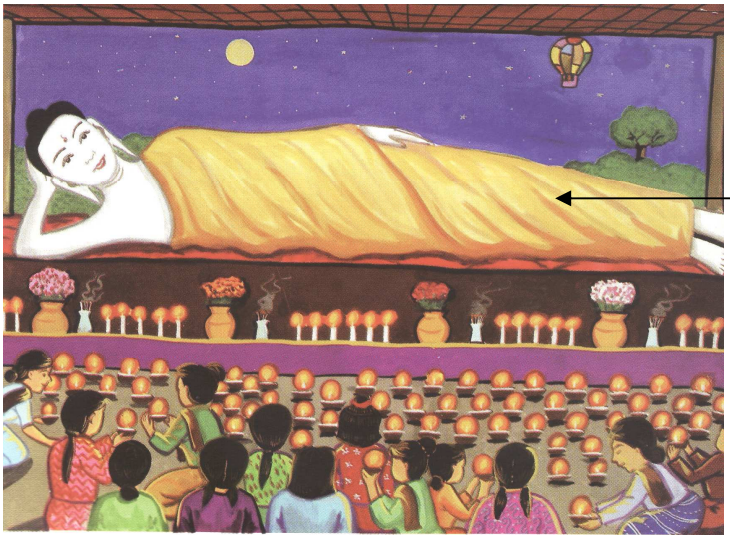
การสร้างจุดเด่นของภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เน้นด้วยน้ำหนักแสงเงา	9	8.91
เน้นด้วยการตกแต่งรายละเอียด	22	21.78
ใช้สีตัดกันหรือสีต่างวรรณะกันให้เด่นเป็นพิเศษ	23	22.77
ใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวม	29	28.72
ให้รูปทรงอยู่บริเวณตรงกลางภาพ	13	12.87
เน้นด้วยเส้นขอบ	5	4.95

จากตาราง 4 พบว่าจำนวนภาพวาดระบายสีแยกตามการสร้างจุดเด่นของภาพของภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวม จำนวน 29 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 28.72
2. ใช้สีตัดกันหรือสีต่างวรรณะกันให้เด่นเป็นพิเศษ จำนวน 23 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.77
3. เน้นด้วยการตกแต่งรายละเอียด จำนวน 22 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 21.78
4. ให้รูปทรงอยู่บริเวณตรงกลางภาพ จำนวน 13 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.87
5. เน้นด้วยน้ำหนักแสงเงา จำนวน 9 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 8.91
6. เน้นด้วยเส้นขอบ จำนวน 5 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 4.95

สรุปได้ว่า โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติ ซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 มีภาพวาดระบายสีที่ใช้การสร้างจุดเด่นของภาพ โดยใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวม มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.72 รองลงมาเป็นภาพที่ใช้การสร้างจุดเด่นโดยใช้สีตัดกันหรือสีต่างวรรณะกันให้เด่นเป็นพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 22.77 การสร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยการตกแต่งรายละเอียด คิดเป็นร้อยละ 21.78 การสร้างจุดเด่นโดยการให้รูปทรงอยู่บริเวณตรงกลางภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.87 การสร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยน้ำหนักแสงเงา คิดเป็นร้อยละ 8.91 รองลงมาตามลำดับ ส่วนภาพวาดระบายสีที่สร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยเส้นขอบปรากฏน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.96 และผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างแยกตามโครงสร้างภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ ดังนี้

1. โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ โดยใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวม ดังภาพประกอบ 48 ดังนี้

ภาพประกอบ 48

ชื่อภาพ Respect to Buddha เจ้าของผลงาน Arkar Moe Myint อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

ที่มา: Yamuna Shankar. (2007). *Shankar's Children's Art Number Vol. 58.* p. 18.

2. โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ โดยใช้สีตัดกันหรือสีต่างวรรณะกันให้เด่นเป็นพิเศษ ดังภาพประกอบ 49 ดังนี้

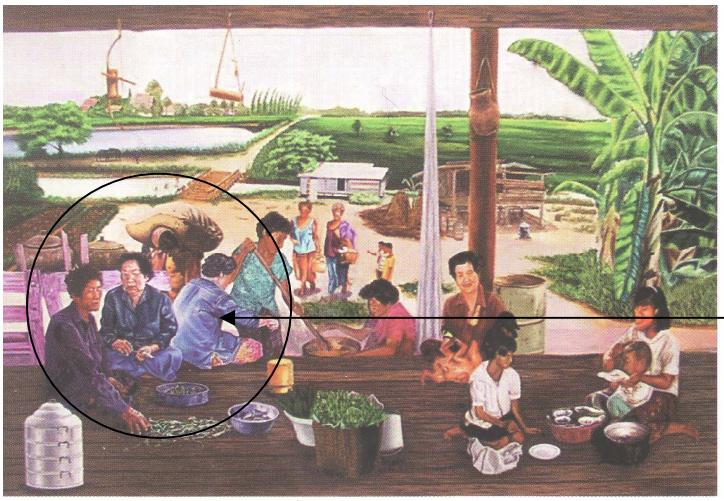

ภาพประกอบ 49

ชื่อภาพ Festival night เจ้าของผลงาน Win Myint Tun อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

ที่มา: Yamuna Shankar. (2003). *Shankar's Children's Art Number Vol. 54.* p. 13.

3. โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ โดยเน้นด้วยการตกแต่งรายละเอียด ดังภาพประกอบ 50 ดังนี้

ภาพประกอบ 50

ชื่อภาพ My country เจ้าของผลงาน Santi Neamkam อายุ 14 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 20.

4. โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ โดยให้รูปทรงอยู่บริเวณตรงกลางภาพ ดังภาพประกอบ 51 ดังนี้

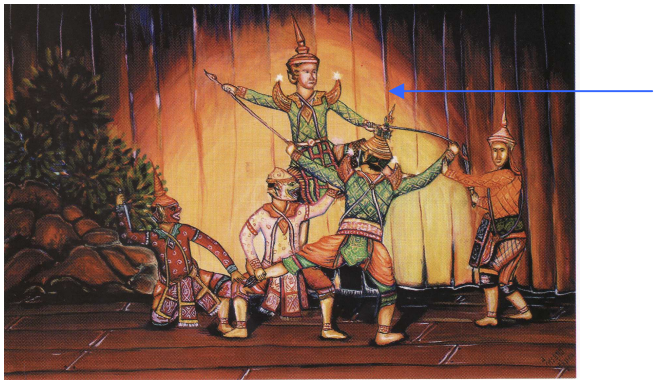

ภาพประกอบ 51

ชื่อภาพ Mongolian wedding เจ้าของผลงาน Tserndegid Bayarmonkh อายุ 12 ปี ประเทศมองโกเลีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 17.

5. โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ โดยเน้นด้วยการเน้นน้ำหนักแสงเงา ดังภาพประกอบ 52 ดังนี้

ภาพประกอบ 52

ชื่อภาพ Thai culture เจ้าของผลงาน Weerayuth Moongkuanklang อายุ 15 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2005). *Shankar's Children's Art Number Vol. 56.* p. 12.

6. โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ โดยเน้นด้วยเส้นขอบ ดังภาพประกอบ 53 ดังนี้

ภาพประกอบ 53

ชื่อภาพ Egyptian villageเจ้าของผลงาน Mohamed Osama Kamaluddin อายุ 13 ปี ประเทศอียิปต์

ที่มา: Yamuna Shankar. (2007). *Shankar's Children's Art Number Vol. 58.* p. 21.

3. การสร้างความสมดุลของภาพ หมายถึง การแสดงออกให้เห็นน้ำหนักที่เท่ากันในความรู้สึกโดยการใช้สี เส้น องค์ประกอบ แสง เงา ความใกล้ไกล เพื่อให้ภาพมีน้ำหนักสมดุลกัน ไม่เอียงหนักหรือเบาไปข้างใดข้างหนึ่ง จากการศึกษาภาพวาดเด็กนานาชาติชังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ พบว่ามีการสร้างความสมดุลของภาพวาดในลักษณะ สมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน และสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน โดยคิดเป็นร้อยละของจำนวนภาพที่สร้างความสมดุลของภาพ ดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของภาพการสร้างความสมดุลของภาพ โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามการสร้างความสมดุลของภาพ ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ

การสร้างความสมดุลของภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน	25	24.75
สมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน	76	75.25

จากตาราง 5 พบว่าจำนวนของภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน จำนวน 76 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 75.25
2. สมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน จำนวน 25 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 24.75

สรุปได้ว่า โครงสร้างของภาพในการสร้างความสมดุลของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.25 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน คิดเป็นร้อยละ 24.75 และผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างแยกตามโครงสร้างของภาพในการสร้างความสมดุลของภาพ ดังนี้

1. โครงสร้างของภาพในการสร้างความสมดุลของภาพ สมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน ดังภาพประกอบ 54 ดังนี้

ภาพประกอบ 54

ชื่อภาพ Marionette theatre เจ้าของผลงาน Zaneta Florykova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐเช็ค

ที่มา: Yamuna Shankar. (2007). *Shankar's Children's Art Number Vol. 58.* p. 22.

2. โครงสร้างของภาพในการสร้างความสมดุลของภาพ สมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน ดังภาพประกอบ 55 ดังนี้

ภาพประกอบ 55

ชื่อภาพ National holiday เจ้าของผลงาน Yana Krivega อายุ 12 ปี ประเทศยูเครน

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 11.

4. รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ หมายถึง ลักษณะการจัดวางองค์ประกอบของภาพโดยรวม จากการศึกษาภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ พบว่าภาพวาดระบายสีมีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพในลักษณะทัศนียภาพ รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพในลักษณะระยะใกล้ และรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพในลักษณะทับซ้อนต่อเชื่อมภาพ ซึ่งรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพในลักษณะทัศนียภาพนั้นยังวิเคราะห์ได้เห็นมุมมองของภาพในลักษณะมุมมองระดับสายตา มุมมองมุมแหงน และมุมมองมุมก้ม โดยคิดเป็นร้อยละของจำนวนภาพแยกตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของภาพ รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ โดยการหาค่าร้อยละจำนวนภาพวาดแยกตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง การประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ

รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ	จำนวน	ร้อยละ
แบบทัศนียภาพ	58	57.43
แบบระยะใกล้	37	36.63
แบบทับซ้อนต่อเชื่อมภาพ	6	5.94

จากตาราง 6 พบว่าจำนวนของภาพวาดระบายสีแยกตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. แบบทัศนียภาพ จำนวน 58 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 57.43
2. แบบระยะใกล้ จำนวน 37 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 36.63
3. แบบทับซ้อนต่อเชื่อมภาพ จำนวน 6 ภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.94

สรุปได้ว่า โครงสร้างของภาพตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพ มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.43 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบระยะใกล้ คิดเป็นร้อยละ 36.63 และภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทับซ้อนต่อเชื่อมภาพมีจำนวน

น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.94 และผู้วิจัยได้เลือกและนำเสนอภาพวาดระบายสีตัวอย่างแยกตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพ ลักษณะมุมมองภาพระดับสายตา ดังภาพประกอบ 56

ภาพประกอบ 56

ชื่อภาพ Kalmyk singer เจ้าของผลงาน Olga Detyareva อายุ 14 ปี ประเทศรัสเซีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 18.

2. รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพ ลักษณะมุมมองภาพมุมแงน ดังภาพประกอบ 57

ภาพประกอบ 57

ชื่อภาพ Wau Festival เจ้าของผลงาน B.Vasugi อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 10.

3. รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพ ลักษณะมุมมองภาพมุมก้ม ดังภาพประกอบ 58

ภาพประกอบ 58

ชื่อภาพ Floating market เจ้าของผลงาน Pasutee Werachai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2003). *Shankar's Children's Art Number Vol. 54.* p. 18.

4. รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบระยะใกล้ ดังภาพประกอบ 59

ภาพประกอบ 59

ชื่อภาพ Bali ladies เจ้าของผลงาน Ellyza Triastuti อายุ 13 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2002). *Shankar's Children's Art Number Vol. 53.* p. 15.

5. รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทับซ้อนต่อเชื่อมภาพ ดังภาพประกอบ 60

ภาพประกอบ 60

ชื่อภาพ Good environment เจ้าของผลงาน Jatuporn Srisoi อายุ 15 ปี ประเทศไทย

ที่มา: Yamuna Shankar. (2004). *Shankar's Children's Art Number Vol. 55.* p. 17.

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลชั้นรอง (Secondary Data) จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 101 ภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ในประเด็นต่อไปนี้

1.1 เนื้อหา

1.2 สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี

1.3 กลวิธีการระบายสี

1.4 โครงสร้างของภาพ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงเนื้อหา เรื่องราว สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี กลวิธีการระบายสี และโครงสร้างของภาพ ของภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550

2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนศิลปะในการพัฒนารูปแบบการสร้างสรรค์ผลงานวาดภาพระบายสีสำหรับเด็ก

3. เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนศิลปะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนในด้านการวาดภาพระบายสีสำหรับเด็ก

4. ทำให้ทราบแนวโน้มในการตัดสินผลงานภาพวาดระบายสีของคณะกรรมการ ในการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย

ขอบเขตของการวิจัย

การจัดประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดียในแต่ละปีนั้น ผู้จัดการประกวดได้กำหนดรางวัล โดยเรียงจากรางวัลสูงสุดดังนี้

1. รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 1 รางวัล
2. รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 12-20 รางวัล
3. รางวัล SILVER MEDAL จำนวน 200 รางวัล
4. รางวัล PRIZE MEDAL จำนวน 200 รางวัล

ผู้วิจัยเลือกเฉพาะผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 5 ภาพ และ รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 96 ภาพ ซึ่งเป็นรางวัลในกลุ่มระดับเหรียญทองที่สะท้อนถึงความหลากหลายของผลงานและเป็นตัวแทนของรางวัลอื่น ๆ ได้ จากการประกวด 6 ปี ต่อเนื่องกัน รวมทั้งหมด จำนวน 101 ภาพ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นดังนี้

1. เนื้อหา
2. สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี
3. กลวิธีการระบายสี
4. โครงสร้างของภาพ
    4.1 การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี
    4.2 การสร้างจุดเด่นของภาพ
    4.3 การสร้างความสมดุลของภาพ
    4.4 รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ

ผลงานภาพวาดระบายสีที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ จำนวน 101 ภาพ โดยแยกตามประเภทรางวัลดังนี้

รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 5 รางวัล ได้แก่

1. ชื่อภาพ Amemorable day in my life
    เจ้าของผลงาน Nusrat Sharmeen Nisha อายุ 15 ปี ประเทศบังคลาเทศ
    แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 7)
2. ชื่อภาพ Celebration
    เจ้าของผลงาน Komal Madhukar Ullal อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย
    แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 7)

3. ชื่อภาพ My country

เจ้าของผลงาน Radek Moldrzyk อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 7)

4. ชื่อภาพ Girlfriends talking

เจ้าของผลงาน Ludmila Novakova อายุ 14 ปี ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 7)

5. ชื่อภาพ Market

เจ้าของผลงาน Tanuch Prommetta อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 7)

รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 96 ภาพ ได้แก่

1. ชื่อภาพ Bulgarian folklore

เจ้าของผลงาน MiChaela Lubomiro Georgiva อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 8)

2. ชื่อภาพ Wedding ceremony

เจ้าของผลงาน Anandita Vivek Bartake อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 9)

3. ชื่อภาพ Wau Festival

เจ้าของผลงาน B.Vasugi อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 10)

4. ชื่อภาพ National holiday

เจ้าของผลงาน Yana Krivega อายุ 12 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 11)

5. ชื่อภาพ Flower show

เจ้าของผลงาน Adiba Jamal Esha อายุ 13 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 12)

6. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Mohamed Ahmed Kamal EI-Din อายุ 13 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 13)

7. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Shreya Bidasarya อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 14)

8. ชื่อภาพ Bali ladies

เจ้าของผลงาน Ellyza Triastuti อายุ 13 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 15)

9. ชื่อภาพ Embroidery

เจ้าของผลงาน Olga Denisenko อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 16)

10. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Hadil Hisham Fawzy อายุ 14 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 17)

11. ชื่อภาพ Kalmyk singer

เจ้าของผลงาน Olga Detyareva อายุ 14 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 18)

12. ชื่อภาพ Temple

เจ้าของผลงาน Mayura chathural Sannasooriya อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 19)

13. ชื่อภาพ My country

เจ้าของผลงาน Santi Neamkam อายุ 14 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53 (2002: 20)

14. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Tatiana Eugenievna Juutakova อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 21)

15. ชื่อภาพ Bulgarian folklore

เจ้าของผลงาน Vasilena Lubomirrova Vabanova อายุ 15 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 22)

16. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Mayuk Das อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 23)

17. ชื่อภาพ Old beggar

เจ้าของผลงาน Dhanushka Wikramabandara อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 24)

18. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Guncha Saryewa อายุ 15 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53. (2002: 25)

19. ชื่อภาพ Before the wedding

เจ้าของผลงาน komal Madhukar Ullal อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 7)

20. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Rakhmanov serdar อายุ 12 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 8)

21. ชื่อภาพ Evening at the river

เจ้าของผลงาน IImira Manyurova อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 9)

22. ชื่อภาพ Girls in traditional costumes

เจ้าของผลงาน Irina Pitova อายุ 15 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 10)

23. ชื่อภาพ Fish market

เจ้าของผลงาน Tajreen Akter อายุ 14 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 11)

24. ชื่อภาพ Girls in the green environment

เจ้าของผลงาน Saumya Gangadari Fernando อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 12)

25. ชื่อภาพ Festival night

เจ้าของผลงาน Win Myint Tun อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 13)

26. ชื่อภาพ In the garden

เจ้าของผลงาน Ivana Bohusova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 14)

27. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Ivelina Lokova อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 15)

28. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน John Nachaat Bichay อายุ 12 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 16)

29. ชื่อภาพ Working in the field

เจ้าของผลงาน Sisca Augustine Candra อายุ 14 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 17)

30. ชื่อภาพ Floating market

เจ้าของผลงาน Pasutee Werachai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 18)

31. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Ralitsa Encheva อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 19)

32. ชื่อภาพ Kite - maker

เจ้าของผลงาน Tulika Karmakar อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 54. (2003: 20)

33. ชื่อภาพ Boat race

เจ้าของผลงาน Diego Jolly Jacob อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 8)

34. ชื่อภาพ At the well

เจ้าของผลงาน Nivedita Yadav อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 9)

35. ชื่อภาพ My friends

เจ้าของผลงาน Dominika Lis อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 10)

36. ชื่อภาพ Easter

เจ้าของผลงาน Anthea Neums อายุ 14 ปี ประเทศเยอรมันนี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 11)

37. ชื่อภาพ Evening time

เจ้าของผลงาน Wynn Phyo Zaw อายุ 14 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 12)

38. ชื่อภาพ Bulgarian Beauties

เจ้าของผลงาน Elena Dermatova อายุ 15 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 13)

39. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Aylara Hojimova อายุ 13 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 14)

40. ชื่อภาพ Folk dance

เจ้าของผลงาน Shama อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 15)

41. ชื่อภาพ Enjoying Life

เจ้าของผลงาน Lim Sau Wei อายุ 12 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 16)

42. ชื่อภาพ Good environment

เจ้าของผลงาน Jatuporn Srisoi อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 17)

43. ชื่อภาพ Pets

เจ้าของผลงาน Kittisak Tepkoa อายุ 14 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 18)

44. ชื่อภาพ Procession

เจ้าของผลงาน Saptak Mohanta อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 19)

45. ชื่อภาพ Traditonal dance

เจ้าของผลงาน Chaturanga Sandamini Ariyavansha อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 20)

46. ชื่อภาพ Plucking rose apples

เจ้าของผลงาน Madhavi leuke Bandara อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 21)

47. ชื่อภาพ Village Life

เจ้าของผลงาน Chung Yin Hui อายุ 14 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 55. (2004: 22)

48. ชื่อภาพ Autumn in the park

เจ้าของผลงาน Franziska Traeber อายุ 15 ปี ประเทศเยอรมันนี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 8)

49. ชื่อภาพ My first poem

เจ้าของผลงาน Alina Onipchenko อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 9)

50. ชื่อภาพ Country custom

เจ้าของผลงาน May Poe Win Myint อายุ 12 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 10)

51. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Manas Roy อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 11)

52. ชื่อภาพ Thai culture

เจ้าของผลงาน Weerayuth Moongkuanklang อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 12)

53. ชื่อภาพ Holiday morning

เจ้าของผลงาน Kim Mi Hyang อายุ 13 ปี ประเทศเกาหลีเหนือ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 13)

54. ชื่อภาพ Ladies collecting lotus flowers

เจ้าของผลงาน Chathurangika Sandamini Ariyawansa Somathilaka อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 14)

55. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Dinara Embergenova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐคาซัคสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 15)

56. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Lvelina Nikolaeva Lakova อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 16)

57. ชื่อภาพ Mongolian wedding

เจ้าของผลงาน Tserndegid Bayarmonkh อายุ 12 ปี ประเทศมองโกเลีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 17)

58. ชื่อภาพ Bali girls

เจ้าของผลงาน Dinda Ameliya อายุ 14 ปี ประเทศอินโดนีเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 18)

59. ชื่อภาพ Artist

เจ้าของผลงาน Janna But อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 19)

60. ชื่อภาพ Festival

เจ้าของผลงาน Jayani Buddhi Prabha Dumbutuge อายุ 12 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 20)

61. ชื่อภาพ Look at yourself

เจ้าของผลงาน Kaushik Roy Chowdhury อายุ 15 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 21)

62. ชื่อภาพ Ambalana

เจ้าของผลงาน Anuksha Nishadi Abeysinghe อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 22)

63. ชื่อภาพ Sweet seller

เจ้าของผลงาน Wan Sin Yee อายุ 13 ปี ประเทศมาเลเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 23)

64. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Reem Raafat Ibrahim Temraz อายุ 14 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 24)

65. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Victoria Ivailova Petkova อายุ 13 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 25)

66. ชื่อภาพ Vibrant folk dance

เจ้าของผลงาน Sudipta Singh อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 26)

67. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Ivailo Nikolaev Nikolov อายุ 14 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 56. (2005: 27)

68. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Rahul Sarvothama อายุ 12 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 8)

69. ชื่อภาพ The way to peace

เจ้าของผลงาน Robel Solomon อายุ 14 ปี ประเทศเอริเทรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 9)

70. ชื่อภาพ Maldivian lifestyle

เจ้าของผลงาน Fathmath Shara Waheed อายุ 13 ปี ประเทศมัลติเวส

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 10)

71. ชื่อภาพ Dance on embers

เจ้าของผลงาน Lskren Petkov อายุ 12 ปี ประเทศบัลแกเรีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 11)

72. ชื่อภาพ Folk singers

เจ้าของผลงาน Hamidah Ashrafi Fateha อายุ 12 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 12)

73. ชื่อภาพ At the earth's border

เจ้าของผลงาน Bychkova Sasha อายุ 12 ปี ประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 13)

74. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Mysykow Hamuhammed อายุ 14 ปี ประเทศเติร์กมินิสถาน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 14)

75. ชื่อภาพ Pole fishing

เจ้าของผลงาน Anushka Fernando อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 15)

76. ชื่อภาพ Wedding ceremony

เจ้าของผลงาน Pavithra Samurdhi Subasingha อายุ 14 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 16)

77. ชื่อภาพ Bathing

เจ้าของผลงาน Theerawat Chansatam อายุ 15 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 17)

78. ชื่อภาพ At the window

เจ้าของผลงาน Julia Kolomoets อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 18)

79. ชื่อภาพ In the yard

เจ้าของผลงาน Rita Kabelkva อายุ 15 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 57. (2006: 19)

80. ชื่อภาพ Water marker

เจ้าของผลงาน Umpon Pachanai อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 8)

81. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Zehranur Gunduz อายุ 14 ปี ประเทศตุรกี

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 9)

82. ชื่อภาพ I love Thai arts

เจ้าของผลงาน Khuantip Bhapim อายุ 12 ปี ประเทศไทย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 10)

83. ชื่อภาพ Walking

เจ้าของผลงาน Svetlana Lutaja อายุ 13 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 11)

84. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Subhadip Nandy อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 12)

85. ชื่อภาพ Scuba diving

เจ้าของผลงาน Martyna Stokalska อายุ 12 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 13)

86. ชื่อภาพ Railway station

เจ้าของผลงาน Dibyapriya Hazra

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 14)

87. ชื่อภาพ Achievers

เจ้าของผลงาน H.D. Buddhi Koushalya Hettiachchi อายุ 14 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 15)

88. ชื่อภาพ Cossacks

เจ้าของผลงาน Margarita Sotnikova อายุ 12 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58 (2007: 16)

89. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Martina Rejczak อายุ 14 ปี ประเทศโปแลนด์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 17)

90. ชื่อภาพ Respect to Buddha

เจ้าของผลงาน Arkar Moe Myint อายุ 13 ปี ประเทศพม่า

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 18)

91. ชื่อภาพ Market

เจ้าของผลงาน Khan Abdulla Taium อายุ 14 ปี ประเทศบังคลาเทศ

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 19)

92. ชื่อภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ

เจ้าของผลงาน Swapnil Ajay Vaidya อายุ 13 ปี ประเทศอินเดีย

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 20)

93. ชื่อภาพ Egyptian village

เจ้าของผลงาน Mohamed Osama Kamaluddin อายุ 13 ปี ประเทศอียิปต์

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 21)

94. ชื่อภาพ Marionette theatre

เจ้าของผลงาน Zaneta Florykova อายุ 12 ปี ประเทศสาธารณรัฐเช็ค

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 22)

95. ชื่อภาพ Flowers

เจ้าของผลงาน Victoria Hrapach อายุ 14 ปี ประเทศยูเครน

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 23)

96. ชื่อภาพ Grandma telling a story

เจ้าของผลงาน Pavithra Samurdhi Subasinghe อายุ 15 ปี ประเทศศรีลังกา

แหล่งที่มา หนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 58. (2007: 24)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 6 เล่ม ซึ่งสมาคมซังการ์ ประเทศอินเดียผู้จัดการประกวด ได้จัดส่งมาให้หอศิลป์เสิงสาง โรงเรียนเสิงสาง

2. ศึกษาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดศิลปะเด็กและข้อคิดเห็นอื่น ๆ จากแหล่งข้อมูลดังนี้

2.1 หนังสือสูจิบัตรการแสดงนิทรรศการผลงานศิลปะเด็กในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ณ หอศิลป์เสิงสาง โรงเรียนเสิงสาง

2.2 สัมภาษณ์ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการ นักจัดกิจกรรมทางศิลปะเด็กและครูผู้สอนศิลปะ

2.3 เอกสาร หนังสือเชิญชวนเข้าร่วมประกวดทางศิลปะเด็ก ณ ห้องกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนเสิงสาง

2.4 เอกสาร หนังสือ และงานวิจัย ณ หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของงานศิลปะเด็ก การวาดภาพระบายสี เนื้อหาเรื่องราวในผลงานภาพวาดระบายสี สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี กลวิธีการระบายสี และโครงสร้างของภาพวาดระบายสี เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลงาน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ภาพที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลชั้นรอง (Secondary Data) จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 101 ภาพ ในประเด็น

1.1 เนื้อหา

1.2 สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี

1.3 กลวิธีการระบายสี

1.4 โครงสร้างของภาพ

1.4.1 การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี

1.4.2 การสร้างจุดเด่นของภาพ

1.4.3 การสร้างความสมดุลของภาพ

1.4.4 รูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ

2. การศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีในแต่ละประเด็นมีขั้นตอนดังนี้

2.1 รวบรวมผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย จากภาพในหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 101 ภาพ

2.2 วิเคราะห์รายละเอียดผลงานภาพวาดระบายสีทีละประเด็น โดยใช้ค่าร้อยละ และบันทึกผลการวิเคราะห์เป็นความเรียงพร้อมภาพผลงานตัวอย่างประกอบ

3. สรุปเรียบเรียงรายงานผลการศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ.2545 – 2550 โดยนำเสนอผลการวิจัย แบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)ในรูปความเรียง และตาราง ประกอบภาพ

สรุปผล

ผลจากการศึกษา รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 6 เล่ม สามารถสรุปผลตามประเด็นการศึกษาวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. **เนื้อหา**

เนื้อหาภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ.2545 – 2550 พบว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่มากที่สุด โดยมีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 33.67 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 20.79 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล มีจำนวนภาพวาดคิดเป็นร้อยละ 18.81 รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมือง มีจำนวนภาพวาดคิดเป็นร้อยละ 14.85 ส่วนภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการละเล่นของเด็ก ๆ ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 2.97

2. **สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี**

สื่อวัสดุที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่าใช้สื่อวัสดุสีโปสเตอร์ในการวาดภาพระบายสีมากที่สุด โดยมีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 43.56 รองลงมาได้แก่สื่อวัสดุ สีน้ำ มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 38.62 และรองลงมาใช้สื่อวัสดุ สีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 1.98 ส่วนสื่อวัสดุ สีน้ำมัน สีอะคริลิค ดินสอสี สีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 0.99

3. **กลวิธีการระบายสี**

กลวิธีการระบายสีภาพระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ พบกลวิธีต่าง ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับสื่อวัสดุที่เลือกใช้ ได้แก่ สีโปสเตอร์ สีน้ำ สีชอล์คน้ำมัน ดินสอสี สีน้ำมัน สีอะคริลิค จากการศึกษาพบว่าสื่อวัสดุแต่ละประเภทมีกลวิธีการระบายสีที่หลากหลายและแตกต่างกันตามธรรมชาติของสื่อวัสดุนั้น ๆ สามารถสรุปกลวิธีการระบายสีแยกตามสื่อวัสดุ ได้ดังนี้

1. กลวิธีระบายสีด้วยสีโปสเตอร์
    1.1 ระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน
    1.2 ระบายสีแสดงลีลาให้เห็นริ้วรอยพู่กัน
    1.3 ระบายสีหนาทับซ้อนสี
    1.4 การดีด-สลัดสี
2. กลวิธีระบายสีด้วยสีน้ำ
    2.1 ระบายสีเปียกบนเปียก
    2.2 ระบายสีเปียกบนแห้ง
    2.3 ระบายสีแห้งบนแห้ง
3. กลวิธีระบายสีด้วยสีชอล์คน้ำมัน
    3.1 ถูเรียบเกลี่ยกลมกลืนต่อเชื่อมสี
    3.2 ถูเรียบเกลี่ยกลมกลืนทับซ้อนสี
    3.3 ขูดสี
    3.4 ขีด-ลากแสดงลีลาของเส้นสี

4. กลวิธีระบายสีด้วยดินสอสี
    4.1 ถูเรียบเกลี่ยต่อเชื่อมสี
    4.2 ถูเรียบเกลี่ยทับซ้อนสี
    4.3 ขีด-ลากแสดงลีลาเส้นสี
5. กลวิธีระบายสีด้วยสีอะคริลิคและสีน้ำมัน
    5.1 ระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน
    5.2 ระบายสีแสดงริ้วรอยพู่กัน
    5.3 ระบายสีหนาทับซ้อนสี
    5.4 ปาด-ป้ายสี
    5.5 แตะ-แต้มสี

4. โครงสร้างของภาพ

การศึกษาวิเคราะห์ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ เป็นการศึกษาเฉพาะประเด็น การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี การสร้างจุดเด่นของภาพ ลักษณะการสร้างความสมดุลของภาพ และรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ทีละประเด็น ดังนี้

4.1 โครงสร้างของภาพในการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่าภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมธรรมชาติ มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.40 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตรงข้ามหรือสีตัดกันอย่างเด่นชัด คิดเป็นร้อยละ 22.77 ส่วนภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีส่วนรวมวรรณะร้อน ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 3.96

4.2 โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่ามีภาพวาดระบายสีที่ใช้การสร้างจุดเด่นของภาพ โดยใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวม มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.72 รองลงมาเป็นภาพที่ใช้การสร้างจุดเด่นโดยใช้สีตัดกันหรือสีต่างวรรณะกันให้เด่นเป็นพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 22.77 การสร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยการตกแต่งรายละเอียด คิดเป็นร้อยละ 21.78 การสร้างจุดเด่นโดยการให้รูปทรงอยู่บริเวณตรงกลางภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.87 การสร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยน้ำหนักแสงเงา คิดเป็นร้อยละ 8.91 รองลงมาตามลำดับ ส่วนภาพวาดระบายสีที่สร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยเส้นขอบปรากฏน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.96

4.3 โครงสร้างของภาพในการสร้างความสมดุลของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่าภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.25 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน คิดเป็นร้อยละ 24.75

4.4 โครงสร้างของภาพตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่าภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพ มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.43 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบระยะใกล้ คิดเป็นร้อยละ 36.63 และภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทับซ้อนต่อเชื่อมภาพ มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.94

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ ผลงานภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จากหนังสือ SHANKA'S CHILDREN'S ART NUMBER VOLUME 53-58 จำนวน 6 เล่ม มีผลการศึกษาตามประเด็นการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

1. **เนื้อหา**

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ.2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ พบว่าเนื้อหาของภาพวาดระบายสีเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่มากที่สุด โดยมีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 33.67 ได้แก่ภาพวาดที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชนบท ภาพสภาพความเป็นอยู่ในสังคมเมือง ภาพครอบครัว ภาพอาชีพ ภาพตลาด ภาพกิจกรรมพักผ่อนวันหยุด รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 20.79 ได้แก่ภาพวาดที่สะท้อนให้วัฒนธรรมท้องถิ่น ภาพเทศกาลงานเฉลิมฉลอง ภาพพิธีกรรมทางศาสนา ภาพประเพณีการแข่งขันกีฬาพื้นเมือง ภาพการแต่งงาน และภาพกิจกรรมเกี่ยวกับความเชื่อของสังคม รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล มีจำนวนภาพวาดคิดเป็นร้อยละ 18.81 ได้แก่ภาพที่สะท้อนให้เห็นภาพบุคคลแต่ละเชื้อชาติ และภาพบุคคลแสดงอารมณ์หรือท่าทางต่าง ๆ รองลงมามีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมือง มีจำนวนภาพวาดคิดเป็นร้อยละ 14.85 ได้แก่ภาพที่สะท้อนให้เห็น ภาพศิลปะการต่อสู้ ภาพการเล่นดนตรีพื้นเมือง ภาพการเต้นรำพื้นเมือง และภาพการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง ส่วนภาพวาดระบายสีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการละเล่นของเด็ก ๆ ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาด

ระบายสีคิดเป็นร้อยละ 2.97 ได้แก่ภาพการเล่นว่าว และภาพการละเล่นในสวน เนื้อหาของภาพวาดระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ.2545 – 2550 มีความหลากหลายทางเนื้อหารวมทั้งสะท้อนวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรมของแต่ละประเทศที่เด็กได้รับรางวัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกณฑ์การประกวดด้านเนื้อหาที่ให้ผู้เข้าร่วมประกวดมีอิสระในการเลือกเรื่อง หรือหัวข้อที่ตนเองสนใจ หรือชอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมงานศิลปะเด็กของสรรณรงค์ สิงหเสนี ที่กล่าวไว้ว่าสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กล้วนเป็นปัจจัยสำคัญและมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะได้ทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นถิ่นกำเนิด ลักษณะความเป็นเชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี สถานะแวดล้อมทางกายภาพ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ คน-สัตว์-ป่า สถานการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบัน ความรู้ในเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ ตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ การดำรงชีพของแต่ละภูมิภาค ความยากจน ความแห้งแล้ง ความอุดมสมบูรณ์ (สรรณรงค์ สิงหเสนี. 2546: 27-30) และยังสอดคล้องกับอารี สุทธิพันธุ์ กล่าวถึงเรื่องราวในงานทัศนศิลป์ว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อทางสังคม เรื่องเกี่ยวกับศาสนา เรื่องเกี่ยวกับบุคคลและประวัติศาสตร์ เรื่องเกี่ยวกับโบราณ นิยาย นิทานพื้นเมือง เรื่องราวเกี่ยวกับบุรุษสตรี เป็นเรื่องราวของคนโดยตรง (อารี สุทธิพันธุ์. 2535: 62-63) และนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับด้านเนื้อหาของสังคม ทองมี ได้กล่าวถึงการประกวดภาพวาดระบายสีเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ว่าการประกวดศิลปะเด็กของสมาคมซังการ์ ประเทศอินเดียซึ่งจัดต่อเนื่องกันมาเกือบ 60 ปี ซึ่งถือว่าเป็นเวทีหรือสถาบันแรก ๆ ที่จัดการประกวดศิลปะเด็ก และเป็นเวทีที่มีเด็ก ๆ จากทั่วโลกส่งเข้าร่วมประกวดเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ผลงานที่ได้รับรางวัลมีคุณภาพสูง มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต (สังคม ทองมี. 2550: สัมภาษณ์) และการที่เนื้อหาของภาพวาดระบายสีเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่มีจำนวนได้รับรางวัลเหรียญทองมากที่สุดนั้น ทำให้เห็นแนวโน้มในการตัดสินของคณะกรรมการในกลุ่มรางวัลระดับเหรียญทอง ที่ให้ความสนใจกับเนื้อหาของภาพวาดเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่

ผลการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นเนื้อหายังพบว่า เนื้อหาที่แสดงออกในผลงานภาพวาดระบายสีสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศที่มีเด็กได้รับรางวัล ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีประเทศที่เด็กได้รับรางวัลเหรียญทอง จำนวน 22 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินเดีย ศรีลังกา เกาหลีเหนือ เติร์กเมนิสถาน บัลแกเรีย มองโกเลีย ยูเครน เอริเทรีย คาซัคสถาน ไทย โปแลนด์ มัลติเวส เยอรมันนี สาธารณรัฐเช็ค อินโดนีเซีย ตุรกี บังคลาเทศ พม่า มาเลเซีย รัสเซีย สาธารณรัฐสโลวัค และอียิปต์ เนื้อหาของภาพวาดสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ เช่น

ประเทศอินเดีย พบว่าภาพวาดสตรี มีการแต้มจุดสีแดงที่กลางหน้าผาก ซึ่งเป็นสิ่งตกแต่งตามธรรมเนียมของชาวฮินดู ประเพณีแต่งงานพบว่าชุดของเจ้าสาวเป็นแบบส่าหรี มีการประดับด้วยสร้อยคอ กำไล แหวนจมูก กำไลข้อเท้า เสื้อผ้าสีสันสดใส และพบว่าการแต่งกายแบบพื้นเมืองของชาวอินเดียเลือกใช้สีเสื้อผ้าที่สด เช่นสีแดง สีเหลือง สีเขียว สีคราม มีการออกแบบลวดลายผ้าด้วยรูปเรขาคณิต ดอกไม้เป็นต้น ประเทศยูเครน พบว่ามีภาพที่แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทง ประเทศบัลแกเรีย พบว่ามีภาพที่แสดงถึงเนื้อหาประเพณีลุยไฟ การแต่งงานที่สื่อให้เห็นการแต่งกายที่ใช้สีสด เช่นสีแดง สีส้ม สีน้ำเงิน สีเหลือง สีเขียว สีม่วง และสีดำ มีลวดลายของเสื้อผ้าเป็นรูปทรงเรขาคณิต รูปดอกไม้เป็นต้น ประเทศไทย พบว่าภาพวาดได้สื่อให้เห็นการไหว้ การใช้ช้างเป็นสัตว์นำเที่ยว การค้าขายทางน้ำที่เรียกว่า ตลาดน้ำ การแสดงนาฏศิลป์ไทยที่เรียกว่า โขน ภาพวาดที่แสดงให้เห็นการใช้ชีวิตที่มีบ้านอยู่ตามริมคลองเป็นต้น ประเทศพม่า พบว่า ภาพวาดแสดงให้เห็นการแต่งกายของหญิงและชายในการนุ่งโสร่ง ซึ่งสโสร่งผู้หญิงมีลวดลายเป็นรูปเรขาคณิต รูปดอกไม้ เป็นรูปลายตามขวาง สีฉูดฉาดสดใส ส่วนโสร่งผู้ชายเป็นลายตาราง สีไม่ฉูดฉาด และยังพบว่าสตรีมีการปะแป้งบริเวณแก้มทั้งสองข้างอีกด้วย

2. **สื่อวัสดุการวาดภาพระบายสี**

สื่อวัสดุที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่าใช้สื่อวัสดุสีโปสเตอร์ในการวาดภาพระบายสีมากที่สุด โดยมีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 43.56 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสีโปสเตอร์เป็นสีที่มีการใช้งานสะดวก ไม่ยุ่งยากมากนัก ใช้น้ำเป็นตัวทำละลาย เหมาะกับการระบายลงบนพื้นรองรับประเภทกระดาษ เนื้อสีมีความมันวาว สีสันสดใส เขียนภาพที่ต้องการความละเอียดได้ดี (สมภพ จงจิตต์โพรา. 2552: 102-103) และจากการศึกษาพบว่าช่วงอายุของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทองมีอายุระหว่าง 12-15 ปี โดยมีจำนวนภาพวาดแยกตามอายุคือ อายุ 12 ปี จำนวน 27 ภาพ อายุ 13 ปี จำนวน 19 ภาพ อายุ 14 ปี จำนวน 34 ภาพ และอายุ 15 ปี จำนวน 21 ภาพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าอายุ 14 ปี ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุด รองลงมาคืออายุ 12 ปี ซึ่งทำให้เห็นแนวโน้มในการตัดสินของคณะกรรมการในกลุ่มรางวัลระดับเหรียญทองที่เลือกภาพวาดของเด็กระหว่างอายุ 12-15 ปี ให้ได้รับรางวัล ซึ่งเป็นช่วงอายุที่มีวุฒิภาวะและทักษะการใช้สื่อวัสดุที่มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ซับซ้อนขึ้น รวมถึงภาพวาดที่ระบายด้วยสีโปสเตอร์ทำให้ภาพวาดมีความโดดเด่นสะดุดตา น่าสนใจได้เป็นอย่างดี รองลงมาได้แก่สื่อวัสดุ สีน้ำ มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 38.62 และรองลงมาใช้สื่อวัสดุ สีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 1.98 ส่วนสื่อวัสดุ สีน้ำมัน สีอะคริลิค ดินสอสี สีน้ำใช้ร่วมกับสีชอล์คน้ำมัน ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวน

ภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 0.99 สรุปได้ว่าสื่อวัสดุที่ใช้ในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง มีความหลากหลาย ผู้วาดได้เลือกใช้ตามความสนใจและเหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็ก ๆ ได้แก่ สีโปสเตอร์ สีน้ำ สีน้ำมัน สีชอล์คน้ำมัน สีอะคริลิค และสีดินสอสี และภาพวาดที่ใช้สื่อวัสดุประเภทสีโปสเตอร์มีจำนวนมากที่สุด

3. **กลวิธีการระบายสี**

กลวิธีการระบายสีภาพระบายสีของเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ พบกลวิธีต่าง ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับสื่อวัสดุที่เลือกใช้ ได้แก่ สีโปสเตอร์ สีน้ำ สีชอล์คน้ำมัน ดินสอสี สีน้ำมัน สีอะคริลิค จากการศึกษาพบว่าสื่อวัสดุแต่ละประเภทมีกลวิธีการระบายสีที่หลากหลายและแตกต่างกันตามธรรมชาติของสื่อวัสดุนั้น ๆ กลวิธีระบายสีด้วยสีโปสเตอร์ ได้แก่ระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน ระบายสีแสดงลีลาให้เห็นริ้วรอยพู่กัน ระบายสีหนาทับซ้อนสี การดีด-สลัดสี กลวิธีระบายสีด้วยสีน้ำ ได้แก่ระบายสีเปียกบนเปียก ระบายสีเปียกบนแห้ง ระบายสีแห้งบนแห้ง กลวิธีระบายสีด้วยสีชอล์คน้ำมัน ได้แก่ถูเรียบเกลี่ยกลมกลืนต่อเชื่อมสี ถูเรียบเกลี่ยกลมกลืนทับซ้อนสี ขูดสี ขีด-ลากแสดงลีลาของเส้นสี กลวิธีระบายสีด้วยดินสอสี ถูเรียบเกลี่ยต่อเชื่อมสี ถูเรียบเกลี่ยทับซ้อนสี ขีด-ลากแสดงลีลาเส้นสี กลวิธีระบายสีด้วยสีอะคริลิคและสีน้ำมัน ได้แก่ระบายสีเรียบเกลี่ยกลมกลืน ระบายสีแสดงริ้วรอยพู่กัน ระบายสีหนาทับซ้อนสี ปาด-ป้ายสี แตะ-แต้มสี สอดคล้องกับสมภพ จงจิตต์โพธา ได้กล่าวถึงกลวิธีการระบายสีหรือเทคนิคการระบายสี แยกตามสื่อวัสดุไว้ว่า กลวิธีการบายสีดินสอสี ได้แก่การเกลี่ยเรียบ การเกลี่ยน้ำหนักอ่อน-เข้ม การระบายสีสร้างพื้นผิว และการระบายสีสองชั้น กลวิธีการระบายสีชอล์ค ได้แก่การระบายสีด้วยการใช้นิ้วเกลี่ยให้เกิดความกลมกลืน การระบายสีด้วยการระบายทับสองชั้น การระบายเกลี่ยให้กลมกลืน และการระบายด้วยการใช้ด้านข้างถูให้เกิดพื้นผิว กลวิธีการระบายสีน้ำ ได้แก่การระบายแบบเปียกบนเปียก การระบายแบบเปียกบนแห้ง การระบายแบบแห้งบนแห้ง และการระบายบนระนาบรองรับที่เตรียมไว้ กลวิธีการระบายสีโปสเตอร์ ได้แก่การระบายสีแสดงน้ำหนักสี การระบายสีทึบแสงบนสีแห้ง การระบายสีสองชั้นและขูดขีดด้วยปลายมีด และการระบายสีโดยวิธีดีดสีด้วยแปรงสีฟัน กลวิธีการระบายสีน้ำมันและสีอะคริลิค มีกลวิธีการระบายที่คล้ายคลึงกันแต่สีอะคริลิคจะแห้งเร็วกว่าสีน้ำมัน ได้แก่การระบายสีเสร็จทันทีครั้งเดียว การระบายสีเรียบกลมกลืน การระบายสีแสดงลีลารอยพู่กัน การระบายสีแสดงขอบภาพคมชัด การระบายสีระหว่างขอบภาพกับพื้นประสานกันอย่างนุ่มนวล และการระบายสีหนาทับซ้อน (สมภพ จงจิตต์โพธา. 2552: 89-118) และจากการศึกษายังพบว่ากลวิธีการระบายสีของภาพวาดที่ได้รับรางวัลเหรียญทองมีการแสดงออกทางทักษะค่อนข้างสูง มีความประณีต เด็กมีความกล้าในการ

ใช้กลวิธีต่าง ๆ ตามธรรมชาติของสื่อวัสดุแต่ละประเภท นำทัศนธาตุมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพวาดให้สอดคล้อง สัมพันธ์กับกลวิธีต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่นการใช้สี แสงและเงา พื้นผิวเป็นต้น

4. โครงสร้างของภาพ

การศึกษาภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 จำนวน 101 ภาพ เป็นการศึกษาเฉพาะประเด็น การเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี การสร้างจุดเด่นของภาพ ลักษณะการสร้างความสมดุลของภาพ และรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ผู้วิจัยขออภิปรายผลการศึกษาวิเคราะห์ทีละประเด็น ดังนี้

4.1 โครงสร้างของภาพในการเลือกใช้หรือจัดวางเรื่องสี ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่าภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมธรรมชาติ มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.40 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเด็กที่ได้รับรางวัลเหรียญทองเป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 12-15 ปี จะเริ่มสนใจเรื่องความถูกผิดของรูปทรงและเรื่องราว สามารถสร้างมิติความลึก แสง-เงา และดูเป็นจริงมากกว่าเด็กเล็ก มีฝีมือมากขึ้นพยายามที่จะถ่ายทอดความคิดฝันกับความเป็นจริงให้ผสมผสานและถ่ายทอดออกมาอย่างที่ตัวเด็กเองปรารถนา (สรรณรงค์ สิงหเสนี. 2546: 27-30) รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตรงข้ามหรือสีตัดกันอย่างเด่นชัด คิดเป็นร้อยละ 22.77 ส่วนภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีส่วนรวมวรรณะร้อน ปรากฏน้อยที่สุด มีจำนวนภาพวาดระบายสีคิดเป็นร้อยละ 3.96 สอดคล้องกับหลักการใช้สีในงานจิตรกรรมของศิลปิน สกนธ์ ภู่งามดี ได้กล่าวไว้ 3 ลักษณะคือ การใช้สีเหมือนแบบที่มองเห็นหรือเหมือนจริงตามธรรมชาติ การใช้สีตามหลักการใช้สี และการใช้สีตามทรรศนะของศิลปิน (สกนธ์ ภู่งามดี. 2545: 51-55) นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับการใช้สีตามลักษณะพิเศษของสีตามลักษณะการใช้สีส่วนรวมและการใช้สีตัดกัน (สมภพ จงจิตต์โพธา. 2552: 62-63)

4.2 โครงสร้างของภาพในการสร้างจุดเด่นของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่ามีภาพวาดระบายสีที่ใช้การสร้างจุดเด่นของภาพโดยใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวม มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.72 รองลงมาเป็นภาพที่ใช้การสร้างจุดเด่นโดยใช้สีตัดกันหรือสีต่างวรรณะกันให้เด่นเป็นพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 22.77 การสร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยการตกแต่งรายละเอียด คิดเป็นร้อยละ 21.78 การสร้างจุดเด่นโดยการให้รูปทรงอยู่บริเวณตรงกลางภาพ คิดเป็นร้อยละ 12.87 การสร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยน้ำหนักแสงเงา คิดเป็นร้อยละ 8.91 รองลงมาตามลำดับ ส่วนภาพวาดระบายสีที่สร้างจุดเด่นโดยการเน้นด้วยเส้นขอบปรากฏน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.96 สอดคล้องกับแนวคิดในการเน้น

หรือสร้างจุดเด่นของพีระพงษ์ กุลพิศาล ว่าใช้สีตัดกันหรือต่างวรรณะกัน ใช้เส้นที่มีลักษณะต่างไปจากส่วนรวม ใช้รูปทรงที่มีขนาดต่างไปจากรูปอื่นๆ ในส่วนรวม เน้นความเข้มของสี ให้มีน้ำหนักต่างไปจากบริเวณอื่น ให้อยู่บริเวณตรงกลางของภาพ (พีระพงษ์ กุลพิศาล. 2531: 64) และสอดคล้องกับการสร้างจุดเด่นในการเขียนภาพการสร้างจุดเด่นในการเขียนภาพหรือในการสร้างสรรค์งานศิลปะใด ๆ ของสวนศรี ศรีแพงพงษ์ ได้แก่ การตกแต่งสีให้เด่นเป็นพิเศษ เน้นด้วยเส้น เน้นด้วยแสงเงา และเน้นด้วยการใช้ช่องว่าง (สวนศรี ศรีแพงพงษ์. 2534: 94)

4.3 โครงสร้างของภาพในการสร้างความสมดุลของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่าภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.25 รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่สร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน คิดเป็นร้อยละ 24.75 สอดคล้องกับแนวคิดในการสร้างความสมดุลในงานทัศนศิลป์ของศุภชัย สิงห์ยะบุศย์ ว่ามีลักษณะของความสมดุลอยู่ 2 แบบคือ ความสมดุลแบบซ้ายขวาเหมือนกัน และความสมดุลแบบซ้าย-ขวาไม่เหมือนกัน (ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. 2546: 109-110)

4.4 โครงสร้างของภาพตามรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพ ภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดีย ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 พบว่าภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพ มีจำนวนภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.43 เป็นการจัดวางส่วนประกอบภาพตามหลักทางทัศนียภาพมีระยะใกล้ กลาง ไกล ซึ่งแบ่งตามลักษณะของมุมมองได้ 3 ลักษณะคือ มุมมองระดับสายตา มุมมองแงน มุมมองก้ม รองลงมาเป็นภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบระยะใกล้ คิดเป็นร้อยละ 36.63 การจัดส่วนประกอบของภาพในระยะใกล้ฉากหลังไม่เน้นเนื้อหา จุดเด่นหรือระยะหน้าของภาพมีขนาดใหญ่กว่าภาพส่วนรวมอื่น ๆ และภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทับซ้อนต่อเชื่อมภาพมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.94

ผลการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นโครงสร้างของภาพ ทำให้เห็นแนวโน้มในการตัดสินและคัดเลือกผลงานภาพวาดระบายสีให้ได้รับรางวัลระดับเหรียญทอง เป็นภาพวาดระบายสีที่เลือกใช้สีตามตาเห็นเหมือนจริงตามธรรมธรรมชาติ การสร้างจุดเด่นของภาพโดยใช้รูปทรงที่มีขนาดใหญ่กว่ารูปอื่น ๆ ในส่วนรวม การสร้างความสมดุลของภาพแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน และการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพเป็นส่วนใหญ่ อาจเนื่องมาจากเป็นภาพวาดที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาที่สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรมของแต่ละเชื้อชาติได้ดี รวมทั้งทำให้ภาพวาดสามารถสื่ออารมณ์ ความรู้สึกและบรรยากาศของภาพได้ดีกว่าภาพลักษณะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาพบว่าเนื้อหาของภาพวาดระบายสีเกี่ยวกับวิธีชีวิตความเป็นอยู่ เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม เกี่ยวกับบุคคล เกี่ยวกับศิลปะการแสดงพื้นเมือง เกี่ยวกับการละเล่นของเด็ก เกี่ยวกับมนุษย์กับสัตว์เลี้ยง และเกี่ยวกับธรรมชาติกับมนุษย์ และภาพวาดระบายสีเกี่ยวกับวิธีชีวิตความเป็นอยู่มากที่สุด จึงเหมาะที่จะใช้เป็นหัวข้อสำหรับการวาดภาพระบายสีในการเขียนภาพตามหัวข้อของเด็ก ๆ ได้ และพบว่าใช้สื่อวัสดุสีโปสเตอร์ในการวาดภาพระบายสีมากที่สุด ดังนั้นการเลือกใช้สื่อวัสดุประเภทสีโปสเตอร์สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้วาดภาพระบายสีในกลุ่มเด็ก อายุระหว่าง 12-15 ปีได้ นอกจากนั้นยังพบว่ากลวิธีในการวาดภาพระบายสีมีความหลากหลายแตกต่างกันคุณสมบัติของสื่อวัสดุสามารถนำไปใช้การพัฒนากลวิธีการวาดภาพระบายสีได้แก่นักเรียน และยังพบว่าภาพวาดระบายสีที่มีรูปแบบการจัดวางส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพ มีจำนวนภาพมากที่สุด การพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายสีในการจัดส่วนประกอบของภาพแบบทัศนียภาพให้ดียิ่งขึ้นนั้น จึงควรจัดกิจกรรมฝึกทักษะหรือเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับการเขียนภาพแบบทัศนียภาพให้มากขึ้น และครูสอนศิลปะไม่ควรนำผลการศึกษาวิเคราะห์ไปเป็นรูปแบบให้เด็กใช้ในการวาดภาพระบายสีเข้าร่วมประกวดในเวทีต่าง ๆ เพื่อมุ่งผลด้านรางวัล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การจัดประกวดภาพวาดเด็กนานาชาติซังการ์ ประเทศอินเดียในแต่ละปีนั้น ผู้จัดการประกวดได้กำหนดรางวัล เป็นรางวัลเหรียญทอง (PRESIDENT'S GOLD MEDAL, JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL) รางวัลเหรียญเงิน (SILVER MEDAL) รางวัลเกียรติบัตร (PRIZE MEDAL) ผู้จัดประกวดจัดทำหนังสือสูจิบัตรเพื่อจัดส่งให้ผู้ที่ได้รับรางวัลทุกคน ซึ่งหนังสือสูจิบัตรได้จัดพิมพ์ภาพวาดที่ได้รับรางวัลเฉพาะรางวัลเหรียญทอง และรางวัลเหรียญเงิน โดยเฉพาะรางวัลเหรียญเงินในแต่ละปีจะมีจำนวนถึง 200 รางวัล ทำให้เห็นภาพวาดที่มีความหลากหลายทั้งกลุ่มอายุ สื่อวัสดุในการวาดภาพระบายสี กลวิธีการวาดภาพระบายสี เนื้อหา รวมถึงประเทศของผู้ได้รับรางวัล จึงปรากฏประเด็นการศึกษาค้นคว้าอื่นดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ผลงานภาพวาดระบายสีในกลุ่มรางวัลเหรียญเงิน
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นรูปแบบหรือลักษณะเด่นของผลงานภาพวาดระบายสีที่ได้รับรางวัลของแต่ละประเทศ
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการวาดภาพระบายสีที่มีความแปลกใหม่มาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานภาพวาดระบายสี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2528, 14 ตุลาคม). **หนังสือที่ ศธ 0801/19004 เรื่อง งานิทรรศการภาพเขียนของเด็กและเยาวชนระหว่างประเทศ ครั้งที่ 3 ประเทศอาร์เจนตินา**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

...... (2528, 24 พฤษภาคม). **หนังสือที่ ศธ 0801/1717 เรื่อง นิทรรศการศิลปะเด็กนานาชาติของมูลนิธินอร์วิเจียน**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

...... (2528, 24 พฤษภาคม). **หนังสือที่ ศธ 0801/8719 เรื่อง เชิญนักเรียนส่งภาพเข้าร่วมแสดงนิทรรศการศิลปะเด็กและเยาวชนนานาชาติ ณ ประเทศแคนาดา**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงการต่างประเทศ. (2548, 13 ตุลาคม). **หนังสือที่ กต 0904/ว.2905 เรื่อง การประกวดภาพวาดที่ประเทศบังคลาเทศ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

โกสุม สายใจ. (2544). **จิตรกรรมพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสารพันธ์ศึกษา.

กรวิทย์ สุพุทธิพงศ์. (2549). สารจากกรรมการผู้จัดการ. ใน **นิทรรศการรวมภาพผลงานผู้ได้รับรางวัลการประกวดวาดภาพ Horse Award และ Silpakorn Award ปี 2549**. หน้า 2. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก. (2545, 9 ตุลาคม). **ประกาศโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมแข่งขันประกวดภาพวาดสำหรับเด็ก ครั้งที่ 12 ในหัวข้อ"การอนุรักษ์ความงดงามของท้องทะเล ท้องฟ้า และป่าไม้ไว้เพื่ออนาคต**.

ชะลูด นิ่มเสมอ. (2531). **องค์ประกอบศิลปะ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ตรีวิทย์ พิจิตรพรากาศ. (2545). รางวัลการประกวดศิลปะเด็กเป็นพันธนาการโซ่ชีวิตต่อการแสดงออกของเด็ก. ใน **ศิลปะ : ศิลปศึกษา**. หน้า 69-83. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.

ทวีเดช จิ๋วบาง. (2536). **เรียนรู้ทฤษฎีสี**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

เทวี ประสาท. (2546). **ศิลปะรากฐานแห่งงการศึกษา**. แปลโดย อนิตรา พวงสุวรรณ-โมเซอร์. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

ธานินทร์ ศรีภาวินทร์. (2546). **การศึกษาผลงานการเขียนภาพระบายสีของนักเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ธงชัย รักปทุม. (2538). ศิลปะเด็กไทย: ใครสนใจ. ใน **นิทรรศการผลงานการประกวดวาดภาพศิลปะนักเรียนไทย ปี 2538**. ไม่ปรากฏเลขหน้า. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

นิคอเละ ระเด่นอาหมัด. (2543). **ทฤษฎีจิตรกรรม**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

นวลละออ ทินานนท์. (2539). ศิลปศึกษาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กอย่างไร. ใน **นิทรรศการประกวดภาพเขียนเด็กและเยาวชนเนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 5 ปี**. หน้า 67-70. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

บริษัท ฟิลิปส์อิเล็คทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด. (2547). **ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนฟิลิปส์ ครั้งที่ 22 ประจำปี 2547**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

บริษัท เพลเทล (ประเทศไทย) จำกัด. (2548, 1 ตุลาคม). **ประกาศบริษัท เพลเทล (ประเทศไทย) จำกัด เรื่อง การส่งภาพวาดเข้าประกวดนิทรรศการศิลปะเด็กนานาชาติ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น**.

ปฐมฤกษ์ มณีเนตร. (2550, 7 พฤษภาคม). สัมภาษณ์โดย วีระยุทธ เพชรประไพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3.

ประหยัด พงษ์ดำ. (2548). นานาทัศนะจากคณะกรรมการตัดสินผลงานศิลปกรรม. ใน **การประกวดผลงานศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 20**. หน้า 68. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ประเสริฐ ศีลรัตนา. (2525). **ความเข้าใจศิลปะ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ปรีชา เถาทอง. (2548). นานาทัศนะจากคณะกรรมการตัดสินผลงานศิลปกรรม. ใน **การประกวดผลงานศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 20**. หน้า 66. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ผดุง พรมมูล. (2539). จินตนาการกับการสร้างสรรค์ศิลปะ. ใน **นิทรรศการภาพเขียนเด็กและเยาวชน ประจำปี 2538**. หน้า 51. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

พีระพงษ์ กุลพิศาล. (2531). **มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะ**. ตำรา-เอกสารวิชาการ ฉบับที่ 19. ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. (2545). **กระบวนการเรียนการสอนทัศนศิลป์ในระดับประถมศึกษา สำหรับครูยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

.....(2545). **ศิลปศึกษาแนวปฏิรูปฯ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มูลนิธิยุวพัฒน์. (2549). **นิทรรศการศิลปกรรมยุวพัฒน์ ครั้งที่ 13 ประจำปี 2549**. (แผ่นพับ). กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2541). **พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

โรงเรียนบุญวัฒนา. (2539, 11 กรกฎาคม). **หนังสือที่ ศธ 0838.012/792 เรื่อง การแข่งขันวาดภาพสำหรับเด็กทั่วโลก**.

เลิศ อานันทนะ. (2529). สรุปรายงานการสัมมนาทางวิชาการ ศิลปะ. ใน **โลกของเด็ก:เพื่อการแสดงออก หรือเพื่อรางวัล**. หน้า 47-64. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.

.....(2541). นานาทัศนะจากคณะกรรมการคัดเลือกและตัดสินผลงานการประกวดศิลปกรรม. ใน **การประกวดศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 13**. หน้า 67. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

.....(2549). เปิดโลกศิลปะก้าวไปสู่ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ. ใน **ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 1**. หน้า 80. กรุงเทพฯ: พี รุ่งโรจน์.

วัฒนา พุทธางกูรานนท์. (2530). **ศิลปะวิจักขณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ฝ่ายตำราและอุปกรณ์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิโชค มุกดามณี. (2539). จินตนาการกับการสร้างสรรค์ศิลปะ. ใน **นิทรรศการภาพเขียนเด็กและเยาวชน ประจำปี 2538**. หน้า 48-49. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

.....(2544). การสร้างสรรค์ศิลปะของเด็กกับพ่อแม่ และครู. ใน **การประกวดศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 16**. หน้า 58-66. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

.....(2544). สารจากผู้อำนวยการหอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ใน **นิทรรศการประกวดวาดภาพจินตนาการสัตว์ทดลอง**. หน้า 4. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2537). **มนุษย์กับความงาม หนังสือชุด 60 ปี อารี สุทธิพันธุ์ 2534**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

.....(2539). **ศิลปศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

.....(2539). ศิลปศึกษาในระบบโรงเรียน. ใน **นิทรรศการประกวดภาพเขียนเด็กและเยาวชน เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี**. หน้า 58-66. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

.....(2544). **ประวัติศาสตร์และการออกแบบ**. กรุงเทพฯ: สันติศิริ.

.....(2547). **องค์กรผู้นำ : ชมรมศิลปกรรมแห่งประเทศไทย 2522-2530**. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. (2546). **ทัศนศิลป์ปริทัศน์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สกนธ์ ภู่งามดี. (2545). **จิตรกรรมสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.

สถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐโปแลนด์ประจำประเทศไทย. (2550, 3 มกราคม). **หนังสือ เรื่อง เชิญชวนส่งผลงานเข้าร่วมประกวดงานศิลปะเด็กนานาชาติ ครั้งที่ 9 ที่ประเทศโปแลนด์.**

สโมสรไลออนส์สากล ภาค 310 ดี ประเทศไทย. (2544, 10 พฤศจิกายน). **ประกาศสโมสรไลออนส์สากล ภาค 310 ดี ประเทศไทย เรื่อง การประกวดภาพโปสเตอร์ส่งเสริมสันติภาพสโมสรไลออนส์สากล ครั้งที่ 13.**

สมภพ จงจิตต์โพธา. (2552). **จิตรกรรมสร้างสรรค์.** กรุงเทพฯ: วาดศิลป์.

สมชาย พรหมสุวรรณ. (2548). หลักการทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ: แอคทีฟ พริ้นท์.

สังคม ทองมี. (2541). นานาทัศนะจากคณะกรรมการคัดเลือกและตัดสินผลงานศิลปกรรม. ใน **การประกวดผลงานศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 13.** หน้า 67. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

...... (2550, 11 พฤษภาคม). สัมภาษณ์โดย วีระยุทธ เพชรประไพ กรุงเทพมหานคร.

สันติบาตรสหกรณ์แห่งประเทศไทย. (2548, 1 ตุลาคม). **ประกาศสันติบาตรสหกรณ์แห่งประเทศไทย เรื่อง ขอเชิญส่งภาพวาดเข้าร่วมประกวดภาพวาดยุวชนโลก ครั้งที่ 13 ประจำปี 2548.**

สรรณรงค์ สิงหเสนี. (2546). เด็กกับงานศิลปะ. ใน **การประกวดภาพวาดโปสเตอร์นานาชาติของกองทุนประชากร แห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 12 ประจำปี 2546.** หน้า 27-30. นนทบุรี: เอส พี เอส พริ๊น แอนด์ บิลดิ้ง.

สุชาติ เถาทอง. (2536). **หลักการทัศนศิลป์.** กรุงเทพฯ: อักษรกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. (2534, 14 กุมภาพันธ์). **หนังสือที่ นร 1404/1032 เรื่อง การจัดนิทรรศการศิลปะเด็กนานาชาติ ครั้งที่ 5 ปี พ.ศ. 2534.**

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. (2541, 19 กุมภาพันธ์). **หนังสือที่ ศธ 0838/0717 เรื่อง การประกวดภาพเขียนเด็กเพื่อร่วมนิทรรศการศิลปะเด็กนานาชาติ ณ ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้.**

...... (2541, 18 พฤษภาคม). **หนังสือที่ ศธ 0838/1954 เรื่อง งาน THE 10 TH KANAGAWA BIENNIAL WORLD CHILDREN'S ART EXHIBITION.**

...... (2541, 16 ตุลาคม). **หนังสือที่ ศธ 0838/4445 เรื่อง การประกวดวาดภาพและเรียงความเยาวชนนานาชาติซังการ์ ประจำปี 2542.**

...... (2543, 25 ธันวาคม). **หนังสือที่ ศธ 0838/6393 เรื่อง การแข่งขันประกวดภาพวาดเนื่องในโอกาสครบรอบ 50 ปี สำนักงานเลขาธิการแผนโคลัมโบ.**

...... (2544, 19 มกราคม). **หนังสือที่ ศธ 0838/316 เรื่อง การประกวดศิลปะนานาชาติสำหรับเยาวชน อายุ 3-25 ปี.**

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. (2545, 14 มกราคม). **หนังสือที่ ศธ** 0838/0207 **เรื่อง เชิญชวนประกวดภาพวาด**.

..... (2545, 4 มิถุนายน). **หนังสือที่ ศธ** 0838/1162 **เรื่อง การประกวดผลงานด้านวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ระดับเยาวชนระหว่างประเทศ ครั้งที่** 13.

..... (2545, 19 กรกฎาคม). **หนังสือที่ ศธ** 0838/3709 **เรื่อง การประกวดศิลปะเด็ก**.

..... (2545, 28 ตุลาคม). **หนังสือที่ ศธ** 0838/5451 **เรื่อง การประกวดผลงานและการออกแบบศิลปะเนื่องปีสากลแห่งภูเขาและการท่องเที่ยว**.

สวนศรี ศรีแพงพงษ์. (2534). **สุนทียะทางทัศนศิลป์**. โครงการตำราวิชาการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศิลปะ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทรเกษม.

อภินันท์ โปษยานนท์. (2549). สารจากผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย. ใน **ศิลปกรรมเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่** 1. หน้า 3. กรุงเทพฯ: พี. รุ่งโรจน์.

อารี สุทธิพันธุ์. (2535). ศิลปนิยม. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

..... (2539). ศิลปศึกษา. ใน **นิทรรศการประกวดภาพเขียนเด็กและเยาวชน เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 50 ปี**. หน้า 55. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

อำนาจ เย็นสบาย. (2550, 15 พฤษภาคม). สัมภาษณ์โดย วีระยุทธ เพชรประไพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Yamuna Shankar. (2002). **Shankar's Children's Art Number volume 53.** India.

..... (2003). **Shankar's Children's Art Number volume 54.** India.

..... (2004). **Shankar's Children's Art Number volume 55.** India.

..... (2005). **Shankar's Children's Art Number volume 56.** India.

..... (2006). **Shankar's Children's Art Number volume 57.** India.

..... (2007). **Shankar's Children's Art Number volume 58.** India.

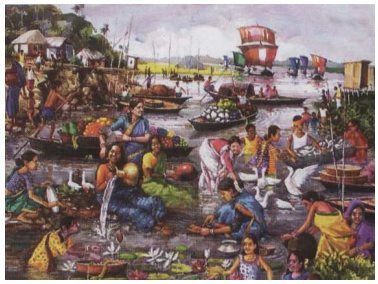
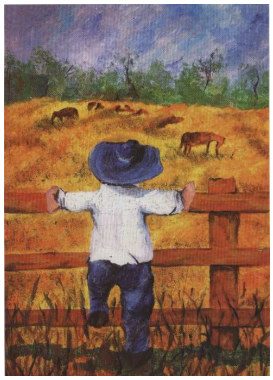
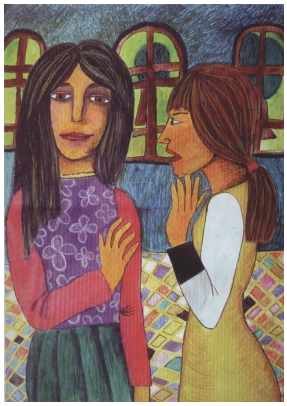
ภาคผนวก

ภาคผนวก

-ภาพวาดระบายสีที่ใช้ในการศึกษา

ภาพวาดระบายสีที่ใช้ในการศึกษา

รางวัล PRESIDENT'S GOLD MEDAL จำนวน 5 ภาพ

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
1	2545	A memorable day in my life	-Nusrat Sharmeen Nisha -อายุ 15 ปี -ประเทศบังคลาเทศ	
2	2547	Celebration	-Komal Madhukar Ullal -อายุ 14 ปี -ประเทศอินเดีย	
3	2548	My country	-Radek Moldrzyk -อายุ 12 ปี -ประเทศโปแลนด์	
4	2549	Girlfriends talking	-Ludmila Novakova -อายุ 14 ปี -ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
5	2550	Market	-Tanuch Prommetta -อายุ 15 ปี -ประเทศไทย	

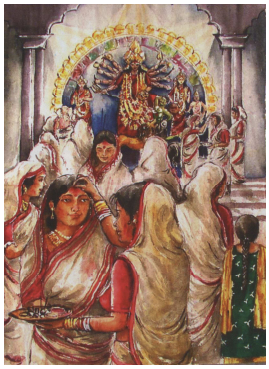
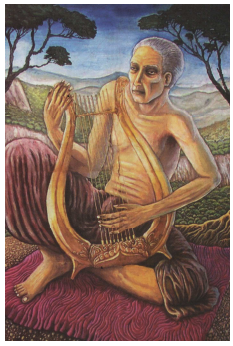
รางวัล JAWAHARLAL NEHRU GOLD MEDAL จำนวน 96 ภาพ

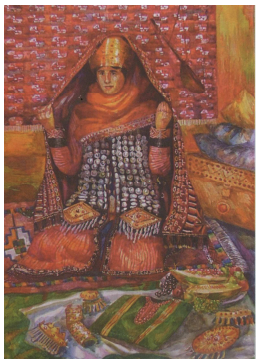
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
1	2545	Bulgarian folklore	-MiChaela Lubomiro Georgiva -อายุ 12 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	
2	2545	Wedding ceremony	-Anandita Vivek Bartake -อายุ 12 ปี -ประเทศอินเดีย	
3	2545	Wau Festival	-B.Vasugi -อายุ 12 ปี -ประเทศมาเลเซีย	

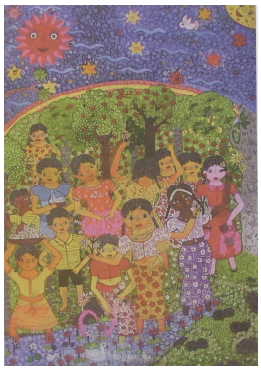
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
4	2545	National holiday	-Yana Krivega -อายุ 12 ปี -ประเทศยูเครน	
5	2545	Flower show	-Adiba Jamal Esha -อายุ 13 ปี -ประเทศบังคลาเทศ	
6	2545	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Mohamed Ahmed Kamal El-Din -อายุ 13 ปี -ประเทศอียิปต์	
7	2545	Festival	-Shreya Bidasarya -อายุ 13 ปี -ประเทศอินเดีย	

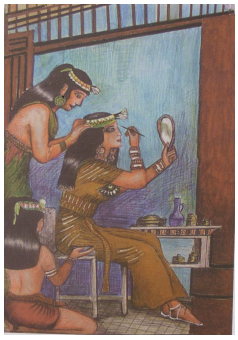
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
8	2545	Bali ladies	-Ellyza Triastuti -อายุ 13 ปี -ประเทศอินโดนีเซีย	
9	2545	Embroidery	-Olga Denisenko -อายุ 13 ปี -ประเทศยูเครน	
10	2545	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Hadil Hisham Fawzy -อายุ 14 ปี -ประเทศอียิปต์	
11	2545	Kalmyk singer	-Olga Detyareva -อายุ 14 ปี -ประเทศรัสเซีย	

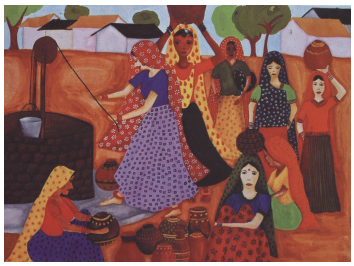
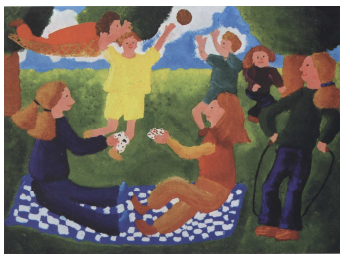
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
12	2545	Temple	-Mayura chathural Sannasooriya -อายุ 14 ปี -ประเทศศรีลังกา	
13	2545	My country	-Santi Neamkam -อายุ 14 ปี -ประเทศไทย	
14	2545	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Tatiana Eugenievna Juutakova -อายุ 14 ปี -ประเทศยูเครน	
15	2545	Bulgarian folklore	-Vasilena Lubomirrova Vabanova -อายุ 15 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	

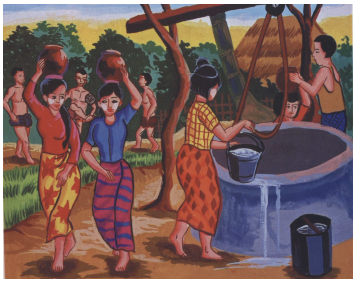
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
16	2545	Festival	-Mayuk Das -อายุ 15 ปี -ประเทศอินเดีย	
17	2545	Old beggar	-Dhanushka Wikramabandara -อายุ 15 ปี -ประเทศศรีลังกา	
18	2545	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Guncha Saryewa -อายุ 15 ปี -ประเทศเติร์กมินิสถาน	
19	2546	Before the wedding	-komal Madhukar Ullal -อายุ 13 ปี -ประเทศอินเดีย	

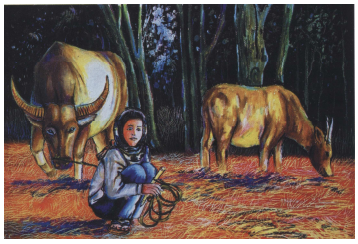
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
20	2546	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Rakhmanov serdar -อายุ 12 ปี -ประเทศเติร์กมินิสถาน	
21	2546	Evening at the river	-IImira Manyurova -อายุ 14 ปี -ประเทศยูเครน	
22	2546	Girls in traditional costumes	-Irina Pitova -อายุ 15 ปี -ประเทศรัสเซีย	
23	2546	Fish market	-Tajreen Akter -อายุ 14 ปี -ประเทศบังคลาเทศ	

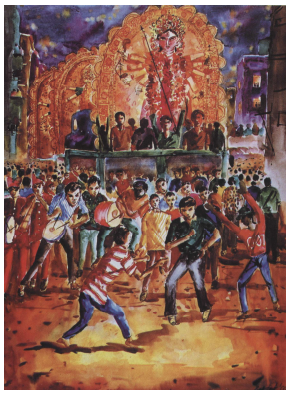
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
24	2546	Girls in the green environment	-Saumya Gangadari Fernando -อายุ 14 ปี -ประเทศศรีลังกา	
25	2546	Festival night	-Win Myint Tun -อายุ 13 ปี -ประเทศพม่า	
26	2546	In the garden	-Ivana Bohusova -อายุ 12 ปี -ประเทศสาธารณรัฐสโลวัค	
27	2546	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Ivelina Lokova -อายุ 12 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	

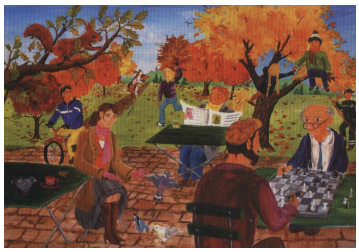
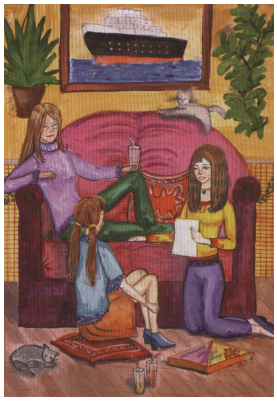
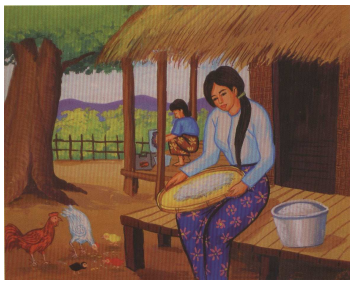
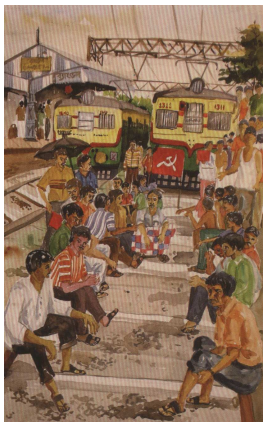
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
28	2546	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-John Nachaat Bichay -อายุ 12 ปี -ประเทศอียิปต์	
29	2546	Working in the field	-Sisca Augustine Candra -อายุ 14 ปี -ประเทศอินโดนีเซีย	
30	2546	Floating market	-Pasutee Werachai -อายุ 12 ปี -ประเทศไทย	
31	2546	Festival	-Ralitsa Encheva -อายุ 14 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	

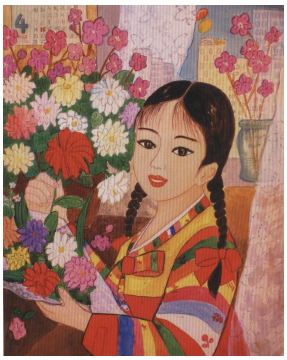
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
32	2546	Kite - maker	-Tulika Karmakar -อายุ 12 ปี -ประเทศอินเดีย	
33	2547	Boat race	-Diego Jolly Jacob -อายุ 15 ปี -ประเทศอินเดีย	
34	2547	At the well	-Nivedita Yadav -อายุ 15 ปี -ประเทศอินเดีย	
35	2547	My friends	-Dominika Lis -อายุ 12 ปี -ประเทศโปแลนด์	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
36	2547	Easter	-Anthea Neums -อายุ 14 ปี -ประเทศเยอรมันนี	
37	2547	Evening time	-Wynn Phyo Zaw -อายุ 14 ปี -ประเทศพม่า	
38	2547	Bulgarian Beauties	-Elena Dermatova -อายุ 15 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	
39	2547	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Aylara Hojimova -อายุ 13 ปี -ประเทศเติร์กมินิสถาน	

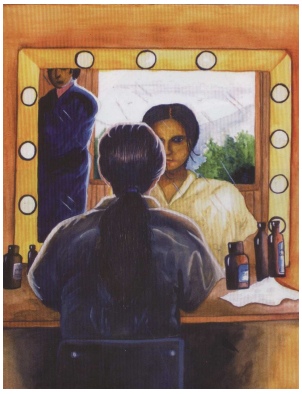
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
40	2547	Folk dance	-Shama -อายุ 14 ปี -ประเทศอินเดีย	
41	2547	Enjoying Life	-Lim Sau Wei -อายุ 12 ปี -ประเทศมาเลเซีย	
42	2547	Good environment	-Jatuporn Srisoi -อายุ 15 ปี -ประเทศไทย	
43	2547	Pets	-Kittisak Tepkoa -อายุ 14 ปี -ประเทศไทย	

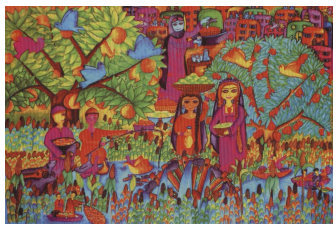
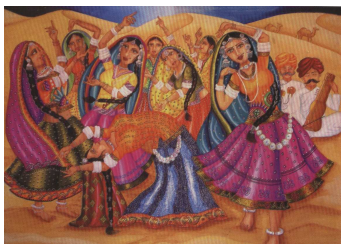
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
44	2547	Procession	-Saptak Mohanta -อายุ 13 ปี -ประเทศอินเดีย	
45	2547	Traditonal dance	-Chaturanga Sandamini Ariyavansha -อายุ 14 ปี -ประเทศศรีลังกา	
46	2547	Plucking rose apples	-Madhavi leuke Bandara -อายุ 15 ปี -ประเทศศรีลังกา	
47	2547	Village Life	-Chung Yin Hui -อายุ 14 ปี -ประเทศมาเลเซีย	

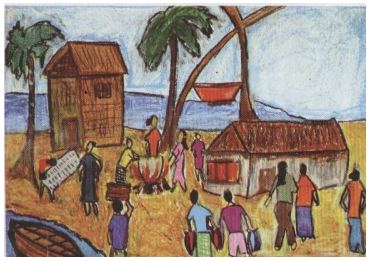
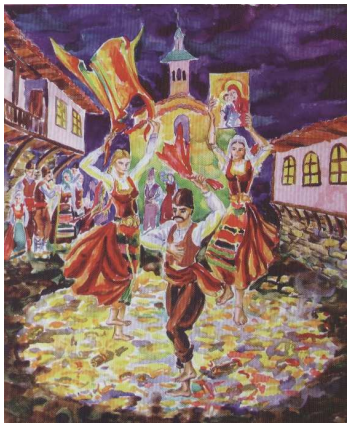
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
48	2548	Autumn in the park	-Franziska Traeber -อายุ 15 ปี -ประเทศเยอรมันนี	
49	2548	My first poem	-Alina Onipchenko -อายุ 13 ปี -ประเทศยูเครน	
50	2548	Country custom	-May Poe Win Myint -อายุ 12 ปี -ประเทศพม่า	
51	2548	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Manas Roy -อายุ 15 ปี -ประเทศอินเดีย	

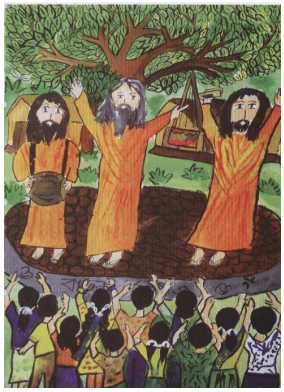
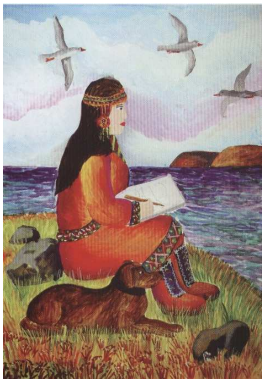
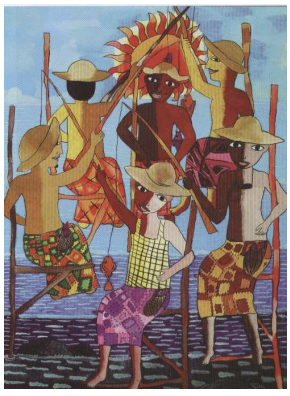
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
52	2548	Thai culture	-Weerayuth Moongkuanklang -อายุ 15 ปี -ประเทศไทย	
53	2548	Holiday morning	-Kim Mi Hyang -อายุ 13 ปี -ประเทศเกาหลีเหนือ	
54	2548	Ladies collecting lotus flowers	-Chathurangika Sandamini Ariyawansa Somathilaka -อายุ 15 ปี -ประเทศศรีลังกา	
55	2548	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Dinara Embergenova -อายุ 12 ปี -ประเทศสาธารณรัฐคาซัคสถาน	

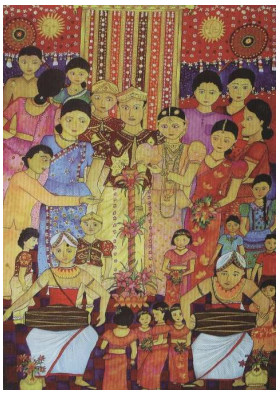
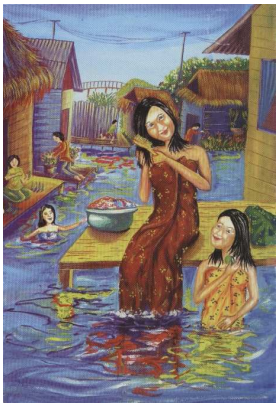
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
56	2548	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Lvelina Nikolaeva Lakova -อายุ 14 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	
57	2548	Mongolian wedding	-Tserndegid Bayarmonkh -อายุ 12 ปี -ประเทศมองโกเลีย	
58	2548	Bali girls	-Dinda Ameliya -อายุ 14 ปี -ประเทศอินโดนีเซีย	
59	2548	Artist	-Janna But -อายุ 14 ปี -ประเทศยูเครน	

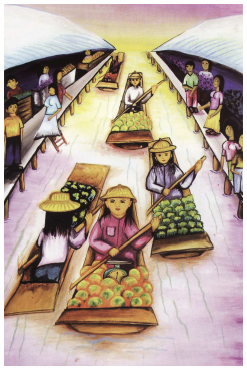
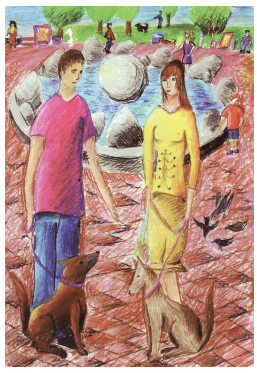
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
60	2548	Festival	-Jayani Buddhi Prabha Dumbutuge -อายุ 12 ปี -ประเทศศรีลังกา	
61	2548	Look at yourself	-Kaushik Roy Chowdhury -อายุ 15 ปี -ประเทศอินเดีย	
62	2548	Ambalana	-Anuksha Nishadi Abeysinghe -อายุ 15 ปี -ประเทศศรีลังกา	
63	2548	Sweet seller	-Wan Sin Yee -อายุ 13 ปี -ประเทศมาเลเซีย	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
64	2548	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Reem Raafat Ibrahim Temraz -อายุ 14 ปี -ประเทศอียิปต์	
65	2548	ภาพ ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Victoria Ivailova Petkova -อายุ 13 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	
66	2548	Vibrant folk dance	-Sudipta Singh -อายุ 14 ปี -ประเทศอินเดีย	
67	2548	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Ivailo Nikolaev Nikolov -อายุ 14 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	

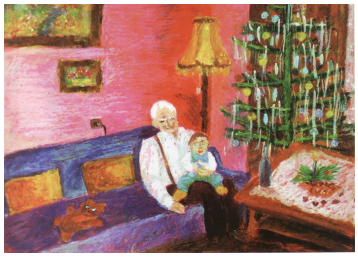
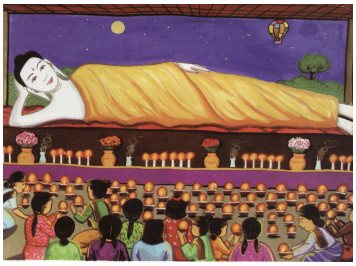
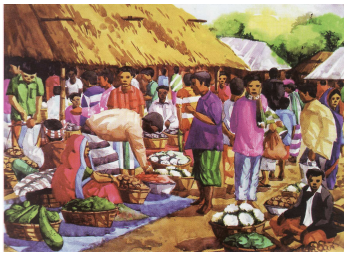
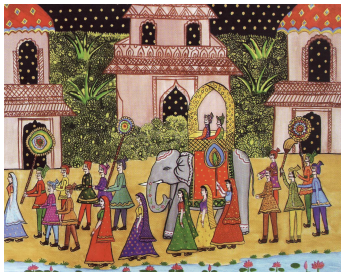
ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
68	2549	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Rahul Sarvothama -อายุ 12 ปี -ประเทศอินเดีย	
69	2549	The way to peace	-Robel Solomon -อายุ 14 ปี -ประเทศเอริเทรีย	
70	2549	Maldivian lifestyle	-Fathmath Shara Waheed -อายุ 13 ปี -ประเทศมัลติเวส	
71	2549	Dance on embers	-Lskren Petkov -อายุ 12 ปี -ประเทศบัลแกเรีย	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
72	2549	Folk singers	-Hamidah Ashrafi Fateha -อายุ 12 ปี -ประเทศบังคลาเทศ	
73	2549	At the earth's border	-Bychkova Sasha -อายุ 12 ปี -ประเทศรัสเซีย	
74	2549	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Mysykow Hamuhammed -อายุ 14 ปี -ประเทศเติร์กมินิสถาน	
75	2549	Pole fishing	-Anushka Fernando -อายุ 14 ปี -ประเทศศรีลังกา	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
76	2549	Wedding ceremony	-Pavithra Samurdhi Subasingha -อายุ 14 ปี -ประเทศศรีลังกา	
77	2549	Bathing	-Theerawat Chansatam -อายุ 15 ปี -ประเทศไทย	
78	2549	At the window	-Julia Kolomoets -อายุ 13 ปี -ประเทศยูเครน	
79	2549	In the yard	-Rita Kabelkva -อายุ 15 ปี -ประเทศยูเครน	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
80	2550	Water marker	-Umpon Pachanai -อายุ 12 ปี -ประเทศไทย	
81	2550	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Zehranur Gunduz -อายุ 14 ปี -ประเทศตุรกี	
82	2550	I love Thai arts	-Khuantip Bhapim -อายุ 12 ปี -ประเทศไทย	
83	2550	Walking	-Svetlana Lutaja -อายุ 13 ปี -ประเทศยูเครน	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
84	2550	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Subhadip Nandy -อายุ 14 ปี -ประเทศอินเดีย	
85	2550	Scuba diving	-Martyna Stokalska -อายุ 12 ปี -ประเทศโปแลนด์	
86	2550	Railway station	-Dibyapriya Hazra -อายุ 12 ปี -ประเทศอินเดีย	
87	2550	Achievers	-H.D. Buddhi Koushalya Hettiachchi -อายุ 14 ปี -ประเทศอินเดีย	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
88	2550	Cossacks	-Margarita Sotnikova -อายุ 12 ปี -ประเทศยูเครน	
89	2550	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Martina Rejczak -อายุ 14 ปี -ประเทศโปแลนด์	
90	2550	Respect to Buddha	-Arkar Moe Myint -อายุ 13 ปี -ประเทศพม่า	
91	2550	Market	-Khan Abdulla Taium -อายุ 14 ปี -ประเทศบังคลาเทศ	
92	2550	ไม่ปรากฏชื่อภาพ	-Swapnil Ajay Vaidya -อายุ 13 ปี -ประเทศอินเดีย	

ภาพที่	พ.ศ.	ชื่อภาพ	เจ้าของผลงาน (ชื่อ/อายุ/ประเทศ)	ภาพ
93	2550	Egyptian village	-Mohamed Osama Kamaluddin -อายุ 13 ปี -ประเทศอียิปต์	
94	2550	Marionette theatre	-Zaneta Florykova -อายุ 12 ปี -ประเทศสาธารณรัฐเช็ค	
95	2550	Flowers	-Victoria Hrapach -อายุ 14 ปี -ประเทศยูเครน	
96	2550	Grandma telling a story	-Pavithra Samurdhi Subasinghe -อายุ 15 ปี -ประเทศศรีลังกา	

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นายวีระยุทธ เพชรประไพ
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 9 เมษายน 2506
สถานที่เกิด	อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	6/6 หมู่ 3 ตำบลเสิงสาง อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา 30330
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเสิงสาง ตำบลเสิงสาง อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล
พ.ศ. 2525	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ศิลปศึกษา) จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา
พ.ศ. 2531	คบ. (อุตสาหกรรมศิลป์) จากสถาบันราชภัฏนครราชสีมา
พ.ศ. 2553	กศ.ม. (ศิลปศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ